

Franckesche Stiftungen zu Halle

Vrozeného Pána Jana Lasytského, Sslachtice aneb Zemana Polského, Hystorye o Původu a Činech Bratřj Českých Kniha Osmá

Łasicki, Jan

W Háli Magdeburské, 1765

VD18 10343415-001

O Obyčegjch a Řádjch starych Bratřj Ceských

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-229236

D
Obyčejích a Řádích
starých
Bratří Českých.

Kapitola I.

Schválení Řádů a Obyčejů Jednoty
Bratrské veřejné.

I. **D**osti až posavád (v předcházejících sedmi
Knihách) praveno, za to mám, o Půz
vodu, zřízení, a potěšených y odporz
ných věcech Bratří Českých; již cěl
předsezení našeho vyhledává, abychom o Nřa-
wijch, Řádích a Obyčejích gegich mluvili, pro
zacpáz

zácpanj vsť tẽm, kterjž newinným křiwě, buď z neznámosti, neb ze zlosti, vtrhati obyčeg mizwagj.

2. Ale tak to w swětě gest, že každá Etnost hánce swěho nalézá, gako y každá stworená wěc swěho sřkudce.

3. Nad křestianskau Sektu (nebo tak gi nazwal Tertullian a Cypryan, onen Apologetici cap. 21. a 39. tento lib. 4. Epist. 5.) žádně lepšj, gistšj, swětěgšj na Swětě nenj; a wšak se gi hned z počátku wšubny odpjralo (Skutc. 28, 22.), a nazwá na byla Kachřtwjm (ř. 24, 14.), a vtrháno bylo Křestianům gako zločincům (1 Petr. 2, 12.), gakž Suetonius (in Vita Neronis) položil, že afflicti suppliciis Christiani, genus hominum superstitionis novæ & maleficæ (mordowáni přj byli Křestané, lidě powěry nowé a zločinné;) A Tertullian (capite 7. Apologetici:) Slugeme přj nezřlechetnj, djtek morděrj, a sobě z lidřského masa pokrmy strogich, po wěčeri pak swětla hasřch, a necistě hanebnosti páchagřch.

4. A takť se y tẽmto pobožným liděm, Bratřjm Čestřjm dalo, že o nich Neprátele gegich wšfecto zře mluwiti se nestyděli, a rozhlášeným o nich zřhm řecem negedni snad posawád wěrj; gestto oni, gakž se od zawedené a lidřřch nálezřů ghem obtiženě Cyrkwe oddělili, hned přitom, aby gho Křystowo w prawdě na se wzali, a ne gen Wěrau, ale y Žiwotem od powěrných se dělili, obmýřřleli.

5. Abych pak nepřipomjnal Předřů gegich, o kterýchž žiwota swattošti y paměti, y prácy gegich, y řeci

o řeči Starců, kteréž mi se slychati dostalo, wysvědčuji, powjm upřímně, co smýšlím: Těch, kterých nyní živi gsau, Dbyčegowé a Činowé, živi gsau, křstý wýklad Nowého Zákona gsau.

6. W prawdě tak gest; nelahodjm, owšem nepochlebugi Bratřim, aniž za gegich přičinau klazmám, ale co sem sám widěl, a co smýšlím, to mluwjm odewřeně. Co wjme mluwjmne, a co sme wizebéli swědčime, dj wšech nás Mistr a Pán (Jan 3, 11), gak se wěcem w skutku a prawdě shledaným swědectwj dawatí má, powěugjc nás.

7. Mnohý o negwinssowaněgšim způsobu Črkwe, o Křstowu na Zemi Králowstwý, o Sporázdanj Regimentu a Zprávý Črkwe, o Powinnostech Pastýřů 1c. mnoho psali, an wšeho toho wěcšj díl v těchto Bratřích již gest, a odtud se poznati můž.

8. Mně zagistě Písma Swatá čtačymu, a prawě formy Črkwe hledagichmu, žádná giná Sporečnost lidská nikdež na oči nepřissla, (nech to bezvgmny čkoli powjnt,) kterážby to, co Bůh poraučj, lépe wěcí samau wyražela; aneb aspoň, gestliže to řich mnoho gest, wyražeti aneb wyobrázeti se snazjowala.

9. Gsaut wšudy, znám to, žj y dobrj, ale gá sem na žádném místě wice, a tak pospolu a sporeně, prawě pobožných ctitelů Božjch nespatrił, gak: koli sem po mnohá již léta w peregrynacích swých mnoho w Europě Črkw spatrił.

10. Což negn o počestném gegich zewnitř obcowánj, ale také o prawě a žiwě w Křsta wjre,

owoce wydáwagich dobré, rozumjno býti má; Nebo gať wěrj, tak gsau žiwi, wsseligat se na wssčko to, což dítám Božjm poručeno gest, wynasnazuz gje.

II. Ne newjmí, že z gednoho truple hřicha rozdime se wssicknj mn, ale k wyčisstowánj a z sebe wyzprazdňowánj toho zlého kwasu, dobřj tito lidé wyce práce wynakládaj opravdu, než se to ginde wibj; gať ge k tomu y bážen Božj, y milost k Bohu a spasenj swému weđe.

12. Pamatuji žagisté na Apostolské Napomenutj: Cwic se w Pobožnosti, kteráz ke wssemu gest wžitečná, a má y nyněgšjho y budoucýho žiwota žaslíbenj (1 Tym. 4, 7. 8.) A opět: Boguž ten dobřj bog wjry, dosáhni wěcného žiwota (kap. 6, 12.) Dokudž že cwicenj a wstawicného boge wssěchněm, hřichem Cwy pokazeným, potřebj, patrné gest, abychom Božj bázně a milowánj, skutečným Přikázánj geho ostrihánjm dožazugje, s bážni a třesem nym spasenj swé konali, gať nás wěj ten, kterýž až do třetjho Nebe wtržen byw, kudž se do Nebe a gať gjeť musš, wywčen byl (Filip. 2, 12.)

13. Kterěž wěcy gať mně snadné k wyposwěběnj gsau, (ač se lidem wůbec k ostrihánj nesnadné zdagj) tak ge žiwýmí práwě křestanského týchž Bratřj žiwota příkladj prokázati nebude nesnadné.

14. Anž rozumjm, aby kdo zdrawého saudu nalezen býti mohl, kterýžby dobře tyto lidi poznage, nemusel o nich téhož řicy a smýšleti; gestliže gen časů něco k nabytj té žnámosti sobě wezme, a ne podle

podle zewnitřního toliko shlednutí věcí gegich spěš
šně o nich saud wynášeti bude.

15. Pakli se komu wždy předce ty věci, kteréž
prawim, a wyprawowati dále budu, nepodobně
k wšre zdaji, toho prosim, aby nelitowal, mizeli
k tomu přigiti, sám se s lidmi těmito seznámiti;
pozná, gestliže jen o dobrých dobrý saud činiti umj,
že sem ani gá falešných věcí nepsal (nebo z falše
gatiž zysť?) ani on na přehlídnutj k těmto věcem
časů daremně newynaložil.

Kapitola II.

Omluwa Hystoryka, nepisseli něco nad-
sazeně. A o Gmenu Bratrů; proč ho ti
lidé vyzwagi, a sebe Jednotau Bratr-
škau nazhwagi.

1. **C**ž wšak ne aby tak bráno bylo žádám, gako
by wšeligat dokonalá, a wšeligatě posskwr-
ny prázdna byla Bratrská Črkew (takowá zagistě
dokonalost w Nebi nás očekává, na Zemi se nez-
nagde;) ale že méně Náprawy, než některé gi-
ně, potřebuge, a méně věcí hany hodných w so-
bě trpj.

2. Chwalitebněť gest Genewenské Črkwe, gi-
něch w Frankrenchu obnowených Črkwi mistrně,
přepětně sporádání; a magj slusně giné ginde,
podle Prawidla Slowa Božjho wěku tohoto obno-
wené Črkwe, sláwu swau; ale wšech těch náše

tato není nižší, ačoli zatemnělejší; kterážby vyšší slovautečnější býti mohla, kdyby o sobě tak mnoho, jako jiné, psala a neb psati dala.

3. A jakémuby pak Mládencům, ku práci církevní se hotovícím, s těmito lidmi trochu pobýti, (ovšem Řádu jejich pozvyknouti) vžitku bylo, nechť se na to zavodí, abych se někomu více Při Bratrskau věsti, nežli Hystorij psáti, nezdal.

4. Opravdu vyšší, kdyby kdo z těch, kteříž známosti Muzů dobrých a Křesťanů pravých, žádostiví jsou, slyšeti mne chtěl, radil bych, aby již ve tyto příklady dobré zprávy Církve vlastním očima poněkud raději spatřoval, nežli mnohé Kněhy o tom čel.

5. Jest zájisté v těchto lidj obzvláštní gášší spravování Církve Křesťovj způsob, tak se s tím, co Bůh v Písmě nařizuje, srovnávajících, že nerád vyznávám, že se mi nad ten lepšího viděti nikdy nedostalo.

6. Nebo jakož Stavení bez Pravidla ne dožije se stavj, aniž v. oně státi můž; tak Církev, neobnovugeli se a nenapravuje, podle gistého Pravidla Slova Božího, nenapravená zůstává a mblj.

7. Příčinu toho, že mezi sebou dobrý Řád a stálý Bratrj mají, tato kladaí některj, že do Společnosti své ne jiné, než dobrovolně přistupujících, Řádu a Řázi se podávajících, přijímajících; což je v první Apostolské Církvi Řádu a Lásky základem bylo, vj se z Hystorje Skutků Apostolských.

8. Právě

8. Pravé to gest; a wšak y to gisté, že na prozřetelnosti, pracovitosti, bedlivosti a swatosti Zprávci Chřesťonijch mnoho také záleží; poněwadž gahý Kněz, takowý lid; gahý Heytman, takowj geho Zoldnéři, gahá Brchnost, takowj Poddánj, gahý Mistr, takowj Wcedlnijch.

9. A takowý gest můg o Bratřijch těchto, gichž k spášení nashwále sem gezdil, a s nimi blaugo, s welikým ducha swého potěšením, se objral, nezmylný smysl.

10. Gmž snad někdo gíral saudití bude, (gahť každému obyčegně to samo, čemu přivykl, hž hřwá se, co se s tím nesrownává, nelhjí se;) gá wšak, kterjz dobrých věcí milowijsem, Prawdy pak y obhacem býti se snažugi, o dobrých gíněho smysleket nechcy, anizbych bez vragu swědomj mohl.

11. Ale gíž k wyprawowánj Rádů a zynklosti gegich prostě a wprjmně přistaupime: Rozbětje Knihu tuto, proti obyčegi Hystoryků, na Kapitoly, a přidawajic někudy prawdivé některé příklady, aby Čtenář měl sobě k následowánj co wzýti, chce; pakli nechce, aspoň přjčiny k wšsetecnému posuzowánj aby neměl.

12. Na saud Papeženců, (gmž nic nasseho se nelhjí, nýbrž y samá Prawda, kteréž hagjme, tak odporná gest, že následowníkům gegim nemohau než wkrutně se protiwiti) nemnoho dbám; ale aby se nad nimi, gako někdy nad Pawlem z neznamosti se protiwjchm, smilowal Pán, aby, horzenj zanechajic o Wstanowenj Staršjch, swětlo nebeské

nebeské spolu s námi wděli, a za ním sli, mo-
dlni se.

13. Předewšim pak o tom gegich Prigmj Bra-
třj powjm, proč se tak gmenugi. Nebo že ge nēz
kterj Waldenskými tytulugi, to se dēge z omylu;
že Pikharry, to je zlostj. Gmij zagistē gsau Wals-
densstj w Frankrenchu, gatz gž wřazano při koncy
Knihy Sestē, a gmij tito Bratřj Čestj, žádného
nikdy spolku s nestydatými a wražedlnými Pikharry
nemagich; kteréž Jan Žijka hned za Krále Wácslaw
wa lēta 1421, řdy; gestē o Gmēnu Bratřj slýchá-
no nebylo, wyhladil.

14. Tito pak Bratřjmi se ne z wysokého o sobě
smyslenj, aneb gmjmi pohrdánj, gmenowati za-
čali; ale onē prwnj Črkwe, od nřz wřecko swě-
berau, y w tom následugce, a chřice sobě samým
čstřjšanj Gednoty duchem poslawiti.

15. O prwnj zagistē onēno Črkwi zapsáno
gest, že wřeho toho wěřich mnozřiwj bylo gedno
řrdce a gedná duse (Skute. 4, 32); kteréž swěde-
ctwj přiwlastnjmli gá tēmta také swým Bratřjm,
nechybjm se s prawdou, kteréž oni w tēnz mjne-
nj tak řstřj, že ne pro ginau přjčinu, než proto
swau Črkewu Gednotau nazřwagi.

16. Přjkladowé, kde se wěřch Křestané tmj
gménem, Bratřj, tytulugi, mezy gmjmi w Biblji
S. tito gsau. 1 Tes. 5, 27: Zawazugi wás řřze
Pána, aby čten byl list tento wřecknm Bratřjm
Swatým; y 2 Tes. 3, 6: Oddělte se od každého
bratra, kterj chodj nerádnē. 1 Kor. 5, 11. Řdyby
řdo, mage gmēno bratr, byl smilnjš neb ľakš
mcc

mec ic. (1 Kor. 6, 6.) Bratr s bratrem saubisse, ic. (Jaf. 2, 15.) Kdyby bratr neb sestra neoděni by-
li ic. a ginde často.

17. Nhybrž y w Starém Zákoně toho gména
vzywati učil Bůh sám. 3 Mogg. 25. w. 35: Gestli-
žebý schudl bratr twůg, newezmeš od něho lichwy;
2 Machab. 1, 1: Bratřim, kterjž gsau w Egyptě,
Židům wykazugi bratřj, genž gsau w Geruzalémě ic.
Čehož Krystus mezy swými potvrdil, řka: Wy
wsšicknj Bratřj gste, Mat. 23, 8.

18. Trvalo toto bratrowánj dlouho mezy
Křesťany po Aposstoljch. Tertullian zagistě za swěs-
ho gessť wěru tak ku Pohanům (w Dbraně Wjry
Křesťanské, kap. 39.) mluwj: Že se wespolek Bra-
třim gmenugeme, co se o to zpaužte? Y wassimi
bratřimj gme, podle práwa přirozeného z gedně
Matky possedisse, (ačkoli wy žlj bratřj ne bratrskj a
ne lidskj k nám se máte) čjm tedy sluffněgi za bra-
třj se magj a držj ti, kterjž gednoho Otce Boha
poznali?

19. Bratřj tedy gme wsšicknj Křesťané, pro
bratrskau k sobě wespolek y duchownj y přirozenau
náklonnost a přjbužnost. A w prawdě, samo gmě-
na Bratřstwj w wsšich zawoženj měloby srdcem k
důwěrnosti vprjme Bratrské pohybowati, a poz-
stydneli řdy w kom lářka, zase gi rozněcowati.

20. Zentž smysl gest druhého přjgmj, Se-
ster; kterěž, gako y druhé, nemůže nemilé býti,
leč těm, kterjž w sobě ani bratrského ani sestřského
srdce nechťj.

Kapitola III.

O Hierarchii, aneb o Sporiádání Služebníků Chřkewních w Jednotě Bratrské; A o Powinnostech Biskupů gegich.

1. **M**lgi Bratři w swěnt Shromáždění Starší své (Latinským gmenem Senyory) s Powmocnýh gegich, stupňů nižších, Consenyorn, Kněžími, Jahny, Ukolutámi neb Vědníky; at nyní o Řádu mezy lidem samým aneb Posluchací, nedotýkam.

2. Všicknj ti gsau Clerici, totiž Starou duchownímu oddani, a k službě Chřkwi posvěceni. (Clerus, gakž bj Suídas, est Diaconorum et Presbyterorum cœtus; gest prý Jahnu a Kněží společenost.)

3. Nebo Lanťů (gakž Řekové osoby k Bradnutí Chřkewním neposvěcené gmenugi) k Chřkewním powinnostem nevjzwagi Bratři, proto je Krystus a duch geho, aby tito od oněch wedeni (Žid. 13, 7.) a paseni (1 Petr. 5, 2.) a věni (Mat. 28, 19.) a nazpomínáni, gakžto od předložených sobě (1 Tes. 5, 12.) byli, narjdiť.

4. Powolaným naproti tomu k službě Chřkwe moc dat, odpausstěti hřichy (Jan 20, 21, 23.) a swěřit kljče Králowstwí Nebesěho (Mat. 16, 19.), a ge postawit, aby byli Biskupi (Žil. 1, 1.), a Saffářj tagemstwí Božích (1 Kor. 4, 1.), a Wdělawatelé
Zela

Čela Krystowa (Ezech. 4, 12.), a Starostelé domu
geho (1 Kor. 3, 10.), a Sůl Země, a světlo Svě-
ta (Mat. 5, 13.), a Dělníci na žni Boží (Mat. 9, 38.),
a Rybáři lidí (Mark. 1, 17.), a na Kolí Boží po-
mocníci Boží (1 Kor. 3, 9.), a Apóstolové aneb
Poslové Církví (2 Kor. 8, 23.), a Služebníci
Evangelium (Kol. 1, 25.).

5. Těž že v staré hned Církví Bůh nariždil,
aby swatě a Církevní práce wsecky škrze samy
Osoby k tomu oddělené, Lewjstského Pokolení, ko-
nány byly. (V čem syc Politických také Star-
ších k radě a pomoci vžíwagi Bratří, o čemž w Ka-
pitole XXII praweno bude.)

6. A tentot vsslechtily Řád, kbyž w některých
obnovených Církwech strácen gest, smýšlela se moc
duchowní s swětstau, a Služebníctwem Krystowým
moc Církevní, a wolení Pastýřů lidu od Wrchno-
sti swětsté odgata gest; kbyž Osoby Politické, wse-
cku práwu Církwě na sobě wzawěšywšše, Služ-
ebníctwem Církwě, tak mnoho wzácnými tituli od Kry-
sta ozdobenými, nic jiného krom aby z Kazatelnic
mluwiti mohli, nezanechali, Krystowo Žízení prá-
wě na ruby obratíwšše; což kde se děge, Bůž tahne
Koně, a ne Koně wůz.

7. Gakýmž rádem kbyž hynula Pastýřům ge-
cich wzácnost, zhynula Církevní Řázen; nad čímž
horlil Bůh, kbyž se to w staré Církwí dalo, řka:
Nedrželiste stráž nad swatými věcmi těmi, ale poz-
starwili ste jiné, genžby drželi stráž mau w Swa-
tyni mé, podle zdání swého (Ezech. 44, 8).

8. Nic zagisté více nekazý Řád w Církwí, ga-
fo když se wzácnost Strážných Swatyně, Služ-
bníků Krystových, stráží těch samých, nad nimiž se
stráž držeti má, podmanuge, a tak moc duchowní
mocy světskéu vtlačuge a wynwrahy.

9. Mrzutá gest Papežowá, a geho ducho-
wenstwa, k wžíwání w Církwí tělesného také měce
smělost; ale daleko mrzutější a Církwí škodlivější
gest Političtů nad wyzdwižení w Církwí Trůn
Krystů se pozdwihowání, a nad nim panování.
Onono zagisté více Těšim, toto více Dusem škodí.

10. Biskupské a Apostolských Psání známé gmě-
no w původu svém Řecké gest, a Dozorce neb
Dohlédáče znamená, proto že powinnost gegich to s
sebau nese, aby k swěřeníu sobě od Krysta Stádu
w přičině Wsry, Žiwota a celého obcowání dohlé-
dali.

11. Což Bratrští Biskupi w pravdě pilně či-
niti se snažugj, ačkoli tytule toho řídco wžíwagi, ra-
děgi býti nežli slauti, čím býti magj, žádagje.
Gest zagisté v nich tytul ten tytul práce, více nežli
cti aneb dostatků, kteréž wěcy nyní giude Biskupy
bez skutku činj.

12. Bratr v nich gest každý, gakehofoli Sta-
wu a Řádu, gako y Žena Sestra. Starších gmě-
no obecnejší gest a častější. Kněž totež co Pastyr.
Žahen, k Kněžstwu se blížej, a počáteční některé
Kněžské práce konagjej gest osoba. Alkolut Starších
slauha, a žiwota gegich swědek, a w wěcech Cír-
kewních Wcedlnj; o čemž nje.

13. Neswěřuge se pak v nich celé Gednoty
Zpráva a moc gednotu, ale čtyrem Biskupům
rozšassným, kterjž gsau za gedno; A to proto, aby
geden od druhých, byskubů potřeba, snáze pama-
towán byl, a Chrkewj práce lépe a spěšněgi rženy
byly, gimž někdy Monarcha (samowládec) neodos-
lal, aniž wždycky dobře strže náměstky wěcy rž-
díwá.

14. Ostrihala toho y Latinská Cirkew za starých časů, vzwagie rozdílňých, na rozdílňých místech, moc a důstojenstwim sobě rovných Biskupů, až do smrti Řehoře Velikého Léta 604, když gestě takowá Cirkewij Monarchya, gakuž nynj widzíme a s swým kým ctyjnie, wozdwižena nebyla.

15. Bratři o čtyř Biskupů rovné moci shlesněj
věřili na Synodu svém Letu 1500, po smrti B.
Matěje Kunwaldského, kterých Přednost sám na sobě
dlauhý čas držel; proto že se z příkladu Vapejowa
w Chřtvi tyranstw, a napomenutj Mistra Husa,
gak se nebezpečně gednomu w Chřtvi takowě Před-
nosti, aby sám on žádnému nebyl poddán, dopau-
stij, souditi byli naučili.

16. Dísťupú Práwem Božím gednostegný gest
Brád, gednostegná moc, gako y Apóstolú byla:
Gdète, vète, křtète, wšěchněm řekl Pán. Item:
Prigmète Ducha Swatého 16. A S. Petr: Star-
šich, kterých gsau mezy wámi, prošym gá Spoluz-
stářši.

17. Tuto tedh v nassich, nenj stupněm a
neb wzacnostj, gedem druhého wyšši; hogněgšši
wěš a maudrost má před ginými čest. A gsau wěšši
mez

mezy nimi, kteří gsau, tak ať tomu, aby byli slu-
žebnyj gimých, (gakž naričil Kristus, Mark. 9, 35.)
a wyhledáwagi od těch, gimž předstaweni gsau,
poddanosti tak, aby y zase gim, nahodiloliby se co
trestánj hodného, poddání byli.

18. Kdyby na Apostolské napomenutj, Pod-
dání budte gedni druhým w bázni Boží (Efez. 5, 21.),
Item, Všicknj poddanost gedni druhým wřazugte
(1 Petr. 5, 5.), pamatowal byl Biskup Římský, ne-
bylby se tak proti wšsechněm žpal; a Innocentius
Papež Práva nowého, proti wšsechněm Právům
Božim, aby Stolica Římská žádnému saudu pod-
dána nebyla (gakž se čte Causa 9. Quast. 3.) sobě
nevstanowowal.

19. W těchto rozdielnosti toliko darů, a myslí
způsobnosti, rozdiel w prácech a powinnostech čnj.
Na příklad, gednomu se poraučj býti Pisárem
Gednoty, k naznamenáwánj Aktů Synodálnjch, a
gimých paměti potřebujících věcí, až y spisowánj
Knih, máli se kdy co na světlo dáti; gimž zase gest
společných Řad Práves a Kreditel, Purnířu neb
Saudcy w radách Městských a Zemských podobnjh,
rozdielná Towaryšů swých zdánj tak prozřetelnosti
swau temperugij, aby ze dwogjho neb trogjho
gedno bylo.

20. Z těch gedn sedj w Polště, druhj w Če-
chách, třetj a čtvrtj w Morawě, kdež hogněgšj
Cirkwe magj; A wšak posledněgšjch časů y w
Čechách a Polště po dwau bywali. Všicknj Mužj
wěkem, wměnjm, saudem wáznj, a ctnostmi těmi,
kterýchj Apostol při Biskupu wyhledáwá, ozdobenj;
tak

tak že chtěliby kdo na gegich Náboženství, w tom nyní smyslu roztrhán, vohou bráti, na životu wssak gich, lechy neschetný vtrhác byl, bráti nemůž; Pobožnj, pokornj, tíšj, střednj, we wssém opravdowj, wážnj, prozřetedlnj, opatrnj, pracowitj, wýmluwnj; mezy nimiž gedno a též chtěnj neb nechťenj we wssech wěcech.

21. Příhodili se kdy, aby w něčem ginať gedn smýšlel, než druzj, hledj tito nedlauho w obzwláštijnj tont smyslu geho necháwati; lechy snad lepšj a společného oblibenj hodný byl.

22. Každého w nich Biskupa powinnost w nás sledugjch wěcech záleží. Předně, aby o wssěchj w své Dycezn (w swěrenem sobě Biskupstwj) Zborn (a Zboru předněgšj audy, gakožto wssého Nádu podpory) otrowskau péči měl; a dáwage na wssěcko, odkudžby něgake Nebezpečnstwj (gakýmkoli zgerwné zlosti, a neb tagné chytrosti Neprátel obmysly, pozgiti mohlo, pozor, wýstrahami a maudrau radau tonu w sírjc wycházeti wěle.

23. Druhě, powinnost Biskupa gest, co se kdy na Synodu řjdiť má wwažowati, y ginhj zdánj o wěcech naprawenj potřebugjch sbjratj; pak Synod rozepsati, a tu na wssěcken dobrý řád pozor dáwati; Kázanjmi wssěchj přítomné, oě kdy potřebj, oswěcowati; Propozycj k společnému wváženj podáwati; (neznámých wssak, nowotných a pozdeřelých k radám nepřipaustěge) zdánj a saudy wssěchněch rozwažowati a zawjratj; Snessenj pak takowá společná do Paměti poznamenawati dáti.

24. (V kromě wšak Synodů sami Biskup i Starššmi, Collegami swými, shlédávati se obýčej magi, kdýž potřeba něgáká připadne, aby w věcech, dále někam patřících, žádný sám geben, bez wědomosti giných, nie učinil.)

25. Dále při Wyztáčích má Biskup Starššich Zboru a neb Soudců wyptáwati se na Bcenj Paz stýre gegich, nežacináli něgákých nowých smyslu wwoditi; a na žiwot, nedáváli něgákého w něčem pohorssenj a zlého na sobě příkladu. Což nagdeli se, trestati a přetrhowati moc má.

26. Nad to, wyššjho Starwu lidi, čímby oni obzwláštne Bohu, a čím nehywššj Wrehnosti, čím sobě rowným, a opět sebe nižšjm powinni byli, sankromně w každý Rok powčowati, aneb připojmnati, a od zbytečné stkwostnosti, marnotratnosti, pých, nepočestných her, nestředmosti, swárů, křiwů, poddáných vtiskowánj, a giných hřichů odwoditi, Biskupa powinnost gest.

27. Mimo toho pak powinen gest, s přidánjmi sobě Starššmi a Consenory, na zrůst wšechněch w Pobožnosti swaté dávati pozor, gako y na čistotu Bcenj w Cirkwi, aby, čtělily kde gakých bluzdů kaukol podrostaty, aneb se roztržky a sekty dělaly, časne wšecko přetrhowáno bylo.

28. Odpůrcowé a Protiwnjcy powstáwagjligáč, powinen gest jim se na odpor stawěti, a Slowem Prawdy přemáhati, buď ausně aneb Pérezem; aby zanedbáwánjm obhagowánj Prawdy a newiny w pobožných a sprostných následownjčých dowěrnost Prawdy nehynula. Episu wšak takowých

wsch, neb giných, žádný sám o své vgmě aby na světlo nedával, na pozoru má.

29. Když kdo z Starších život dokoná, gině ho jriditi, wedlé hlasů wsch Kněží na Synodu shromážděných, Biskupova wěc gest; gafo y Soudce Zborů, podle hlasů dáných od celého Shromáždění; a tolikéž Opatrowníky chudých a Almužjen; y napomínati, aby každý, dokud idraw gest, Křasť činil, pro nezanechávání po sobě žádných spletků.

30. Mimo toho Nawštěwování Zborů konage každoročně, y s přimjetím někdy (w potřebách zvláštněgšich) Politického Senhora, gahy gest ktere Chrkwe způsob, a stogili wssecko w řadu, dohlédá; na Běcnj a život Zprávce, na způsob wychowávání mládeže, Alkolutů a Jahniů, y gině celádky; gafo y na obcowání wsch Posluchačů, a na Opatřování chudých, se wyptává; kdež nagdeli se gahy nedostatek, ten pilnosti geho z dobročinnosti giných Chrkw opatřen a doplněn býwá.

31. Tentýž w počet Alkolutů, Jahniů, Kněží, přigimá hodně, a ge cwičj, examinuge, swětj, Zborům dává neb bere, gahdy potřeba; Kněží pak w nestřednosti, a neb giném nezpůsobu shledané, trefce a napomíná, nenaprawitedlných pak na saud celého Synodu podává.

32. A kdoby wssecky gegich wěrné práce, a Otcowstau o wssecky pěci wycetl? Wssecko zagistě to w Chrkwi konagi, což pečlivě o Dům swůg, a wssecko w celosti zachowati žádostině celebnj Dřec činnj obyčej má.

Kapiz

Kapitola IV.

O Pomocnících Biskupů a neb Senyoz-
rů, Consenyořích. Potom o Prigimánj
a Cwicenj Mládenectů k službě Církeve
se obětugjících; a prvním gegich stu-
pni, Nkolurškém a neb Dces
Dlnjčkém.

1. **R**izenj Staršjích aneb Consenyořů, (kterých za
takowé Pomocnjků Biskupů máme, gachž
Pawłowi byli Aristarchus, Marek, Justus, Lu-
kás, Tymoteus, a jinj) tentž téměř způsob gest,
gáčehož při wolensj a rizenj samých Biskupů vyz-
wagi.

2. Gmenowitě, že swolagjce Sném, oznámj
ž Biskupů geden, že se doplniti musj počet Star-
šjích, tak aby wždychy byla vžká rada Mužů
hodných, negwjc dwadecti, negméně dwanácti.
(Nebo poněwadž lidské mysli negednostegné gsau, a
s diwnými někdy wadami, wyhybagj tomu Bra-
trj, aby k Církewnjm radám přjlsj mnozj bráni
nebyli.)

3. Rdnj tedn Staršj wolen býti má, Biskup
o Powinnostech Staršjích, a o darjch k tomu mjstr
přináležegjích Řádů wěně, takowého ž počtu
Kněžstwa wyhledáwati, y aby ho Bůh sám vkázal
modliti se welj; Zatjm pak postupuge se způsobem
tjm, kterž w Kapitole XIV vkázi.

4. Břwá

4. Býtvá pozor y na věk, aby k takové práci žádný sandu nedospěleho, a kterýchby negmén 35 let neměl, brán nebyl; gáž se y v starých o tom narženi podobná nalezagj.

5. Tak zřízení a do Rady Jednoty přigati, zastupugi Biskupa w geho prácech, kdžby nepřiztomný, aneb nemocný, aneb ginač zameštnaný byl; z geho také poručeni hlasj w Radách dávagi, na cizj věci neb psánj odpowjdagj, Acta (věci) zběhle) spřisugi, o Zbory frage svého pečowati poznádagj; tito pak gini, y s swými Zprávci poslusšenstwji slibugi.

6. Znamenáli kdo z nich něco k Nápravě přinalezegjeho, to w Radě oznámiti; a mezi tím taguosi rad newynášeti, vsudkům společným podpisowati, na zawolání Biskupa wjděch se postawiti, o Spolukosijnjch svých dobře smyslege, ge milowati, a spolu s nimi, a čtyrmi Biskupj, býti onjm Presbyterium (o němž Apóstol 1 Tym. 4, 14.) to gest, Shromážděním Staršjch, aneb Církewnj Radau, a, gáž nyní říkáme, Konsystorj; Bratři wšak to Bzřau Radau gmenugi, s ohledem na sšizrokau a odewřenau radu wšeho Kněžstwa na Synodech.

7. A z tohotě počtu Staršjch berau se Biskup powě, aneb přednj Staršj, kterýmž se péce o celau Jednotu swěřuge; y gini wšak, wedlé Biskupji, wšicknj Absolutowé, Tahnové y Knězi přjslusšnar prokazugi poddánost.

8. Wjce stupňů a Rádů, kterýchž Římšá Církev wjswá (Wrátňch, Lectorů, Exorcistů, Suffra-

Suffraganů, Kantorů, Arch Jahnů, Školastiků, Praepozitů, Děkanů, Kustosů, Wikarů, Kanoniků, a podobných drobení) za nepotřebné Církvi svému saudi.

9. Dnyho pak (mládenectví) k službě Církvi oddané, Alkoluty, Jahnny, mladé Kněží) Starší a Zprávcomé při sobě hned z mláde, jako Dcwowé syny, vychowávaj; a w Pobožnosti cwič; aby, pokudž možné gest, světa nepoznawali, ale se w milowání Krysta, a Choti geho Církwe, rozněcovali.

10. Z těch nejprvé gsau, (ať o wšech pořád powjm) Pacholátka od Rodičů svých, s vlastním wšak oblihením, k službě a Církwi Bohu obětowaní, tak jako Samuel od Matky své Almy k Eli Kněží přiveden a genu oddán byl.

11. Tito se cwič; w čtení a psání, potom w Katechyzmu; pak Nový Zákon čísti, y předněgším wěcem z paměti se učiti, zawozowání bhwaj; až y některé Episy Gednoty, aby za čerstvé paměti smyslem Wjry Církwe své wyrozumjwali.

12. Když poodrostau, a gaka w kom myslí způsobnost gest, se vkáže, bhwaj některj příčinami k nabývání Gazyků a swobodných Vměň (gak daleko y těch Theologům potreby) opatření; zpozblgšší pak na řemeslo negaké poctivé oddání, aby se genu naučje, y žiwot swig bez zahálky, genž gest podnět zlého, tráwiti mohli, y chleba sobě sami, bykoliby třeba, dobýwati uměli ic.

13. Tak za některý Dof pocwičení, zprubowání a zhusšení gsauce, bhwaj prvním Církewního powo-

powo-

powolání stupněm, Ukoluthstvom (a neb Vědlnjcs
stvom) počtění; a to zgerově na Synodu, přigmas
gice někdy, z gíných přjcin, gíná přjgmj (obyčegně
z gmén Biblitských,) gakž y Krystus některým Věs
dlnjkům učinil.

14. Nebo Ssimona nazwał Petrem a neb
Cefasem, od Řeckého slova Petra, a Kaldegského
Cefa, kteréž obě Skálu znamenají. Janowi pak s
Jakubem dal gméno Boanerges, to gest, Synové
Hromowi (Mark. 3, 17.), a Lebbeus přjgmj měl
Laddeus (Mat. 10, 3.); o Pawlowi pak Chryzosto
mus (na 13 Kap. Skutků Ap.) že gméno geho zmé
něno bylo, když do gíného Náboženstwj a Řádu
wstupował, gakž se přj y Petrowi stalo.

15. W stupni tom Vědlnjckém slauj se gim k
tomu, aby w čem Spasenj své zakládati magj, a
powinnosti Křestanských, a života Krystowa, a
mocy bratrstwj Krystowa, w čem ono záleží, lépe
poznáwati, a gak Wjra bez skutků mrtwa gest, wy
rozumjwati se učili.

16. Života pak Krystowa nepředněgšj částku
zakládají w pokoře, trpělivosti, pracovitosti,
zhřdání wěcmi světskými, a milování bližních
swých; čemuž aby lépe wyrozumjwali Vědlnjcs,
schwaluge se gim k částému přemysšlowání Dmnero
Blahoslawenstwj, kteréž wydal Krystus Mat. 5, 3 ic.

17. Napominání také býwají, aby Staršj
swé w počtivosti magje, rádi při nich byli, y s
nimi někam wycházegjcy rádi chodili, (poněwadž
to y gméno gegich Acoluthi, w gazyku Řeckém s
sebau nese, gakoby řečl: Následownjcs) mimo gez
gich

gich vůle nic nečinili, nikam z domu newycházeli, s žádným se newadili, owšem žádnému nelali, ale příkladem pěkných ctností giným swjtili.

18. Též aby z toho, co se jim k čtení podává, Regule swatého života a Wiry pravé sobě shromáždowali; a co kdy Starší o věcech Chřekewních wyprawugj, čehož snad zapsáno není, to sobě, pro wyprawování zase giným, w paměť brali. Zepteg se Dce swého, dj Pismo, a oznámj tobě; Starci swých, a powědj tobě (5 Mogž. 32, 7). A opět: Wšima swýma slýchali sme, a Dcowé naši wyprawowali nám, (Žal. 44, 2).

19. Swěruge se pak Wcedlnjším, kdyz sami prospěgj, cwičení Mládeže w Katechyzmu; napominánj doma k Modlitbám, aby Božjch věcí do všť bráti zwykali; až pak y do promlouvánj k lidu pomalicku se zawozugj.

20. Nohy myti starším sebe, Kněžim neb Zahním, owšem přechozým hosti, čest gegich gest; gako y pomáhati gistých hodin předloženému swému prach rukau swých chleba dobýwati; aneb syc posluhowanými domownými whod se činiti, rozkoš; čímž wšim důwtipnost gegich a poslussenstwj, y wěznost prubuge se a cwičj.

21. Gakýmž způsobem je od Pawla cwičení byli, Thtus, Tymoteus, Filemon, Klemens, a jinj towaryšj geho, podobné gest. Tys pry došel mého wčení, a způsobu života mého, wmyslu, wiry, snásselivosti, lásky, trpělivosti, ic. Protož zůstáweg w tom, čemus se naučil, a což gest swěreno, wěda, od kohos se naučil; A je od dětinstwj swatá

svatá Písma znáš, 2 Tym. 3, 10. 14. 15. Item:
To to předkládáge bratřím, budeš dobrý služební
Bezukrystů, vykrmený slovy Bžry ic. (1 Tym. 4, 6.)

Kapitola V.

O Stupni Diaconském aneb Jahn-
ským; a Kněžským.

1. **A**kolutů řídí se (o čemž nž) Diaconi, aneb
Jahnové, (kteréž staroSlowanské a staro
České slovo z toho Řeckého posšlo, odnětím prvni
ho D, a giniých liter malickým pozmeněním:
Diacon, iacon, Jagen, jahren.)

2. Čem se svědčuje, Slovo Boží w Shro-
mážděni kázati; Pastýři svému w Posluhowání
Wečere Páně Kalichem, gestli potřeba, pomáhati;
dítě, poručiti on, křtiti; odrostlé pak počátkům
Náboženství a Katechyzmu wyučowati; Mládence
řemeslnické a Towaryšse každau Neběli po Řesspore
w prawení kázání wyslýchati; a gim, kde co po-
trebý, wysvětlowati; y powinnosti gegich (gak se k
swým Rodicům a Hospodárům msti, y w ssatech,
gible, pití, spání, prácech, mluwení neb mlčení,
chowati magi) přecítati.

3. Wysylani býwagje do Bžy někam kázati
(na mši, dwě, y wjc někdy) s přidáním sobě Ako-
lutem neb pacholetem, gdau pěssky; ale býwagi
prvé od předloženého swého, co tam těm poslucha-
cům kázati strogi, wytazowání, y potřebali, k čes-
tíu obyweštině směřowati magi, powěrowání.

4. Ředý

4. Když Saudcowé Zboru na negafau zpráwu zasedaj, dopaustj se jim při tom býti, aby se způsobu k zachowáwání lidj w lásce a swornosti učili.

5. Když v přítomnosti Předloženého káží, saud a nápravu geho dowěrně podnikati musěj; kázanj mi swými neginam, než aby Předloženému lid při prawowali, jako Jan Krystu, směřujce.

6. A aby w wychowáwání Služebníkŭ Cyrkew polehčenj měla, rukama swýma něco wyběláz wati, aneb syc, k čemubj užiti byli, to wěrně kornati pomáhaj Jahnowé; tak gatz stupen ten přigimajce slibowali.

7. Zdáli se komu z nich, jako y z Absolutŭ, že Předložený ten, při němž gest, přijš twardě s nim zacházj; může, wyžádage sobě na něm dowolenj, obrátiti se k Starššimu aneb Biskupu, a swau stijnost předněsti.

8. Když čas a potřeba přicházj, aby osoby k Bratru Knežššému řjzeny byly, dáwa se to na saud Zborŭm, w kterýchž Jahnowé přisluhuj, kterebj wyšššho stupně hodně býti rozumeli.

9. Nebo k tomu gíž stupni žádného Bratř nezpřipaušštegj, leč práwě zřusšeného, a odewššech swedectwŭ dobré magichŭ (a, což sem napřed řjcy měl, počestně zplozeného); a kterýchb wškem nedaleko třidčty let byl, gatz y na Janowi Křtiteli y na Krystu příklad ukázán; a Lewjtim w starém Zakoně, ačoli od 25ho léta Oltári přisluhowati poručeno (4 Mogž. 8, 24.), ginde wššak třidcetiletym způsobnost ku práci té gest připsána (4 Mogž. 4, 3.)

10. Ačoli

10. Několí Bratří ani mladými Syny, kdyby jen k věcní ginych způsobilj byli, a Slovo Pravdy právě rozdělovati uměli (2 Tym. 2, 15.), pohrdati obvyce nemáji. (V čemž, jako y giném mnohém, těžce hřešj Papežská Církev, připaustře: gje k Bratřím y nedospělé y nezpůsobilé ic.)

11. Když se přiblížuge čas Řízení Kněží, (což obvycegně každého třetího neb čtvrtého roku býwá), vyhlássuge se po Církwech Půst, a za ty budaucj Služebnjšj Boží modlitby.

12. Pak se odewššad k vloženímu místu sbíhaji Kněží a Zprávcowé s pomocnjšj swými, (gměno: wité, gak se k Řízení Matěge sešli wšicknj Aposstolé); gako y posluchačj místa toho, s okolnjšjmi Brojenými, aby, co se k Služebnjšj Božjím mluz witi bude, slyšeli, a ty, kterj řízení budau, znali.

13. Řád pak, gak ginde, tak y tu zachowáwá se, že obzwlášt Biskupi, obzwlášt Consennori, Kněží, Diaconi, Acoliti; wše tisse, spokogně, slusně, sedj; Řád pak Řízení Kněží dále se wáže na swém místě.

14. Řízení tak rozdáwagi se Zborům, kterj to: ho potřebuji; s tau wýminkau, aby tito, že ne k zahálce, ale ku práci powoláni gsau, rozuměli; wjprati se na místo zwolněgšj, žádnému se nedopaušej, wšicknj podnikati čžudobu a swašeti nepohodlj wyklagi.

15. Poraučj se gím také, aby swěrené sobě wězli w nenáwšti mjtí hřichy, dopuššěných win prozminutj w Krysta hledati, pobožnjm žiwotem Bohu se libiti, wědomě níkdj nehřešiti, wšecko w Láске a swědomj

a svědomí dobrém činiti, pozor dáwagje, gafožto prozřetelní w Domu Božím Saffáři, gaťe kdo před obličejem Božím a lidským obcowánj webe, a čeho k svěmu w dobrém wzdelánj potřebuge.

16. Též, aby Řázanj swá, y giná k lidu prozmlauwánj, hledeli ne k lidských věcmi modidel, ale k studnic Písem Swatých bráti, pilné Slowa Božjho Poslucháče milowati, a giné k těmž wěsti, napomínati, wzbužowati; samy toliko ty, kterjž gmeřto Křesťanstwí swého Prarodau žiwota etného ozdoby, k Stolu Páně připauštěgje.

17. Každého také k Posluchačů přibytel gístým časem nawštěwowati, a gestli každý dům Črkwisčau Božj, totiž, konagji Rodičowé s dítkami, a Hospodářowé s celádkami swými, ráno y wečer, před jídlem a po jídle, modlitby a chwály swaté, dohljdati.

18. Mladenečků naposledy, kolik kdo chowati můž, tolik aby při sobě měl, a k Služebnictwí cwisčel; Biblj swaté wzbyčty pilen byl, a w věcmi gednosmyslnosti ostřjhať.

Kapitola VI.

O Žiwotu a Chowánj Kněžském.

1. **T** a těm podobné powinnosti dáwagi se Kněžím; kterěz tito tak k sobě přigjmagj, aby sobě w ostřjháňj gich, žádnými nesnadnostmi, ani naučj a bjdau, překážeti, ani nepřátel pohružkami, aneb

aneb Morového Powětrí nebezpečnostným, odstraz
stiti nedali.

2. Aťť i tak pilnau bedlivostj doměsti se
tak plně toho nemůž, aby w Královstwj Božim
mezi maubrymi Pannami bláznivé, a na Rolj Bo-
žj mezi Pšenicí Kankol a plawy, a w ští Ewange-
lium zle a dobré pospolu Dyby se nenacházely;
tak w Swětě nikdy a nikdy dokonale dokonalošti
nenj.

3. Šestřice pak Staršj pilně, gakeho Zprávce
které Chrkwi potřeby gest, dáwagi Zborům wěššim
Pastýře s hogněššimi Božimi dary, menšimi s
menšimi.

4. Býwáti kdo potom šhledán, buď přčinau
žcházegiccho wěku, neb ginak, nedostatečný ku prá-
cem, býwá zase wzat, a na geho místo giný dostá-
tečněššj podán, aby žádné Chrkwi nic nevházelo.

5. Pakliby kdo nepřikladným žiwotem lid po-
horšowal, a několikrát napomenut gsa, přestati a
obycegi změnití nechtěl, a tak ani Staršjch nepo-
slech, býwá přjinau domluwau, zvláště na En-
nodě, k hrůzy giným trestán; a gestizebny i tak ne-
naprawil, býwá wylaučen, totž jako zmařená Šul-
wen wytworzen, a jako and šhnilý ob těla Chrkwe
odtat.

6. Sprawedliwě zagisté gest, aby, kdo sám
sebe zprawowati buď uevnj, neb nemůž, neb uechce,
tomu zpráwa nad ginými také odgata byla; což bý-
wá tehdaž, když kdo šmrteclného hřichu se dopau-
šřege, Bohu se nemilým činj, a Duchu Swatého
žformucge.

7. Takového zagistě Slověta gakož Wjra gest nrtwá, tak modlitba Bohu nepřijemná, a tak nezplatná, y wsecka práce daremná a nevjitečná; Račej ohled mage Aposstol, poraučj Jahnum neb Dnazkonum, (to gest, Cyrkwe Služebnjm, nebo *diákonos* služebnjka znamená) aby přisluhowali, gsauce bez vhomj (1 Tym. 3, 10). Kněži pak aby swědeckwj dozbré měli w wsech (tamtéž w. 7).

8. Kdsko wssak w Bratřj k tomu přicházj, aby Kněž wylaučen byl, proto že Bážej Božj, k njž sobě wssicknj slaužj, a w nj kráceti hledj, wseckj w sřranchch Powinnosti zdržuge.

9. Když se Zprávcy njsto proměnuje (buď že ho k službě wěššj Cyrkwi obrátiti přicházj potřeba, aneb se něco přihodj, proč na tom njstě wážnost a wžácnost swau strátě, s vžickem Cyrkwe žůstáwati nemůžje), žůstáwagj domownj a hospodárské potřeby (gakožto za obecně Žboru toho penjze zgednaně) Ráměštku geho.

10. Tak žřizeni a k djlu Páně sporádáni Cyrkwe Služebnjcy, wssicknj magj gednostegně Wjry, a Bcenj, a žiwota Prawidle; podle toho, gakž Žiljpenškm poraučj Aposstol, aby w tom, k čemuž přisšli, při gednostegněm žůstáwali Prawidle, (Žilip. 3, 18.)

11. Spatruge se tedj w Gednotě ne negaké Starššjch nad mladššjmi panowánj, (gakž se, nedozbré wěcy té wyrozuměwše, donujwagj někteřj) ale přepěknj ten Cyrkewnj Řád, a wsslechtile Poslusšenstwj, o kterémž se tak mnoho w Pismjch Swatých y powčowánj y příkladu nalěza.

12. Stráž

12. Stráž drží, zpravugí, vydělávugí Starší; pod stráží stoji, poslauchagi a k vydělání wssuzby Domu Božího napomáhagi Mladší; zpravovati se pak, wěsti, pásti, napomínati a trestati dá wšeccko Shromáždění.

13. Což omi Zachowawáním Řádu nazývagi, a slusně; nebo, kde toho není, Řádu není. Starších prošímy (dj S. Petr): Páste Stádo Boží, kteráž při nás jest, opatrujce ge ne bezděky, ale dobrowolně (1 Petr. 5, 2); A Pawel: Buďte sebe pilní y wšeho Stáda, w němžto ustanowil nás Duch Swatý Biskupy, abyšte páslí Církev Boží (Skut. 20, 28). A ku Posluchačům dj: Proto sem wám psal, abych zkuseným poznal, gštelí we wšem poslusní (2 Kor. 2, 9).

14. Prohlédagi titíž Starší, gakožto wěrní w Domu Božím Saffáři, aby někdo neodpádl od Milosti Boží, aby se na širokau cestu nemychlowal, a aby lživý Nepřítel, zlého swého díla y w nocí (když lidé zesnau) pilný, kaukole negakého nerozhywal na roji Boží. Mimo toho, aneb domacekagi, přiselliby kdo, rady w něčem žádage; aneb dělagi něco wzdychy, aby w zahálce nebyli zastženi mky; kratochylí hleděti, gakž ginde býwá, ani obhýge nemagi, ani žalbení.

15. Slyššlí co nechwalitebného Starší o kterém Zprávce, zawolá ho k sobě, gakkoli zdaleka, pro zkusený poslusenstwi, pro zlomení pých, gštelí gaka, a pro naprawení wady, chceli se gaka hněditi; tak rychle přerhugce wšeccko, cožby zanebáno gsauc, škodu přiněsti mohlo Církwí Boží.

16. Tak oni wšudy, ginych wjce potřebám flaujce, nežli wlastnímu pohodlí, dnem nocí o to pracuji, aby wšicknj swornj byli, žádný z cesty po winnosti nezházel, swatě žiw byl; wědauc, že Bůh Pobožnosti, spogenau s Wěrau, cten; Nepobožnosti pak, kterauž se Wěra hyzdí, aneb raděgi newěra pronáší, wrázu býwá; a že Pán gednomu, mnoholibý těch bylo, kterjž spaseni budau, se tajícím, ne gině než, Snazugte se wcházeti těsnau branau, odpowědi dal (Luk. 13, 23. 24).

17. Jan pak Chryzostom napsal (na Mat. 24.) Prwé po Mrawjch a obyčejch poznána býwala Chrkew Krystowá, pokud ebecowánj Křestani, buď wšech, aneb asponi mnohých, bylo swatě, gakehož mezy newěřjchmi nebylo. Nynj pak aneb takowjž gsau Křestané, gach Kachři a Pohané, aneb horšj: proto že gíž wětšj zdrželiwość se nacházj mezy oněmimo, nežli mezy nassimi. To ten tam.

18. Protož sobě Zprávci swých wysoce wáží Chrkew (Bratrská), onano Krystowá slowa o nich rozuměge: Kdo wás slyšj, mne slyšj (Luk. 10, 16). Kdo wás přigimá, mne přigimá (Mat. 10, 14). Ztem Aposstolská oia: Přigiměte Epafrodyta, Bratra a Pomocnjka mého, sewšj radostj, a mēgte takowé w poctiwosti (Žilip. 2, 25. 29). Též: Předloženi, kterjž dobře zprávugi, dwogj cti hodnj gmiňt buďte (1 Tym. 5, 17).

19. Řdňž do domu někerého z posluhačů swých wegde Zprávce, wsselikaui mu čest profazugi, z přichodu lgeho se radugi, a od sebe těžce propaušstěgi.

20. Ten

20. Tento zagiště nepřichází k nim bez příčiny, aniž odchází bez vžitku, ne svého, než gegich, gimž z postladu Slova Božího wždycky něco vděliti hleď; buď potěšen a očeršwenj, nagdeli ge w zámětu neb we mřlobě, (rádi zagiště nemocné, owdowěle, ošřalé, aneb ginaf zarmaucené nawššěwugj); neb napomenutj a rozhorlenj, widjli w běhu pobožnosti oblewugjch; aneb powčenj, znamenáli přičem newměnj a hlaupost; aneb y potrestánj a přeběšenj, spatřjli rozpustilost aneb ubezpečilost.

21. Teprw každému, w čem potřeba, poslauje a napomoha, a s nimi wšechněmi modlenj (zwlašť přigdeli ráno, neb o Messporjch, neb wečer) wykosnage, domu se wrach.

22. Bhwagjli kdj k Obědu neb Wečeri bohatých lidj, aneb k něgaké hostině pozwáni, řidko přicházej; gakož proto, aby newideli a neslyšeli zbytečnosti něčich, tak také, aby nečinili, co se činiti nemá. Nebo wšicknj žiwota lidského omylowé w tom dwém gsau; že aneb činj, co se nemá činiti, neb nečinj, co činěno býti mělo.

23. Přigdauli wšak kdj k takowému posezenj, nemešfagj se tam nazbyt; hned po jídle, Bohu poděkugj (což oni rádi zpěwem činj) odcházej; giny m k warowánj se zbytečnosti příklad dāwagjce.

24. Wespolek sobě připjgenj a splňowánj, gakož wěcy k opilstwj wabjch, nemagj w wjwánj; owššem Tancu.

25. Gj a pige každj tak a potud, gak a potud potřebu zná; jídla wjwage k zapuženj hladu, Wjwa a piva k zahánánj žjzně, středně a mjrně.

26. Uniž, zagistě nadarmo poraučj Apóstol, aby Biskup (aneb Kněz a Zprávce) nebyval Píán Wina (Tyt. 1, 7); Poněwadž není neznámé, gať snadně Wino nazbyt pitě Wysl wrtj, pamět tupj, žluč rozpaluge, k hněwu, žlogetwji, rwanicym, popuzuge, žwawost působj, a člověka w konání poswinnostj geho mate a motá.

Kapitola VII.

Pastýřská Služebnjku, o držení w dobrem Řádu Lidu, péče.

1. **S** Patrugj titj, aby se něčeho škodně nebož stáwalo syřým, Wdowám, chudým, nemocným; a aby žádný žádnému k škodě nebyl.

2. Kteráz Staršjch wěrná o wšech péče to s sebau přinášj, že w Jednotě gegich káť o Žebráčjch, wšakol domu o Ukmuznu chodjčjch, (lečby kdo snad z giného Zboru přiššlým se býti prawil) ani o zášstjch něgakých dlawho trwagjčjch neslýchati.

3. Nebo netrpj toho, aby kdo Bratrem se gmenuge, a při tom nerádně sobě něgak weda, hněw Boží žlymi swými činy proti Čhřkwi, nesluššnost přehlđagjch, wzbuzowal, a giné pobožné forz mautil.

4. W gakémž počtu kladau Dpílce, Zanečnjky, Hráce, Lichewnjky, zahalece, lhostegnosti a bůgnosti oddané, a tēm podobné; o gakýchž Apóstol dj: Wšak sem wám, abyšste se nesměšowali s takowými, kdyby kdo mage gměno bratr, byl smjlnj, neb

neb lakomec, neb modlár, neb zločeyce, neb opilec, neb drác, s takovým ani negezte, (1 Kor. 5, II.)

5. Začínagjli kterj do čeho takového se zapauzštetí, napomenuti bývagi, aby pamatovali, že k životu novému w Křystu znovu zrozeni gsau, a že Bůh Dtec, gak sám Swatý gest, také swaté mjtí chce ty, kteréz sobě za dítky své zvolil a znovu zpłodil (3 Mogj. 19, 2. a 2 Petr. 1, 16.) a že bez Swatosti žádný nevjř Pána (Žid. 12, 14).

6. Znamenagjli, že se někdo stydětí nevni, a zlého předsewjzetj ani litowati ani přestati nechce, při tom vjzwagi od Boha sobě dané mocy, a gegzgeroně zahanbugj a třešč; ne k zkazenj, ale k wzdělánj, gakž Apostol bj (2 Kor. 10, 8. a 13, 10).

7. Dstatnj pak na ostatnj zarputilost pokuta gest Wylaučenj od společnosti Swatých; o kterémž njže w Kap. XXIV.

8. Nebo anž se Črkwe Služebnjšm gíná w Črkwi moc dopauštj, kromě mocj Kličů Králowšwj Božjho, od Křysta Janowi, Ondřejowi, Petrowi, Pawlowi, to gest, wěrným Črkwe Pastyrům a Zprávčím swěřených; kterýmž oni dwěre Králowšwj Božjho před wrputně nekagjčmi zawjragj, a před pokorně kagjčmi odwjragj.

9. Anž sám toliko nižšj lid, ale y sami Biskupowé, Staršj, Knězi, Hrabata, Páni, Rytjřstwo, Přednj w Črkwi hlawn, Kázni této, gakž náležj, poddáni gsau; hřessiti blauho bez třešťanj žádnému se nedopaustj, anž se gednomu wjc než druhému howj, aneb přehlďá; rownj hřjchowé rownau kážej magj.

10. Znamenitj pak gsau w skrocování lidj porušených misři; ne negatými zchýtralými gřysřy, ale prozřetedlnau gakaush pobožností, kteráž, když při nich zregmá gest, snadně lidj k dobrému naklonu; lečby kdo z počtu těch byl, kterýmžby ani Pawel Apóstol, ze wšech nehwymlumnějšj, dosti nevěřil.

11. A ačoli sobě Rněj gegich tak nízce a pokorně wedau, že giným, zdrawým y nemocným, rádi slauj, w té wšak gegich pokoře (od Krysta tēm, kdož mezy ginými wěšj gsau, přikázané, Luk. 22, 26.) sřkwj se welebná gakaš wážnost, gž se žj bogj, dobřj pak gi w uctiwosti magj.

12. Swědkem tohoto mezy nimi dobrého Řádu gest Andreas Fricius Modrevius, wčenj Polák a Řimšj Katolik, kteršj, gak mnoho o nich zwěděti mohē, tak to zapsal (w Kniže o Čřkwi, Kap. 27): „Gsau lidé w Čechách, přigimj Bratřj, kterěj gi „nj Pifhartj, ginj Waldenskými nazýwagi, mezy „nimž prawj zapowědēné býti wšecky křašy, Dpi „genj se, Tance, hry w Kartj a Kostky, oplžē řez „či, bůgná dotýkánj, obgimánj, libánj žensřch „řsob, a tomu podobné wěcy, z nichž mnoho zléz „ho pocházj.

13. „Přestupnjšj takowých zapowědj, prawj „se, že po gednom a druhém napomenutj z Boru „wylučugi, a wšj pobožných společnosti zbawugi; „anj zase do Čřkwe přigimagi, leč až pokánj neřřez „metueho dostatečná na sobě znamenj profážj.

14. „W poněwadž tedj mysl lidská w ořtawicē „žahálce a práždnosti býti nemůž, Bratřim pak pro „takowau

„takowau zápowěd marnostmi se zanášeti wolno ne-
 „ti, gde odtud, že wšednj dny w pracech tráwi,
 „swátky pak w Cirkewních Shromážděních, aneb y
 „po domjch segdauce se, gedni čtau, (magi zagisté
 „Knihy swaté w gazyku swém popsané, a mnozý z
 „nich cisti vmejs) druzý poslauchaji.

15. „Protož přj mezi nimi mnozý gsau y Ke-
 „meslnjch dobrj, y w wěcech swatých zběhlegssj, než
 „b nás negedni Knězi.

16. „Aniž zamlceti sluffné gest, že se w Chr-
 „twech gegich osoby gisté narizugi k narosťewowánj
 „nemocných, a giných w giných potřebách, pro po-
 „bčenj, potřebenj, a gakéoli potřebné poslauzenj.

17. „Co podobného w nás? Mnozý zgerwně
 „žh a bezbožnj život wedauc, w gisthm case k Kně-
 „zi přigdauc, zwowjdagi se, a zatjm k Swátosti se
 „připaussťegj; a ac to co Rok činj, aniž při nich gaké-
 „ho znamenj náprawy widěti gest, y Rozbrěssenj
 „wšak y Swátosti předce wzdychy snadně docház-
 „zegj.

18. To ten, kdýž Léta 1548 na Wolborj, kdež
 Starostau byl, znamenité onyho Knihy, giniz ty-
 tul dal, o Naprawenj Dbe, spisowal, dříve než
 od Krále swého na Trydentiské Concilium s giný-
 mi Legáty poslán byl.

19. A gakoz za starodáwna Křesťanům životoz
 stj fortelných wjwati zapowjďáno bylo (o čemž Cle-
 mens Alexandrynstj pisse,) tak Bratrj Posluchačim
 swým hleděti Esenků, aneb obchodů giných, při kte-
 rých se šalba, ceny nadsazowánj, přísahy, a podo-
 bné wěcy obyčegně zbíhaji, nesnadně dopaussťegj.

20. Též w Manželstwí stawem, wšem, Náboženstwím nerowná wstupowati; w peníze se dlužiti; w sliby za negisté dlužný se zapletati; láti a zlořeciti; w rúznice a swáry se dáwati; w šenkowiných domích popijeti; hrami w Karty, Kostky, worcaby čas a peníze mariti; s druhým pohlawím tancowati, aneb pohráwati a zabýwati se; frakých nazbyt a prohlédacých šatů vžíwati zbranugi.

21. Prokazugli kteří w takových věcech zpauzu, nechť Zprávce svědomí gegich marným o odpustění tak zmyslných hříchů troštwáním vbezpečowati; ani odporným Bohu srdcem pečetí Milosti geho přitlačowati.

22. Magj y Brozenj předepsané sobě powinnosti, gichž summa na to gde, aby obecní lid předcházei, ale po nich nešlapali; nad tými panugj, těm pomáhali, a ne aby ge potlačowali; kterých práce požíwagj, těm se ochranně nad nimi rušty držením odměňowali; welikého gmění svého ne Pámy, ale Esaffáři sebe bři znagje, nabytých poztem a mizoty chudých lidí dostatků nemrhali, ale gich k sláwě Boží a bližních potřebám vžíwagje, na chudé rádi ohled měli.

23. Odewšech pak wesměs tohoto se wnhledáwá, aby bez wědomí Předložených swých, owšem proti wůli gich, nic nowého, cožby jim škze nerozšaffné předsewzeti hanbu aneb škodu přiněsti mohlo, nezácínali.

24. Ne žeby Kneží Gednoty tak drzí byli, a nebo se do Politických věcí rádi pletli, ale že své, z nich počet Bohu činiti magj, we wšelikých příčinách

příčinách radau zdrauau podelowati, gať neywjš
možné, powinni se býti znagi.

Kapitola VIII.

O Žiwotu Služebníkũ w Domácnosti
gegich.

1. **W**šicknj mezy nimi, při Staršsich swých bydlj-
ch, wšecky denj y nočnj činy swé tak ma-
gi na hodiny rozdělené, že se žádnému děle snu wjz-
wati nedopauští, než až do zwoněnj, kterěz se od
toho, kdo porádku (nad rádem) toho dne drží, na
oddaný k tomu zwonec děje.

2. Alžž wšak zase k dílu robotnému tak se přj-
držegi, aby weliký díl času (zwlašťe ranních hodin,
obyčejně do poledne) k študijnj se gim wolně nezas-
nechával; nýbrž y když co rukama dělaji, často
kujžky při sobě mají, a něco sobě z nich rozgjmaji,
aneb aspoň o něčem dobrém rozmławaji.

3. Kterj mezy nimi Latíně nevměgi, ti nevmě-
nj to powědomostj Písem w gazyku přirozeném doz-
plňuji; a Pán Bůh nedostatek gedné wěcy nahrazu-
je dostatkem druhé.

4. Sám sem ne gednau trnul, slyšše takow-
ých prostáků takowá, gakaushy Božského Ducha
moch srdce prorážegjch, Rázánj.

5. **W** Biblij zagistě (Čechowě České, Poláchy
Polské, Němcy Němecské, kterjžoli Latinské nečítas-
gi) nad mjrũ zběhlj gsau; což chtě Papežský gedn-
na Morawě Theolog, s gednjm Bratrským Knězem

z Dtců starých o Wjru hádati se chtěl; a když teni-
to Biblj gen w rukau mage, té se držel, dostáti
nesměl.

6. A wšak y mimo Swatých Pšsem Sškn-
bentů Chrkewnj, staré y nové, tak a w tom smy-
slu, gafo onen Leontinus (v Sidonia libro 9. Epi-
stolarum) ušlawicně četl Autory, staré s uctiwostí,
nové bez záwisti.

7. Kromě že mimo Duchá Swatého w Swa-
tých Pšmijch o wšechněch k Spasenj nám potře-
bných wěcech dokonále wyprawugichho, a samého
sebe ginými a ginými slowy wyswětlujichho, žád-
něz ho giného za Mštra sobě neberau Bratři, wě-
rjce, že sám tento Mštr wjdnych tentž gest, a po-
kor-
ným Wědnjškám swým tentž smysl wdyhati mže
a umj wjdnych.

8. Gafož y Tertullian Dtec napomenul, že se
o wškladu Pšsem podle Prawidla Wjry, a ne podle
wžácnosti Wykladače (buď on, kdo buď) saudití
má.

9. A byltě owšsem čas, když samo psané Boží
Slowo Prawidlem bylo Křestanům, tak Wjry a
Žiwota, gafo y Řádu Chrkewnjo; nežli se zrodili
Dtcowé ti, k nimž nynj někteří, swých wěch z Pš-
sem hágiti nemohauce, gafo plawcy na žbauřeném
Morí k zadnj Kotwě se utíkaji, s tím sewššim na
škálu, na nžby se rozrazili, tu y tam trefugice.

10. Poštlj (Bratři) ne mnoho wjzwagi, pro-
to, aby mladšj, že wšeko, čeho lidu přednášeti po-
třeba, tu gž napšano gest myšlice, z samých studni
Pšsem wážiti neoblemowali, když z těch samých to-
liko,

lito, a vstawičného w nich přemyslowánj, prame-
nowé Maubrosfi Božj plynau.

11. Wydána syc ob nich gest na Nedělnj Ewangs-
gelia a Epistoly Postilla (jedná y druhá), wšak s
tau wýminkau, aby mladi předce Písem S. čisti a
přemyslowati nepřestávali.

12. Před swjtánjm wstáwagi, před Polednem
obědugi, před Wčerem večeregi, s začátkem noci
se ukládagi; nic nazbyt, nic bez Modliteb Swatých
nezácnagice ani nedokonáwagice.

13. Což y Páni a Zemané s Čeledj swau, ne-
mli Zprávce při tom, w domjch swjch konagi, ne-
stydjce se, promlawánjm pobožným napominati k
tomu, čímžby k chwálenj Boha wděnému, a po-
raučení se genu pokornému, srdce rozjicená byla.

14. Nebo co Bůh řekl o Abrahamowi, ne-
Kněž: Znáám geg, protož přikáže synům swým, a
domu swému po sobě, aby ostržali cesty Hospodis
nowy, a činili spravedlnost a saud (1 Mož. 18, 19).
A co Dawid Král o sobě sám: Poďte dšky, poz-
slouchajte mne, bážni Hospodinowé wywodwati wás
budu (Žal. 34, 12.)?

15. Metřj titž mezy sebau a swými oplzlých
řečj, špochyřstwj, špřymowánj, zloegctwj, klaz-
mů, opilstwj, bůgnosti, necistoty, a čimkoli se křes-
ťanská pobožnost hřzdj.

16. Zwlaštnj také gegich gest ta přemilá ctnost,
nšbrž wšech ctnostj matka, Středmost, a při wšech
wšech Škrownost a Myrnost. Tak geďj a pigj,
aby pokrm nepřekážel Modlitbám, ani čtenj a pře-
myslowánj; stolenj swé ozdobugi aneb mlčenjm,
aneb

aneb křesťanskau vážností, a o věcech pobožných rozmlauwáním.

17. Mládency pak při gjde řkfagi něco z Pís-
sem, co ten den četli; aneb připomínagi slyšané
Řázanj; a nebo prawj na Dtázku, kterauz gedem z
nich (porádkau) předlozi, a ginj, od nejmiladšjho
do nejstaršjho, co o tom kdo sandj, oznamuje,
Zprávce pak zawjrá.

18. Nebo to gest gegich Dialektické cwičení, a
k wnhledáwánj při každé věci prawdy wtipu brau-
ssenj; odkudž se y způsobnost gednoho každého k wě-
cem Božim poznáwá.

19. Žádnych tam neslyššs žertků, ani gi-
nych marných řečj, owšem vtrjet a přemítánj,
aneb opálánj nepřítomných, aby formaucen nez-
byl ten, kterjž w wěrjchých přebýwá, Duch S.
(Efez. 4, 30).

20. Tak se tu wšsecko děje, gako před obšice-
gem Soudce Boha, kteréhož před stolem se postaz-
wje, před Obědem y po Obědě, před Wečerj y po
Wečeri, zpěwem swatým wjzwagi a chwálj.

(21. Gafž je y Křystus sám s swými činil, a
po Wečeri Písničku sezpíwal, swědcj Ewangelista
(Mat. 26, 30.), učil témuž y giné, řka: Když se po-
stawjte k modlenj, odpausstěgte, máte-li co proti-
komu (Mark. II, 25.), a Publikán onen, ždaleka stoge,
wolal k Milosředenstwj Božjmu (Luk. 18, 13).

22. Protož y Rusšacy a Možskwané, pokud
w Ehrámjch swých gsau, stogj, a tak stogje y
modlj se, y Slowa Božjho poslauchagi, y wšsecko
Máboženstwj swé konagi; kromě že wegdauc a zase
wngiti

wygiti magie, twáři na zem se sklánějí, stározákonním hněd od Patriarchů gdauchni obyčejem.)

23. Po Obědě malické magi vypočinutí, a zase se ku práci nawracejí, a opět k Kniham, až wezkeršný čas přigde.

24. Máno, a w chwílkú Messijní, (genž gest ta betwátá hodina, w kterauž Kristus na Říši za nás se obětuge Duchu swého Otce porauče) a w wečer wšicknj se k Modlitbám vprazdnújí, příklastem Dawida a Danyele, o čemž wiž Žalm 55, 18. Dan. 6, 10.

Kapitola IX.

Domácí Bratrstwa práce, a Ctnosti při tom.

1. Domácí Bratrské společnosti některj (zwláště mladí) Knihy wáží, ginj plátno tkají, ginj Šaty a Kojichy (i Kojí ginde wydělaných) šijí, ginj nádoby na faustruh dělají, ginj ryby loví, ginj na Količe, Winnice, neb w Zahradách a sstěpních, pracují; ginj drwa sekají neb štípají, aneb wždy něco hmotného, poctivého wšak, dělají, hodinu, dvě, tři, před Obědem a potom.

2. A to příkladem Apóstola Pawla, kterýž, ac práwo měl tělesných prací zanechat (1 Kor. 9, 6.) dělal wšak řemeslo, Šatnj; plátna (Skute. 18, 3.) a Lukáše S., kterýž byl Ewangelista, a při tom lékař (Kol. 4, 14.) a giných Apóstolů, kterýž Rybáři

báři byli, y po swém znovu k Brádu Apóstolstwu potvrzení, (Jan 20, 22. a 21, 3.)

3. Řihříž y sám Krystus Židům byl Zesár (Mark. 6, 3.) a Justinus Martyr o něm, že s Zesárstwjm zacházel, gha a pluhý. dělál, swěběj [in Colloquio cum Tryphone.]

4. B Rufina také o Spiridionowi, Biskupu Eyrském, čteme, že Pastýřem byl, stádo Dvoch swých, a giného dobytká, máge.

5. D Waldensých pak, pravých oněch w Frankrenchu, takto hystoryk píše: Handli newezdau, pro wwarowánj se klamů, přisah, podvodů; ale toliko pracj rukau swých se žij, jako remeslníci; Běitelé pak gegich gsau Tkadlci a Ešewci. (Wiz Catalogum Testium Veritatis, Cap. de Moribus Waldensium.)

6. Zakonými pracemi že dobře gest někdy a někdy, na Črkew z libj chubých shromážděnanu dáwati pozor, příkladem swým wj Apóstol, řka: Aniz sme darmo chleba gedli w toho, ale s pracj a težkostj wedne y w nocj delagice, abychom žádne mu z wás nebyli k obtizenj (2 Tes. 3, 8). A ginde: Pracugeme delagice rukama vlastnjma (1 Kor. 4, 12). Opět: Wite sami, že, čeho mi kdy potrebj bylo, y tēm, kterjž při mně gsau, tyto ruce dobýwaly. Wšěcko sem wám ukázal, že tak pracugice musíme snášeti mldě (Skut. 20, 34-35.); mluwi pak to k Biskupům Črkwe Efejské.

7. Ah hle kterať práce rukama wedená nie nezogjmá důstognosti Biskupské! za nīj se wšak nyni netoliko Biskupi, ale y Kneži giných Črkwi stýdij,

di,

by, w potu twáře své chleba sobě dobývati se
liknugce.

8. Zito pak nassi, mimo jiné uřadních
svých prací vžitky, y ten magj, že Zela (kteráz gi-
nj lenostj hnogj) zbravá a čerstvá nosj, a k ga-
řcholi věššjch prací snášenj, y cest dalekých pē-
stj konánj, způsobnj gsau, a, což nepředněšsijho,
zahálky a obtud gbauchch marnostj a nezpůsobu
vchájegj.

9. Vditi zagistě potřeba wjdnych tēm, kterýmž
Nepřítel wjdnych lécetj záloh nepřestává: Ešimone,
Ešimone, ay satan wyprosyl wás, aby wás trýbil,
gako Pšenicy, by Pán (Luk. 22, 31). A Jeroným
k Ruskýkowi Mnichu: Wjdnych w negatě prací
bub, aby tē satan někdy nenalezl prázdneho.

10. Pro kterauž příčinu Bratří málo Swátků
swětj; a které swětj, (některých Swatých Památky)
w těch do polebne počty Boží hledi, ostatek dne w
práci trawj; Ešest dnj pracowati budeš, by Bůh,
a sedmého odpočineš.

11. Dobře ten řekl, kterýž řekl, že Zahálka
gest polstár satanů; poněwadž y o Sodom-
ských Bůh na tentž smysl prawj, že nepravost
gegich byla Vyha, Sytost chleba, a hognost Po-
žoge, (Ezech. 16, 49.)

12. O čemž sami Bratří w počatých tam (w
Apologii své proti Doctoru Augustynowi, Léta
1508) tak napsali: „My pak se za své Kneží nestydy-
me, že dlé možností pracugj, rukama swýma sobě
žiwnosti dobývagjee. Nebo k tomu nás Aposstol-
ský příklad a napomínánj gegich wedau. A my
„to

„to raději widíme, nežli aby w zahálce gšauc po
„Křemách chodili, a Tancu, Fregu, Lichew, La-
„komstwj hleděli; a co tam wje o tom.“

13. Aťťsať kterj mezy Bratřimi břemenko pě-
čj o gñe na sobě zdržuj, ti Chřtewijnj pracemi
wzdyckj zaneššeni gšauce, tělesných pracj se nedotý-
kaj, leč někdy pro občerstwenj zdravj a myslj.

14. Kterýmž nedostávali se co k živenosti, ne-
ginať dobáwati hledj hogněgšj Chřtwe, než gať
wčelickj Krále swěho (aneb Matku swau) žiwj, a
audowě gednoho těla sobě wespolet slauj, negwice
pak hlavě; Množj žagistě gedno Tělo gšme,
(1 Kor. 10, 17.) a wespolet audowě (Efez. 4, 25).

15. Gěťť také při těchto libech obzwláštnj ozd-
ba, starodatonj gafášj swatá Sprostnost, s po-
božnau Dpatrnostj spogená; křestanská též Ená-
šseliwost, Břijnnost, a blížnjch wrauč Milowanj.

16. K hostem Břiwěťtwostj níkde sem wěťšj ne-
widěť; Nebo řdžj někdo cizj mezy ně se zahodj,
mjsle a lastáwě k němu se magj, ne pro mzdu a že
mždy, ale darmo, aby, že se mezy bratřj swě do-
stal, poznal.

17. Zkusylitoho mezy gñými těch pět slawných
Polstých Paní, kterjž se Lěta 1557 mezy ně do Mo-
rawy na Synod byli wyprawili; gegichž pobožnau
wlidnostj gati byrošě, k nim se Náboženstwjm přj-
pogili (gafž to Řnize 6. oznámeno.)

18. Dogná téhož, řdokoliby z těch, kterjž nynj
Ewangeliků gñěno nesau, mezy ně se dostati chřel.
Takowěho žagistě Hostě wšicknj naporád wjtagj,
rukj genu podáwagj, z geho zdravj se těšj, na
způsob

způsob Chřtve té, od nĚ přichází, (aby se rado-
wali s radugicými, a rmautili s rmauticými) se wy-
lazugi.

19. Bědlníky a Jahnové k opatření mu geho
Konj, a snášení do pokojiska geho věch, y hned se
magj; po Večeri pak, a po modlení, na odpoči-
nutí giti magičynnu noby vnuhwagj, ginj také při
tom wssicknj wsseligatá znamenj káseň wřazugice;
aniž, gestliže potřebný gest, bez Viaticum, aneb ně-
gakého dárku propauštěgi.

20. Gestlize i duchownijch gest, y tu genu čest
činj, že ho, aby ge wšsecky k Modlenj šhromážde-
ně pobožným promluwením rozhorlil, žádagj;
aneb y na ráno w Zboru k lidu promluwenj učinil,
a tak y jim darů duchownijch vděle, k tomu, aby
chwálen byl dárce wšsech darů, napomohl.

21. Čož y Apoſtoli činili, w Antiochij o to
požadani bywſſe. (Skut. 23, 15. 16.) y ſám Kryſtus
priſſed do Nazaretu, a wſſed do Eſkolu (Lut. 4. 16).
Ač on ſyč, Pán a Miſtr náſ, ſamkoli priſſel, káz
al a wěl.

22. Po Kázání Host bývá od Starších Zbo-
ru přivítán, kterýchž gménem Zboru svého pozdrá-
vuje, a na způsob gegich wyptávaní gsa oznamu-
je, a zase pozdravení odnássi, k obnovení gedněch
k druhým společně wespolek lásky.

23. Přicházíte k tomu (z Posluchačů Bratrských) proměniti Steav, aneb stěhovati se jinam, aneb začíti něco nového, opovírá se to tom Zprávci svému, a za Modlitby aneb v radu žádá, a teprva to předsevzetí svým postupuje.

24. Gest

24. Jest jagisté při nich prozřetelnost w činech o věcech sandu a dávání rad; kterej sobě vzítečné býti poznávají, kdo gich poslauchaji; nestastnými pak býwaji, kterj gimi pohrdaji; čehož bych mnohé vřázati mohl příklady.

25. Aniz bez přecinn; nebo poněwadž, gať w Izraeli Kneží a Proroch, tak tito w své Cirkwi, wšle Božské wykladaej gau, slušně gest, aby poswinnostem svým wšicknj od nich se učili.

26. Tad někdy Bůh o Jozue, lidu svého Wůdce, porauel: Před Eleazarem Knežem postaw se, ptáti se ho bude na sand Brym před Hospodinem; k rozkazu geho wygdau y wegdau, Jozue y wšcko šhromážbenj (4 Moj. 27, 21.)

27. Tito wšak nassí žádneho k tomu nenutj, ale geslize se gich kdo, gať Otci a Wudci swých, dowěrně w čem dokládá, otcowšty a lastawě, co by Bohu milejšiho a gim prospěšnějšiho bylo, vřazugce, radj aneb obrazugj.

28. A gesli při tom gať starost neb pochybnost, zámutek neb strach, něj mysl swjrá, to oni wyššerje, opatrně wyjiti hledj.

29. Wjráli se kdo přes pole někam, dává mu Zprávce geho swědectwj psané k Zprávce ginému, kdež se poměškati strogj, aby, že bratrem gest, wědjno, a genu služeb swatých práno bylo, y pozor na něj aby byl.

30. Má každy Zprávce Megstra swá, a w nich poznamenaná gměna posluchačů swých, y odginud přicházegjch; gať y wylaučených, aneb kterj se sami od společnosti odlaučili.

31. Magj

31. Maji naposledy v Knihy Ceremonij, aneb Agendy, podle kterýchž všicknj všecko gednostegně konaji; tak je tam mezn všechněmi ve všem pravá gednomyslnost a Gednota se spatruje.

Kapitola X.

Lid Gednoty na čtyry třídy rozdělen:
Pocátečnjch, Prospjwagjch, k doko-
nalosti se nesaucjch, a padlých.

1. **M**no mi se Čtenářim před oči postaviti widělo, že Gednota Bratrská z čtverého rozdjlu lidí složena gest.

2. První mezn nimi gsau Pocátečnj, gajž oni se gmenugj; a ti gsau, gakož Mládež w líně Eškwe zrodilá a wychovaná, tak ti, kteří z Papežstwa přichážej, w známosti wěch Božjch obyčegně hlaupj a děti.

3. Lito podobnj gsau oněm, gestto v Židů Profelyti, (t. w nowě na Wjru obrácení) a v starých Křesťanů Catechumeni (t. w Pocátečnjch Názboženstwj se cwičejch) slauli, a kteréž Tertullian Auditores (Poslucháci) gmenuge; a gajž byl onen Apollo z Alexandrie, muž wymluwnj a w Písmě wěcnj, ale pocátečně toliko cestě Páně wywěcnj, gez hoj k sobě přigawšše Alwila a Pryscylla, dokonálegi wywěcowali cestě Boží (Skute. 18, 24 ic.)

4. Lito Kněž známosti hřichů wywěcugj z Zákonu, a známosti Křysta Spasitele z Ewangelium; a gajž

a gak ž Krysta bráti magj Ospravedlnění Wěrau, a Poswěcenj wrauch láskau, k Raděgi neomylně ži wota milosti y sláwy ostrihánjm sebe giž, w společnosti swatých, w domu Chrkwi ic.

5. Ti kdynž pilně se věje, tak mnoho prospěgi, že o Desateru Přikázanj Božjm, o dwanácti Elaných Wjry, o Modlitbě Páně, o Chrkwi, a Moce Přisluhowánj Krystowa w nj složené (to gest, o Slowu Božjm, Klčích a Swátostech) rozumně odpowjdati uměgi, bhwagi wepsani mež přigatě k Slowu Božjmu a k dobrému Swědomj (dle Apostola 1 Petr. 3, 21.)

6. A to gest druhý zástup aneb třída lidu Bezduoty, poslauchágjch Slowa Božho, tak gakž se giž w plnosti wěku přednášj wyswětlowánjm wšech k spasenj a zruštu w něm potřebných wěch. Ti slowau Prospjwagjch, a šrže to dobrého Swědomj (gehož se giž dotázali 1 Petr. 3, 21.) požiwagič; gakž y Apostol prospjwati poraučj (1 Tym. 4, 15), a Jan Křtitel roštel a posylowal se w Duchu (Luk. 1, 80.) nhybž y Krystus sám prospjwal mau drostj a wěkem (Luk. 2, 52.)

7. Těmto se pilně w mysl wkládá smklauiwa Božj s lidmi věiněná, a profázaná k nim také láška nebeského Dce, kterž ge k Synu swému přiwedl, a weastnjky zaslub y žiwota geho věinil; w kterž milosti oni giž stogjce, pokoge w swědomjch swých požiwagi.

8. Napemjwagi se též, aby djele Ducha S. w Chrkwi poznáwagjce, působenjm a pomocj geho sobě také w Wjře, Lášce, Raděgi, a tak w Požbožnosti

božnosti a spasení den po dni věstího zřítu žádali,
y Modlitbami a věrnau prací hledali.

9. A takowí tito již právo magi, přistupowaz
ti k vyznání Stolu Páně; první pak onino dotud nez
magi, dokudžby začátkům se wyboje, k těm připogeni
nebyli.

10. Což že podobně w staré Církwí býwalo,
patrné gest z svědectwí Cyrillowa, kterýž (w Wy
kladu 20 Kap. Jana Evangelisty) tak píše: Odtud
Církew za Reguli to wzala, nepřipauštěti k Stolu
Páně Katechuménů, byt y pravdu již poznali,
a Wjru hlasem welikým wyznáwali, proto že gestě
naplnění negsau Duchem Swatým.

11. Třetí Zástup gest k dokonalosti se nesau
cích, aneb Dytjů Božích wstěžých, kterýmž se
powinnost gegich wkazuge, zkazeného Zela swého,
Swěta, Antykrysta, gakožto Neprátel swých, chý
tré obmysly znáti, a přemáhati wněti.

12. A že wstěží sami ti, kterýž w pravé Círk
wi a w sřitu swém, zůstawagice, Krysta často
na pomoc wzywagi, Kázni Církewní se poddawagi,
a aby od porušených naružiwostí swozowáni nebyli,
nad smysly swými panugi, Zelo Duchu pracemi
wstawicnými podmanugi, zahálky wtkagi, w jídle,
pití, snu, a giných pohodlich mjry sřetř, Sloz
wo Boží rádi čtau a slyšši, o sláwě Nebeské a mus
kách pekelných wždycky přemysšlugice, někdy z ces
stí bázně Boží zstupowati nesměgi, dostaneli se pak
řdy wychýliti se, hned se zase nawracugi, a w bē
hu Pobožnosti tím snažněgi dále krácej.

13. A o takovýchčt znějí onano Písma: Dpu-
stje řeč počátku Krystowa, k dokonalosti se nesme
(Žid. 6, 1). Dčissiugme se od wšeliké posskwrny
Zěla y Duchu, konagje poswěcenj swé w bázni Boží
(2 Kor. 7, 1). Item: Sprawedliwý osprawedlní
se gessťe, a swatý poswětí; se gessťe (Žew. 22, 11).
A opět: Zwěstugeme wám Krysta naděgi sláwny,
napominagje wšelikého člověka, a wějce wšelikého
člověka, abychom postavili každého člověka do ko-
nalého w Krystu Gejissi (Kol. 1, 27. 28. 29. Wí-
těz Kap. 4, 12. a 2 Tym. 3, 16 ic.)

14. Dokonalým pať gmenuge se, (gafž Augu-
stýn wykladá) kdo tak daleko w Křestanstwí swěm
přivede, gať daleko w přitonném wěku přivede;
no bñti mñje; nebo v přirownánj budauchýho žiwot-
ta žádný zde swatý a sprawedliwý dokonalý nenj.

15. Etwrtý haus gessť Prowinnilsch, kterěz staz
rj Bcitelowé Padlými a Kagjchmi gmenowáwali,
y Bratřj gmenugj; kterjz pro něgaty těžký wýstus
pek od Zěla Eyrkwe odbati gsau; gako byl onen nez-
čistý w Koryntu hějsnjš (1 Kor. 5, 1), těz Hymes-
neus a Alexander, pro rauhánj od Apóstola satanu
wydáni (1 Tym. 1, 20).

16. K nimž přičtagj ty, kterjz Hradu swěho
Swědomj mdle ostríhagje, pokussiteli k sobě přj-
stup dáwagj, a gmiěno Křestanstwí swěho sspatně
skutkem ozdobugj; gafěz Krystus k hodownjškum
bez raucha swadebnjho; item, k Rybam žlým s
dobřými w syt wběhlým přirownal (Mat. 13, 47.
a 22, 11).

17. Těmto se o Nawrácení k Bohu, strže nežby zase účastní Krysta (gako žijí geho audowé) věčnými býviti mohli, mluví, místo pak w Chrámě nižší a poslednějšší dává, aby y tak k vpamatování se a hříchu svých poznání a želení přičinu magice, napotom se opatrněji mýti a k přemáhání zlého vdatnějššími býviti hleděti.

18. Gakož pak bývá to, že takowj pokorau twáre své, a odprosením Chrkwe, y ginými zewnitř znamenými prawau srdce štraussenost a nad hříchy bolesti, y k nim nelibost, a tak Pokání prawé pro nássegice, zase přigati bývají.

19. Dřudž gde, že gakož žijí od dobrých se wyměšují w Chrkwi této, tak y padlí od stogích, a mđlí od sylných rozdělení gsau, k znamenitějššimu žeteli společného wydělení; čehož ginde nic newiděti, dělá se wšsecko wesněs, žijí tak chce gijn býviti dobrým, gako dobrý, aniž mezy bjelnými a černými rozjezuati gest.

Kapitola XI.

Způsob powčování Lidu mezy Bratřijmi,
a přigimání ku Pastýřské péči.

Na wšsecky ty čtvery Posluchače své Zprávce wě Gednoty dávají bedlivý pozor, rozdílně wšsat; nebo, gakož nehogime gednjm a tímž lékařstwím wšsech Remoch; aniž gednostegným potřmem mladé krmjme s starými, tak powčování Myn-

li lidšch tak rozdílných nemůže býti jedno-
stegné.

2. Protož Bratři některé s Apóstolkem krmí
mlékem, jiné pokrmem hrubším (1 Kor. 3, 1. 2.);
některým předkládají Ewangeliium, jiným Zákon
zostřugice, drimavé že sna probuzují, lenivým
ostnů přičinějí, padavých tu povstání pobádají,
všechněm pak, aby s báží a třesením spasení své
konali, napomáhají.

3. Błahoslavený člověk, kterýž se strachuje
vzdychů, dī Pismo (Přisl. 28, 14). A opět: Ne-
bůd vysokomyslný, ale bog se (Křm. II, 20).

4. Když kdo z pobožných k smrti se obrátí, za-
volage Pastýře svého, genu za péči o Dussi svou
děkuje; tento zase potěšení své nad tím, že w pos-
lussenstvoj Wjry moč Boží wytrwaw, giž konce
Wjry své, Spasení duse, dogiti má, osvědčuje;
nůbrž y pokrmem Nebestím na cestu wěčnosti (při-
volage, pro společnost Hodbů Božích, některé z pos-
božných) posyluje; a to příkladem staré Chrkwe;
o čemž w Chrkewoj Hystorij Ruffinus (w Kapitole 6.)
poznámenal.

5. Ale kteří život bezbožný bez Pokání wedí,
hřessiti přestati, leč tu, když giž hřessiti nemohau,
nechtěli, těch Zprávciū Gednoy vjzwati není oby-
čeg, proto že spravedlivé gest, aby, kdo Bohem
pohrdají, w pohrdání byli (1 Král. 2, 30.), y pro
příklad a bázeň jiným.

6. Dokud čas máme, činně dobře, dī Apo-
stol (Gal. 6, 10). Item: Dnes, vslyšitelé hlas
geho, nezatvůžte srdce svých (Žid. 3, 7). Opět:
Přifa-

Přikazujeme vám ve Gměnu Pána Gejssje Krysta, abyšste se oddělowali od každého bratra nerádně se chowajících, a ne podle naučení wydaného od nás, (2 Tes. 3, 6.) Též: Psal sem vám, abyšste se nesníššowali, kdyby kdo, mage gměno bratr, byl smilný; neb lakomec, neb modlár, neb zlolege, neb opilec, neb drác; s takovým ani negezte, (1 Kor. 5, II.)

7. Nebýbila se někdy přisnost taková, gakoby přislissná, Lutérowi a jiným, a měli o to s Bratřj, třemi činiti, (garž oznámeno w Knize IV.) ale Bratřj, gako tehdáž postupování svého slusně ukázali přisčin, tak mohau gešste; kterýchž newožugice jiní Knezi, gaskoli mrzkému hýššiku, když se jen zasmsussj a porozdechne, byt y Duchu Swatému lhal, Králowstwj Nebeské přiwlastiungj.

8. Dýbrž y zgewně neschetné a lidské sposlechnosti nehodné, a proto od swětského Práva pozupené, a Kátu w moc dané bezbožných, o Pokání a Spasení Dusse nic nemyslich, ani Pána Gejssje nemilugich, ohavně toliko té smrti se hrozých, než kdy ani Kneze slyšeti nechrých, namluwiti wšak se smožugi, aby řekl: Wěřim w Krysta; a když řekne, hned mu slibugi, že s Krystem wečeřeti bude; an někdy y to potěšenj wysmjwagi zusalcy, aby sám ten potěšitel za ně k té wečeři šel žádagce.

9. Ale to co, než Kliču Králowstwj Nebeského zle wjwání gest? Tak nekagichim, gichž pro bezbožnost Swět trpěti nemůž, tak ochotně brány Nebeské (kamž že aukau toliko cestau a těsnau branau sami ti, gešsto Kríž Krystu na se wezmauc, a starého

rého Abdama w sobě umrtvije, bog wyborný boguši, Wjru zachowagi, a běh dokonagi, přicházeji, Krystus a Apostolé učili,) odvrati, co gest, než nezrozsaffnými Božské Milosti Esaffári býti?

10. Kagejcho na Řízi lotra gediny přiklad ne k tomu vjiván býti má, aby se obtud Regule žiwota dělala, ale aby ani ten, kdo pozdě se obrací, fdyž gen seďecně se obrací, zanižtán nebyl. Wdyž chati nad hřichy, bez odwołení hřichů, nepomůže nic. Sedmkrát padá spravedlivý, a powstává zase, dj Pismo (Přisl. 24, 16). Nepowstávali tedy, není spravedlivý, ale naprosto nespravedlivý, a před Bohem ohydný, kterýž nám kázal swatými býti (1 Petr. 1, 16.), wywolow nás k dobrým skutkům (Ezeř. 1, 4).

11. A wšak, gestliže kdo pro nepobožnost swau od společnosti Církwie oblaucený, a nemoch zachwácený, k opravdowému Pokání se máge, Zprávce Církewního k sobě žádá, gdau rádi, a znamení probuzugjeho se z mrtwosti své Swědomí wtagujíc, wnitřnímu djlu Duchu Swatého s ochotností napomáhagi, gistři nevhassugi, ale rozněcugi, lě křestwji, gakeho třeba, vjivagi, buď ostřegšjiho a šhnilinu wygidagjeho, aneb měkcešjiho a hladšjiho.

12. Přijmáli kdo hůl Pastýřskou Krystowu trpělivě, a s Dawidem wolage: Žiwost Hospodínowu ponešu, nebo sem genu hřesil; pokorně Boha y lidi odprossuge, a přecetj Milosti Boží mochy Přisluhowání Krystowa žádá, býwá genu mochy Klicí Krystowych zvěstowáno hřichů odpustění, Swatosti

Swatosti pak odkládá se do ozdravení, a pravdu Pokání novotau života osvědčení; lečby k životu nádeje nebylo, tu genu potěšením jeho neodkládá dagj.

13. Při všem tomto, jako věrní Esaffáři tak gemstvi Božich, tak sobě postupující, aby v Pánu věrnost, v sobě dobré svědomí zachovali, práci pak svou při těch, při nichž gi konají, ne ku podvodu a oklamání, ale ku Pokání a Duse spasení vynakládali, a tak dobře Církev vzdělávali.

14. Mrtvých pochovávaní prostičké v nich gest, bez nádherných pohřebních prachtů, a veselbiných Hrobů, aby se snáze Země v zemi obracela, a po smrti žádný neprovodil pýchy, z jehož srdce hned za živa měla vyjiti pýcha (Mark. 7, 22.), ne žeby však zbraňovali, náležité cti prokazovati kterému audu Krystovu (podle Stavů jeho,) ale jen aby bez nepotřebné zbytečnosti bylo.

15. Nepominu též oznámiti, že v Bratří také Pastýřská péče zakládá se na Povčování, Napominání, Wystříhání, Wytřestávání a Potěšování, aniž za rozstátného Zprávce Božho lidu magj, kdo by všeho toho pořádkem tím nekonal.

16. Především zagisté Slova života je se žwěstowati magj posluchačům, a v známosti wwozowaná celá Pravda Boží zplna, co nesywětlegi a neyprostěgi, aby všickni vůli Boží wyrozumjwati mohli; zatím aby gi činili skutečně, že napomináni býti magj; s vřazáním při tom nebezpečnstwí, kterýchby od nesetřného sobě počínání gistotně posslo; a s osvědčováním pomst proti zpurným; v zase potěšování

těšňováním těch, kterých se y Boha poslauchagice, předce s trpkostmi potkávaji.

17. Magj pak chwalitebný obyczeg Bratrj, (abych prwé natowřenau twěc powyswětlil) lidi pěce gegich žádostiwé přigimati, nehprw do Čhrkwe a k Slowu Božjmu; potom k dobrému Swědomi; a teprw k plnému obcowánj wsechněm Služebnostem Čhrkewnjm, pro tyto přjčiny.

18. Předně, aby lidé Wjru, Přisluhovánjm Slowa a působenjm Ducha Swatěho nabytau, zgewně před wsechněmi wyznati přjčinu měli; Pozněwádž tak Apostol poraučj, aby člověk, co srdcem wěry k spravedlnosti, to wsty wyznáwal k spasenj (Řim. 10, 10).

19. Potom, aby Dítky křestanské, w wěku nez wědomosti pokřténé, a gžj pak saudu a rozumu dospělé, wědomě gžj a s rozmyslem dobrým Křystu se oddaly, a Bohu stále do smrti w libých y odporných wěcech slaužiti, spravedlnosti následowati, starěho člověka zwláčeti, a nowé swaté obyczeg na sebe bráti, slibily; Přjśáhl sem, (dj Dawid) což y splním, že chcy osřjhati saudu spravedlnosti twě, (Žal. 119, 106.)

20. Třetj, aby důwěrnost swau zgewně oswědčil, že k Čhrkwi té přistupugi, kteráž čistěho Náboženstw Ewangelium následugje, gest duchownj Zelo Křystowo, kteréž Křystus přigal w sláwu Božj, (Řim. 15, 7.)

21. Naposledy, aby tjm způsobem nabyli wnitrnjho milowánj k Bohu, oddávagje se tomu Dtcy, kterých ge znouu porodil, a do společnosti djetě

dítěť svých přigal: Gestližeste (pry) okusili, kterak dobrotiwý gest Pán, k němuž přistupugce rozděláw weyte se, gako žiwé kamenj ic. (1 Petr. 2, 3. 4.)

22. Kteréz wěcy, ačkoli samy w sobě přefrásné, tēm wšak, kterj w Cirkwích nedobře sporádáných wypěstowáni gsau, žbytečné se býti zdagj; gestto, nez budeli takowých příprav w srdcích lidšých, nez možné, aby Cirkewij služby y s Služebnisky w pohrzdánj nepřissly, a lidé na věiněnau we Křtu s Bohem smławu nepamatugje, aneb gi nedbagje, požádostech svých nechodili, a Swatost Wecere Páně gen k zapečetowánj lidem zatracenj vžjwána nez byla.

23. Ale neskodj, gestte o tom něco powědjti (pro ty, kterjž se tjm řádem w Jednotě Bratrské obrážejí) slowy samých Bratří, kteráž sem gá, wšes ho wnhledáwage, mezy škartami Jana Lorence, Biskupa gegich, (kteréz w Dstorožgu gako žbytečné drobty žanedbané ležely) nalezl, takto.

24. Co se tkne ceremonie přigimánj lidí w péči Pastýřskau, známo buď pobožným a rozumným lidem, že srae gi z příkladu prwotnj Cirkwe wzali, kdež Katechuměni (to gest, počátkům Náboženstwí se vějčj) dříve k Swatostem připaušstjini nebyli, než až tagemstwím Wjry Křestanské dobře wyrozuměli.

25. Gij pak, kterjžkoli z Papežstwa k nám přistupugi, na wětšjím dje takowj gsau, že s nimi ginak, než gako s Katechuměny, zacházeti nemůžeme.

26. Ale křeré známosti spasytledného věni gž
oswícené, a životem Křestanském ozdobené widíme,
ty my hned, naučenj gím toliko o náležité Přj
pravě (dle powinnosti své) dabauc, k Stolu Páně
(odkudkoli přicházegj) pausstjme.

27. Napomjnjagje pak y těch ku pobožnosti,
a o tom dáwagje Regule, pro dosti věiněnj rozkazu
Křestowu, Apostolům s Naměstky gich wydané
nu: Věte ge zachowáwati wsecko, cokoli sem přj
řádal wám.

28. Co se prwnjch tkne, w přjgmánj a přj
prawowánj nehwzdelawatedlněgssj nám se býti
zdá porádek, gehož wjwáme, tento: Postawes
ny býwagj Osoby, k společnosti Čřkwe přistup
ugich, v prostřed Čřkwe, a tu předně Wyzná
nj činj Wřy Křestanské žiwým hlasem wssiz
čnj.

29. Potom býwagj tážani: Čřtégjsi w této
Wře až do konce žiwota swého setřwati?

30. Ohlaffugjsi se, a slibugj, ptá se gich dále
Služebnjš Čřkwe: Čřtégjsi tedy podle Smlawy
na Křtu (křže wsta Křdici a Kmotřu) s Bohem
věiněné wsechněm zlostem, hřichům, bludům,
aby se gich wedomě nikdy nedopauštěli, wšhošt dá
dauce, střjzliwě, sprawedliwě, pobožně na Swě
tě žiwi býti?

31. Pak, čřtégjsi powolni býti Wědcům swým,
Služebnjš Čřkwe, a od nich powčowánj, na
pomjnanj, radj, wšřrahj y třeštánj potřebná přj
gjmati? Křdž slbj, napomenutj se gím dēge k
poznánj dopuštěných až potud hřichů, a prosseni
Pána

Pána Boha (příkladem onoho zadlužitého služebníka) za milost.

32. A tu kleknau, y wedlé nich celé Shromáždění, modlíce se s nimi za ně, podle Písmá: Modlíte se gedni za druhé, abyšste všicknj spaseni byli.

33. Po dokonání Modlitby zvěstuje se jim Rozhršení swaté moci Křtci Křstowých; a po mnohém wybranými slovy potěšování, a k statečnosti w začatém Křesťanstwí napomínání, přistupuj s jinými wěřichmi k Stolu Páně.

34. Toto pak všecko děje se proto, aby jim Směluwa s Bohem na Křtu učiněná léspe w mysl byla uvedena, a gednkaždý w pozvolání swém statečněgi sobě počnati umyslu nabýwal; též aby Pastýř Dwce své glistotně znal, a dobrých w Dwěincich sčítal, zlé odháněl. Potud o té věci Bratří; gá však gessťe o tom něco přidám.

Kapitola XII.

O Ceremonii Wzkładání rukau. A o
Řítu Dítěť, y pilnosti w vychová-
wání gich.

1. Ceremonia Přijímání toho (do Církeve) y k
tomu dobrá gest, aby mladší od starších,
hlaupegší od rozumněgších, blaudjích od neblau-
djích, méně pobožnj od pobožněgších, a wšicknj
od svých Starších, Zprávceů a Soudců, kdykoli
toho potřeba, napomínati se dali.

2. Přicházegjích z obnovených Církw, při Ar-
tykulích Wiry neblaudjích, a do Jednoty přigatu
býti žádagjích, powolnost toliko Zprávceům svým
slibuj.

3. Než kterj z Papeštwá připogiti se chtějí,
napomenuti býwagj, aby se dobře rozmyslili, co či-
nj, poněwadž, kdo rychle wěří, lehčého gest srdce
(Eyr. 19, 4). Odpowjli kdo, že se již namyslel,
tázán býwá: Poznawali tedy přičinu hodné, proč
onuno Církew opustiti, a k této se připogiti chce,
a gaké ty gsau? Trefugeli na grunt, býwá w tom
přigat; pakli chybuge, powčen, až když poslussens-
twj slibuge; slibuge zase Zprávce wěrnau o geho
Swědomj péci, a že před nim tagiti nechce wšeliké
wíle Boží.

4. Potom býwagj ti přigatj přičtení k domá-
cím Wiry, a gmiéna gegich wepsána do Regstr
Církewnjch; gakó za Apostolů k Wjře w Kry-
sta

sta přistupujících počítání bývali, (Skutc. 2, 41. a 4, 4.)

5. Magi pak obyčej Kněží Bratřstí na ty, kteréž w Pastýřskau péči přijímají, ruce vykládati; netoliko když dých Katechyzmu wycvičené, okolo léta věku dvanáctého, ale y z Papežstwa gdauch kdyžoli, přijímají.

6. A to proto, že Jákob Patrnyarcha zehnati mage wnukům svým, a Izraelité Lewitům svým, tito zase howádkům k Dvěti Bohu přivedeným, Mojžiš náměstku svému Jozuowi, Krystus přivezeným k sobě dítkám, Aposstolé pak wsechnem pozřteným (Skutc. 8, 18.), totež činjwali.

7. Pawel také, že ta Ceremonie w vjzvánj byla Aposstolské Cirkwi, připomjná k Židům 6, 2. a k Tymoteowi píše: Napomjnam tě, abys w sobě rozněcował dar Boží, kterýž gest dán skrze wykládánj rukau mých (2 Tym. 1, 6).

8. Tertullian starý Dtec w Knize o Křtu, tak to slova má: Tělesný čin při Křtu gest Pohřžzenj v wodě; ale věinek toho duchownj, pozbytj hříchů. Datjm gde wykládánj rukau s požehnánjm, wzhwasjch a přivolawagjch Duchu S.

9. Jeroným pak proti Luciferanům takto: Zdali obyčej Cirkwe neznáš, na pokřtené potom ruce wykládati, a nad nimi Duchu S. wzhwati? Ptáš se, kde to psáno gest? W Skutcích Aposstolských (Kap. 6, 6. y 8, 17.)

10. Ambrož opět (w Knize o Wzácnosti Kněžíské Kap. 5): Skrze člověka Bůh dává milost; Člověk wykládá ruce, Bůh wlévá milost; Kněž pokorně

pokorně, vytáhne pravici svou, a Bůh mocně
žehná pravici svou; Biskup dává Kněžství, Bůh
dává hodnost.

11. Tak Eusebius v Historii Církevní Kníž. 7.
Kap. 2. Od starodávných časů posel zvyk, aby se
při Přijímání do Církeve lidí, z každého koleni Ka-
chřístva přicházejících, samé toliko modlitby a výklá-
dání rukau vžívalo.

12. Tak v Cyprian (ačoli to gínám obrach)
řka: Pokání do gistého času čin, potom k Zpově-
di přicházejíce, šrže výkládání rukau od Biskup-
ů a Kněží Právo Obcování (Bečeri Páně) přijí-
magi.

13. Ale poněwadž o pokřtěných Dítěčích zmín-
ka se stala, povězme v o těch něco, aby někdo, že
by Bratři s Novokřtěnci drželi, nesmyšlel.

14. Polévají Bratři při Křtu Dítěť Rodičů
Křesťanských pořadně vložených (nepřadně se mezi
nimi nerodí) tu nepředněgi částku těla, v níž se
nepředněgi obraz Boží stívá, a to we gměnu Tro-
jice svaté potvršťát.

15. Předně proto, že gsau Šmě Abrahamo-
wo, Otce věřících, (k němuž Bůh řekl: Budu
Bohem tvým a semene tvého po tobě (1 Mož. 17, 7.);
který pak šmě Boží gsau, těm se pečeti Milosti
Boží odpírati nemá, gafo w staré Církví Obržích
odpíráno nebylo.

16. Věřj zagistě (Bratři,) že na místo Obržích
nastoupil Křest, šrže kterýž dítěť wstřpenn býti
magi w Církev, tak gaž prvé bývaly šrže
Obržku.

17. Druhé

17. Druhé proto, že hříchové pokřtěných, (a šrže to Cyrkwe, gegjz nezadnj částka gsau dítty) smyti býwagj šrže Křest; gaž Ananýas Pawlowi řekl: Wstaň, pokřti se, a obnůg hřichy své, (Skutc. 22, 16. a 2, 38. a Efez. 5, 26.)

18. Třetí, poněwadž wšicknj z hříšného Adama semene se rodjch (šrže gednoho ělowěka hřich wšel na Swět, a šrže hřich smrt, w němžto wšicknj zhřěšili, Řim. 5, 12.) chrěstili Králowstwí Božího býti wčastni, z Wody a z Ducha Swatého po druhé se naroditi musěj (Jan 3, 5).

19. Čtvrté, poněwadž Křest prwnj gsau dwěz re do Cyrkwe, kdej Krystus po dnes stoge, Dítčám k sobě giti braniti nebá, Králowstwí Boží gim přizwlastnuge, a že to Králowstwí tak přigjmati musíme, gaž ge přigjmagj Dítty, wj (Mark. 10, 14. 15).

20. Páté, poněwadž Petr S., že Ducha Swatého magichm Křtu bráněno býti nemá, sau dil; Duch pak S. neméně w Dítčách gest, gažto y w dospělých, kdekoli sobě Hospodu zwolj ic.

21. Šesté, že z Krystowých slow, (kteráz Maršek w Kap. 9. w. 42. poznamenal) patrně se widj, že malicjch, z wěrjchjch Rodičů zpłozeni, w počtu wěrjchjch se kladau; k nim tedj y Křest, genž gest pect Wjry, přináležj.

22. Naposledy, že widauce, gaž ob celé Cyrkwe gednomyslně hned zdáwna Křest Dítčej vjz wán byl, aniž, aby to od koho z lidj ustanoweno aneb začato bylo, wšázati se mžje; nemohau ginať saubiti, než že to hned za Apóstolů, a gegichj puz wodem, w Cyrkew wwedeno gest; gaž y wyslowně
tak

tať o tom wysvědčují Clemens Romanus, Dionysius Areopagita, Origenes, Cyprianus, Augustinus, Tertullianus.

23. Aniž wšak smýšlejí Bratři, aby Dítky, před bogitím Křtu z Swěta odcházecích, proto samo, že zevnitřního Křtu nedošly, zatraceny býti měly.

24. Není zagisté wůle Otce Nebeského, aby kdo zahynauti měl z malických těch wěřících w něho, (Mat. 18, 6. 14.) aniž ten, w gehož rukau gsau časowé nášši (Žalm 31, 16.), a kterých gednomu každému odměruje počet dnů geho (Job 14, 5), Zaslíbení swých měniti bude přigítím dějwe neb pozleže smrti geho.

25. Swatého kořene swaté gsau ratolesti (Křm. II, 16.); Wěřících Dítky negsau nečistě, ale swaté (1 Kor. 7, 14.); Semene Abrahamowa Bůh tentýž gest wzdychy (1 Mogg. 17, 7.), samo pohrdá nj Swatostní zatratitedlné gest, a ne ten, kdož dosgiti gich nemohl, ac chtěl.

26. Pravda syc, že Křest Swatosti gest nowého rození, a od hřichu, s nimž se na Swět rodíme, obmytí; aniž wšak proto, že se zevnitřního toho swědectwí Dítám Křesťanským nedostáwalo, gistota Spasení gegich w pochybnost brána býti má, řdny Chrkwe Zástupce, a z něhož podstatně Spasení plyne, před obščegem Otce stogí, Křystus Gejzš; syc bychom wíce mroch kolikash křupěgem wody, nežli celé Křwe Křystowy Zásłuze připisowali; a nezčislný počet Díteť, kteréž w Starém Zákoně bez Dbržky odcházely, zahynulby.

27. Co to gest, (dj Ambroz Swatý,) proč
 wdýcháš nad mrtvými, když smjrení Swěta s
 Bohem gíž se stalo křže Pána Gejisse Křsta?
 (Ad Faustinum Ep. 8. lib. 2.) Ten tž v Was
 lentyniánowi Cřsari piše, že moci Křtu zba
 wen nebyl, poněwadž po Křtu taužil, ačoli ho
 nedossef.

28. Mezy Bratřmi tedh Dřtřn zpřůsobem wse
 obecne Cřkwe pokřtené (za Wyznáním na mřstě
 gich Wjru, a wykonáním Záwazku Bohu, Ro
 diců a Kmotrů gegich; o čemž wiz Augustýna
 Kap. 52. de Ecclesiasticis Dogmatibus;) okolo lé
 ta wěku swěho 12ho postawený býwagj před
 Cřkwi, aby Wjru swau samy za sebe wyznali,
 a k Smlauwě s Bohem samy wřty swými se
 přjzaly.

29. A tu se wřazuje, gať wěrně Kufogmo
 wé gegich (Rodicowé, Kmotrowé, Kmotry,) po
 winnost swau při nich konali; a tito zase, gať se
 posluffně wěřiti dali.

30. Wměgji Wjru swau sami za sebe wyznati,
 a plně Swatých společnosti, wjwáním druhé také
 Swatosti žádagji; odrřtagjce se wřty swými toho
 žlěho, gehož se na mřstě gich přwé Kufogmowé ges
 gich odrřkali; a sľibugjce Bohu a Duchu geho do
 konalau powolnost, k sľauzenj swatému Bohu swas
 tě př wřecken čas žiwota swěho; sľibuge gim Sľauz
 ba Křstů, že k plně společnosti Cřkwe gíž přinález
 žeti budou.

31. A hned přřkladem Apostolskřm, (kterž
 na pokřtené před tjm od Šilipa Samarytánym
 ruce

ruce gestě vzkládali, a ge v Wjře posylowali (Skut. 8, 17.), rukau na ně vzkládáním w obnoveném gegich Křesťanstwój ge potvůrzuje.

32. Zatím se gim Swatostj Wecere Páne posluhujce, y k vjřwánj gi na potom (gakožto zkuffowati sebe giž vměgjcým) práwo dáwá; an mezy tím předece Rodicowé a Kmotrowé pozoru na ně msti nepřestáwaj, aby k widěnj a slyšěnj ně čeho zlého, a sřze to k nákazám hřissným přjcin neměli.

33. Není tedy div, že za takowým Ditef wyřchowáwáním takowá w Chřtwi té sšlechťnost mezy lidmi se nacházj; kterjž wšak gak dobrým dobřj, tak zřhm zj gsau.

34. A to y o té Ceremonji, obnowowánj na Řřtu s Bohem včinené Smlauwy, powědjno bud; nad kterauž se některj, přjcin a zpřjsohu toho nepowědomj, vrážej, a Bratřj pro gakěš lidj k nowým Záwazkum potahowánj pomlauwaj; tak se snadně blud a omyl z každé ne dobře wyrozuměné wěcy zplodj.

Kapitola XIII.

O Způsobu a Pořádku Modlení, Zpí-
vání a Kázání mezi Bratrymi.

1. **N**dy společné Modlitby konají, někdy je ko-
nají hlasem (voláště při Křtu, při Večeři
Páně, při Oddavcích, a ve dny Modlitebné)
někdy tiše, každý sám v Duchu svém, spolu však
křesťané v roztahavosti, každý Kázatel příkladem před-
chází.

2. Napominaje začít se v Modlitbě, pov-
stane všichni, zač a každý v srdci svém mo-
dliti má; obecné potřeby z přečteného a vysvětle-
ného Textu, a jiných okolostojících přítomných
věcí, obzvlášť pak svědomí jedného každého po-
růžuje.

3. Křesťané pak vzhledy k Modlitbě ve Směnu
Pána Ježíše Krista, buď je Modlitba k Otci, neb
Synu, neb Duchu Sv., neb celé S. Trojici
obrácena jest; k zmiňuje Směna Ježíš, v Kázání
neb jiných, ne klanějí se, aneb klobouk snímají,
proto aby čistým tím zevnitřním těla hřbátím v
pozornosti vnímání sebe neb jiných nemýlili, aneb
se blahobylu raděti těch pěti liter, nežli tomu, geho-
vě Směno znamená, klaněti nezdáti.

4. Zpívání co se tkne, všickni k službě Boží
shromáždění Boha sobě svatými Zpěvy chváliti
pomáhají, aby (dle napomenutí Ducha Božího, v
Salmích často, v jiných) všemi mocmi života,
Ducha

Ducha y Těla milován a ctěn byl Bůh; protož, než se Zpěv začne, všechněm hlasíte, co se začne, (aby) kdo z Paměti nebny, nassel sobě) oznamuje se.

5. Zpěvu gazykem cizým, genujby lid prostý nerozuměl, nemiagi žádných; ani Warhamů a nástrogů Muzyckých, figurných čmů a nesrozumitelných; apáchagjých; žádných w Chrámě Koraubw, Postawnjku, Obrazů, kromě živých Bojích, rozumem obdařených, obrazů; žádných také svoje, kromě když se ymnuho času předednemí Chronážběni drží.

6. Řázanými swými k tomu směrugi, aby pro zachowání w věci Bojní celosti (Zyt. 27.) a pro nezatagowání před lidmi nějaké rady Boj (Skut. 20, 27.) gednau w rok obesslo všechno, co se Křestanům, podle Elantů Wjry, přednáseti má, tak gak takové wydělaní (aby se každý týden o gednom zwláštním Artykuli řazano) přigali od Předků swých.

7. A aby poslauchání Slova Bojho bez téstnosti bylo, přes hodinu Řázaním nepředluzugi, když zkussením shledáno, že frakté, dobře rozměrené, a gadrné promluwení wjce wjtku přinássi, než obširné gaké řečnowání.

8. A y to podle příkladu starých gest. Nebo Justinus (při konci Apologie druhé) takto píše: Nedělnjho dne wšicknj se na mjesto gedno scházegj, kdež Pisma Prorocká a Apostolská čtau, gak mnoho gedna hodina wytrpy. A Chryzostom (Tomu 3. Sermone de Eucharistia): Sto sedesáte osm hodin má w sobě týden, a Bůh sobě gednu samu s nich

8 nich

z nich oddělí? ty pak y tu gednu na věcy tělesné a
směšné obrátíš?

Kapitola XIV.

Spůsob držení Synodů; a řízení Skolů
a Dyakonů, aneb. Zahnutí.

1. Synod co Rok téměř drží, na místo příhodné
se shromáždí, kdeby se v domě Bratř
ském, hned při Zboru, zmešknati mohli všicknj,
starší s mladšími, pro snadnější wzdnyky k práz
cem se postawování, a tagnostj, gsauli kdy gaké,
ne roztrusťování.

2. Trvá pak Synodnj Shromáždění tři neb
čtyry dny, někdy y týden, když většj práce gsau;
a každj den nejprw Kázánj o Powinnostech Sluh
Křstowých; potom práce jiné, buď o věcech příz
tomných opatření; aneb budacých, rady potřebu
gých; aneb w příčině pomínutých negatých omz
ků napravenj, se konagj; vzniklali mezy některými
nedorozumění, w mjr wrodj; hříšnj se (wylauz
cenjm třeba, y Kněžstwí odgetjm, což wšak řjdko
bývá) třešj, aneb zase kagj se přigjmagj; wyniz
kagjchmu odkudkoli zlému wstřj se gde; Nowj
Služebnj se řjdi; všicknj w Powinnostech swých
se obnovugj; a po wykonánj wšeho, y společnjm
swatým duchownjm hodowánjm swazku Lásky obno
wenj, Synod se rozpauští.

3. Cokoli pak kdy na Synodu společně zawřj
no býwá, toho k ostrhánj tak všicknj zawazáni
gsau,

gsau, že měniti něčeho zjednému gednomu samiému, ani z těch předních čtyr Staršších a Biskupů, wolno není; lečby powolenj celé Rady k tomu přistaupilo; nýbrž w věcech wětšších ani Rada sama, bez wědomj celého Kněžstwa, nie měniti mocy nemá.

4. A poněwadž negedni saudili, že milau mnohým wěc včijnjm, gestliže wšsecko, co se a gáf na Synodich Bratršších konáwá, pilně wypissi, včijnjm to ne nerád, na toto mjesto, o Sněmích duchowních, přiweden gsa, aby milowních Řádu y odtud také něco k věcym swé wšyti, a gáf daleko wčtí wěgi a wázněgi s rizenjm Služebnjškú Chrkwe, nežli y Kjmamú a ginde, tuto se zacházý, sauditi mohli.

5. Dwoje Sněmy aneb Synody drzjwagi Bratrj; gedny Duchowních s Politysckými; druhé samých Duchowních.

6. Dnyno drzeti nečasto přicházý, w wětšších toliko a celé Gednoty se dotýkajících věcech, podle smessenj se na to wšsech Biskupů s neypředněgššimi Pány a Patrony; tento může každý Biskup w Dnecech swé, třeba každý Rok, swolati, s radau Staršších Collégú swých.

7. D mjestu, gáfé sobě zwolugj, gíž oznámeno; čas se také gmenuge, na gistý den, k hodině Resšpornj, aneb wždy za swětla (shromážduge se pak gich dwě stě, y wje, w Morawě až do pěti set někdy býwalo.)

8. Po Weceři gdau wšicknj do Chrámu k Modlitbám; kdez gedny Biskupů napřed Bohu za ochranu wšsechněch w cestě, a šťastné gich tu Shromážděnj dobrořečenj včine, děfuge potom wšsemu Bratrštwu,

Bratřstvu, že se na žádost Starších povolně naz-
giti k dílu Páně dali; týchž Starších gménem la-
stáwě gích wjtage, a aby giž, kam konu na odpo-
činutí ukázáno bude, se odeberauc, y s swými,
koho kdo při sobě má, pokogně se chowali, bez wě-
domj Starších nikam se nerozházeli, ale ku práci
swatým, Boha na pomoc wyhrwajíc, a o tom, co
náprawy potřebného, přemysllugie se strogili, naz-
pomíná.

9. Mezj Bědlníky a Jahny (mhřz y některé
z Kněží) rozdělugi se powinnosti, aby kdo w které
Hospodě aneb pokogi, a konu, a potom kterému
stolu slaužití má; též kdo opatrowáti Špizirnu,
Šklep, y jiné potřeby, až y kdo nad čeledj ro-
botnau, a Wočkami k Zprávě a stráží postawen
gest, wědjino bylo; což gedenkazdy ochotně k sobě
přigma, mjele a bez reptání konati hledi.

10. Aby pak we wšelikých pro wšecky potře-
bách, až y lůžkách a postelích čistotných, nebylo ne-
dostatku, opatruj to Starši, a Zprávce mješta
toho, s pobožnými swými, (Hostj takowých žádo-
stiwými) Posluchači; Mhřz magj Starši po smrti
Kněží swobodných, a z podarowanj Patronů a
Matron šteděregšich, wěcy takowé na mješta ta,
kdej hlucněgšj Synodowé bhwaj, shromáždené:
aniž kdo co toho wgimati a sobě vsobiti, bez hřichu
swatokradeže, smj.)

11. Na generálnjm Synodu má Biskup pro
Pány Patrony Kázání, o Wywšsenosti Stawu,
Powolanj, a Powinnosti gegich; gako y zase Stas-
wu

vu Duchovního, o Doplate Boží bedlivým, a poskutách nezbavým ic.

12. Na Synodu samých Duchovních (ač v tu přítomni bývají vždy někteří z Pánů Patronů) gim samým přednášejí se Naučení, Napominání, Wystrahy, Trestání aneb zase Potěšování, gať kdy příčin; buď společně všechněm, aneb obzvláštně Alkolutům, Dyakonům, Ministrům, gestliže kteří mají řízení býti; aby v ti Povinností svým se učili, v gini v nich se obnovili.

13. Po Řázání zavrau se sami k Synodu náležejích, a oznámí se od Starších příčinu nynějšího shromáždění, s napomenutím, viděli mimo toho kdo co napravení potřebujících, aby oznámil. Coť kdy k sobě přigmanu vsickni, zasedají na vvažování těch věcí, obzvláštně Starší, obzvláštně Kněží (wytvořic sobě z prostředku svého, pro Řád, Právda a Písane) obzvláštně Patronové; vsak tak, že se k Závěre zase scházejí vsickni, aby v věcech větších nic, než společným vsch svolením, závěráno nebylo.

14. Za potřebné se pak vidí, nezatagiti, gaťkým způsobem a po gahých skupních k vyšším Bratřím se přichází v Jednotě Bratrské.

15. Kdyz pacholátka dobře zvedená k prvnímu Chřtewního Powolání stupni, (Alkolutskému neb Wědnickému) řízení býti mají, učíní se gim obgednoho z Starších na Synodě Řázání; potom Kněží, k tomu vybrani, takové Mládeněky examínují, a které k tomu způsobné nagbau, těch Regstrů Starším oddají; kteří podle darů, věků a hodnoti

a hodnosti ge sporádagice, powolagi gich zegména,
a před celým Shromážděním, chtěgji se Bohu a
Chřtíwi k službě oddati a poswětiti, wntazugi se;
když pak se ohlásy, čtau se gim Powinnosti gegich,
a oni podáním Staršjim ruky ku poslussenstwj se
žawazugi, a šrže to Běedlnjky Křnstowými učiněni
býwagi.

16. Podobně, když Jahnowé řizeni býti magj,
(na témž třeba Synodě) Kázanj učiněno býwá o
Bradu Dyaconským, a Powinnostech geho; zatjm
se osoby k tomu Bradu způsobně wnhledáwagi a
examinugi; a teprwa w giném opět Shromážděni
powoláwagi a swětj.

17. Naposledy býwá Napomenutj, buď celě-
nu Clěru, při přitonnosti y Jahnu y Běedlnjku,
aneb samým Kněžim.

Kapitola XV.

Způsob řizenj Kněžj, Consenyorů a Senyorů.

1. **K**D se Kněžj dotýče, (kterěz ob Dyaconů aneb
Jahnu Bratřj děl) těch poswěcowánj takto se
děge.

2. Jahnowé Synodu přítomnj, o nichž ob
Chřtíwj, w nichž bydlili, swědectwj dobré gest, po-
dáwagi se gestě na saud Kněžskj; gakožto kterjz ne-
gen Běitelé a Wědcowé giných, ale y swětla a přj-
řadowé býti magj.

☪

3. Kněžj

3. Kněží tedy na to zasednauce, při gednom každém oswícení, žtvoťa Pobožnost a dary giné, bez nichž Přísluhování Krystowo užitečné konáno býti nemůže, wvazují, a podle toho o gednom každém saud činí.

4. Kdež přibází se, že ten neb onen toho neb onoho Brádu toho saudj býti hodným neb nehodným; giný opět ne nehodným syc, kdyby gen té neb oné wady neměl, kterauž kdyby napravil, žeby mohl hodným Církwě Služebníkem býti, což prozřetelnosti Starššich aby poručeno bylo.

5. Začínají čelancy ti k Starššim zawoláni gsauce, pogednom stawějí se, a znouu examen podobní; to, co se jim za nedostatek wkazuge, buď poznáwagice aneb zapřagjce, aneb náprauu sľbugjce; a podle toho, gak se co nagde, do Register zapisowáni gsauce.

6. Prvé wšak gestě s každým obzwláštine rozmlauwagj Consenhorowé, wyptáwagjce se, máli wmysl, kdyby ho Bůh k wyšššimu stupni powolal, wěrně při spasenj lidském pracowati, Brádu swého neopauštětí, wšecko, co bedlivým Stražným Duffi náležj, konati?

7. Přiblížili se, býwá gestě každý examinowan w známosti Urtikulů Wjry, a Confessj (neb Wyznánj gi) přigatě w Církwí nassj, rozumili wšemu; a podle toho, gak se co při kom nagde, býwá poznamenán.

8. Od tohoto společného Starššich, z strany wmysla a prospěchu, examinu, poslán býwá každý z nich na examen Conscientiæ k gednomu Biskup

Biskup

Biskupů, kterých mu věcí vážnau, k gásemu ho Bůh
w Církwí Brádu wolá, kde na trůnu Krystowém
seděti, a svědomí lidské mocí Křiců Království
Božího swazowati a rozwarzowati má, předstíraje,
gaf k tak welebným věcem myslí čisté, žádným
žlým svědomím neobtěžené, potřebi gest oznámuge.

9. Napomínuge, že nyní čas gest Swědomí,
máli w sobě gáfu hnetliwost, odewřiti; a chřegiti
na Řebí rozhrissením swým gisti býti, na Zemi ge,
mocí Křiců Krystowých, prwé sami přigiti, nežli k
zvěstowánj ho giným přistauj, ic. gakhmž wrauz
chými napomínánjmi aby se roznjiti neměl k napraz
wenj wsech wřazaných nedostatků wmysl, možné
nenj.

10. Po takowém nastrogení nowých Církwí
Služebníků, shromáždí se celá Církwí (obněgně to
w Nebeli býwá); kdež po dokonáném Řázaní wy
staupe Biskup, o wzácnosti Brádu Kněžského, a gaf
n nyní Bůh ku počtu Sluh swých přidati strogi,
promluwj něco.

11. Pak gedem z Consenyorů wystaupě, wypos
widá gměna nowých Kněží, tak gakh ge (podlé rozdy
ku darů sporádané) na Regstříku poznamenané má,
aby se před Biskupa, Řebitele swého, postawili.

12. Kterž když wystaupj, a řádem se postawj
wssicknj, dwa z Starších postawj se wedlé nich,
mluwjc slowa tato: Welebný Kněže a Biskupe!
stawjme před tebau Osoby tyto, žádagice, abys ge
před obljčegem Krystowým a Církwí geho na Brád
Kněžský, mocí tobě od Krysta a Církwí geho dar
nau, řádem slusným poswětil a potwrdil.

13. Tu se Biskup ptá: Gsauli tak swatého po-
wolání hodni, a ozdobení ctínostmi těmi, kterýchž
při Náměstech svých vyhledává Kristus?

14. Račej geden z nich na místě Církeve od-
powjda: Gsau (dj) potřebnými k tomu od Boha
dary obdařeni, dobře z mládi hned wychováni,
zkuseni, a svědectwím dobrým vměnj swého y ob-
cování ctíného ozdobení; y hnetliwosti zlého swědo-
mij prázdni; a k tomu Brádu posty a Modlitbami
Církeve od Boha wyprosseni.

15. Biskup na to: Poněwadž tak gest, sta-
ne se za dosti pobožné wassj žádosti we gměnu
Páně.

16. A tu již děge se gich, s tichými Církeve
winssi, k tomu Brádu oddeleni; k gehož přigeni
aby gestě nastrogeni byli, geden z Staršich wy-
staupě, čte Kristowu za swé nové Apóstoly Mo-
dlitbu (z Jana 17. od počátku do konce).

17. Zatím pak Biskup, přečta jim Powin-
nosti gegich, a přigma od nich na to záwazek, k
Brádu Kněžskému ge swětj; wyládage totiž na ně ru-
ce (a přitom y ginj přítomnj Biskupi, dwa neb tři)
a mezy tím wšecká Církeve: O Přigdiž swatý Du-
chu i.e. na kolenách klecje ppřwá, a Požehnání Boží
ho jim žádá.

18. Když porostanau, zwěstowáním jim Bo-
žího Požehnání Biskup gich potěšuge, k nowému
powolání Boží pomocy žádá, a aby gak welik-
tý na sebe přigali Brab pamatowali, napo-
míná.

19. K gatké

19. A gakémuž napomenutí y Církev (slyšíc, gak ti w Krystu a słowich geho zůstáwati magj, aby owoce hogné nesli) winš swúg přizdává, wolagjc w celém Shromážděnj, Amen, Amen.

20. Mezy giným y to gint bhwá připomínáno, aby připomínky té některých, že Posluchací, ne gak Zprávcomé činj, ale gak wěj, pozor dawat magj, gako gedu se stráhli; poněwadž ti, kterj prazwj a necinj, Faryzejské plémě gsau. (Mat. 23, 3.)

21. Dobré gest dobrého učiti, dj Lactantius: Necinjšli toho sám, čemu giné vějš, wíce odběz ges, než vějš; wíce bořjš, než wydělawáš.

22. Bhwagj pak takowému Služebníkú řízenj y z řidu přítomni, kterjkoli chtěj; takowým bíz wadlem Dci a Mysl pasauce, že wětšjm dílem plasčj; tak tu wšsetko pořádně, nábožně, wážně, weslebně konáno bhwá.

23. Starššich řízenj (abych y to, čehož sem w Kapitole páte podobekl, plněgi wyswětlil) takto se dēge.

24. Když Shromážděným na Synodu Kněžjim Starššj přednesau, že potřeba gest Řádu Jednoty doplniti, aby na místa těch, kterěž Bůh k odpowčjwánj powołal, ginj postaweni byli, napomenutj se dēge, aby z prostředku swého Mužů hodných hledali.

25. A tu se připomíná, gakhch osob k tomu potřeba, a po takowých aby každý se ohlédage, Bóha toliko a swědomj swé na radu bral; ginému někomu nawáděti se na něco giného nedage, ani sám giné nawádēge.

26. Sám tedy gedentakžď po Modlitbách o to k Bohu, a vlastním svým dobrém rozmyslu, toho k místu tomu hodného saubj, toho gmež no na cedulku napíšje, a zapečetje (s podpisem wšak gména svého) Biskupim odowdává.

27. Kterž ge odowragje, a své také zdání přidawagje, na toho newwje hlasu padati widj, toho neb ty že Bůh wolá, tomu wěrj, a na ráz no potom sřze gednoho z prostředku svého (po dobným téměř, jako Kněžj, způsobem) swětj.

28. Anž mnoho rozdílné gest samých Biskupů swěcenj, kterž z prostředku Consensorů (také sřze Kněžské a Starššich hlasů) wywoleni, a před Chřesťem wywoláni gsauce, Gednotě pěci a wěrnost swatě slibugi, a jim zase wšicknj poslus sřenstwj.

29. Gakž y w Alexandrynské Chřtowi že býwalo, Swatý Jeroným (in epistola ad Evagrium) pišše: Že (pry) Kněžj gednoho z sebe wytwolje, a na wyššim místě posadje, Biskupem gménowali.

Kapitola XVI.

Rízení Služebníkú y celého Synodu
Závěrka gaká bývá.

1. Když se Rízení Služebníkú, w gakém řbý
stupni bývá, dokoná, držána bývá Wečeře
Páně, za Přisluhowáním Starších, Služebníkú
y Řídu.

2. Po každém také Rízení Biskup promlau-
wage naponijná, aby pro zdržení dobrého řádu a
společné lásky, wšicknj Služebnjch sobě prawic poz-
dávali.

3. Gménowitě Biskupi, Staršši a Kněži,
prvé w tom Bradu pracujich, podáwagi w nově
žijeníh ruky na znamení swatého towarýštwj;
gako tam Uposstolé předuj, Jakub, Petr a Jan,
poznawšse milost, Pawlowi a Barnabášowí danau,
prawic podali na towarýštwj (Gal. 2, 9.)

4. Mladšši pak Starššim, Alkoluti Jahnúm,
Jahnowé Kněžim, a tito Starššim a Biskupím
podáwagi ruky na znamení Poslussenstwj; an Cyr-
few mezy tím Žalm 133. (My gak milé gest a vtě-
ššené ic.) aneb něco podobného prozpěwuge, a wšez-
eko se díkčiněním Bohu zawjrá.

5. Řbýž k občerstwení Těla po prácech poz-
řemu a nápoje vžití se má, posazeni býwagi nowj
Alkolutowé, Jahnowé, Kněži, Staršši, Biskupi,
mezy staré, k nimž y w Shromáždění Cyrfewnjm
gíž přilaučení gšan: (O způsobu vžiwání Pokrmů a
Nápojí powědjno gíž w Kap. VIII.)

§ 4

6. Po

6. Potom shromáždje se zase, wyhlassugi Staršši Bšudky toho Synodu w spis gíž vvedené, gak se které wěcy naprawiti, a napotom ostršhati magj; s napomenutim práwě Otcowským, aby se gedem každy na místě swém pobožně, swatě, řádně chowage, w ničemž žádnému pohoršsenj nedáwati, we wšem raděgi wšecky slowem a příkladem wydělawati šleděl.

7. Dowoluge se také gessťe Kněžim, y giným nižšim, máli kdo, oč w saukronnj potřebě své aneb Domu a Zboru swého s Starššim mluwiti, aby to učiniti moc měl, kdož gessťe teb pospolu (nenwjce přičinau wražowánj, kdo kam, zwlášťt z těch w nowě zřízených, obrácen a poslán býti má) seděti budau.

8. Naposledy děge se rozpustěnj Synodu; kdež gedem z starých Kněžj wystaupě, giných gměnem napřed Bohu za geho tak weliká dobrodinj děkuge, potom y Starššim za Otcowskau péči, za napominánj potřebná, za přidánj Služebnjků a k djlu Páně Pomocnjků, y za opatřenj a dobročinnost, kteréž při tomto Synodu vžili; šlibugjce we wšecky Powinnostech powolanj swého wěrnost a pilnost.

9. To též činj w nowě zřízeni, Kněz, Jaken, Afolūt, každy prwnj w swém řádu, giných gměnem; Staršši pak zase se ohlassugi, že wděcnost gich přigimaji mile, žádágc, aby domu se wrátjc Chrkwj swých pozdrawili, o ně otcowsky pečowali, a každy powinnosti své pilen byl.

10. Tak po společném gessťe se pomodlesnj, Pána Boha pochwálenj, a milosti geho sebe wšpoleť

wesplek poručení, vjírá se gedentakdy k mýstu swému.

II. Mne pak na místě tomto na mysl přichází otázka ona, kteráž na Augustýna S. učinil Orosius (Quaestione 65.): „Kterák (přij) wědět se může, koho poslá Pán? Odpovídá Augustýn: Toho pozneg býti poslaného od Boha, koho ne některých postranní chválení aneb raděgi pochlebowání wywolilo; ale koho schválil ctný život, a mráwové sšlechetnj, a Apóstolského Kněžstwí hodnj činové, a kdo saudem wšeho lidu obrán gest, a kdo ne sám žádá giným býti představen, aniž penize dáwa, aby Biskupské cti doššel.“

12. Přidávám, že se toto wšecho tak prawdíwě, gať sem napsal, mezy Bratřimi nachází; toliko že mazání nevyjwagi, necháwagje toho Bohu a Swatému geho Duchu, kterýž y Krysta Gejssě pomazal, y wčastnjky geho pomazuje, wnitřnj mozcý swau, (Žal. 45, 8. Skutc. 10, 38. a 2 Kor. I, 21. a 1 Jan 2, 27.)

13. A kdyby kdo pobožnj host sám, gať se to wšse mezy Bratřimi děge, gednau toliko třeba se podjwal, nemožné gest, (lečby saudu zdrawého zbaŕwen byl) aby těmto lidem wšeho toho, což prawým Křesťanům přislussj, přiznati nemusel.

14. Nebo tu by spatřil to, což Lukáš (w Skutčch Ap. 13, 3.) napsal, že postje se, a modljuje se, a wykládagje na ně ruce, propustili ge. A w Kap. 14, 23: Žjdiwšse gim podlé daných hlasů Staršj, a modliwšse se s postem, poručili ge Pázu. A k Řimanům 10, 15: Kterák budau kázati, nebudauli

nebudauili posláni? Ať Tymoteowi 1. Kap. 5, 22: Nemožkládeš rukau rychle na žádného, a neobcáš cizým hříchům. A 1 Kor. 14, 40: Všechť slušně a podle řádu ať se děje. A 1 Tym. 3, 13: Kterýchby dobře posluhowali, dobrého stupně sobě dobudau.

15. Kterýchž stupňů Chrkewních newjm, oštrj; háli se kde w které Chrkwi slušněgi; gaž widěti z slowa příkladu B. Matěge Čerwenky, Biskupa gegich, kterýž byw Luterowým posluhačem, poslán byl od Bratřj w legaci k Bucerowi do Estraspurku Léta 1540, a po 29 letech potom (1569, 13. Dec.) žiwot dokonat; gehož sem vlastnj rukau poznamezané widěl toto:

16. Léta 1521 dne 21 Dnora narodil sem se w Čelákwowichž z Rodičů pobožných; při začátku Léta 1533 přigát sem mezy Bratřj w Bolestawj; 1540 we Čtwrtěk po Hromnicích žůstal sem Bědlnjkem w Litomyšslj; 1544 w Meděli po Jilipu Jákubu Jahnem; 1549 na S. Lucij swěcen sem na Kněžstwj od B. Matěge Synského; 1550 žřizen sem do Bžtě Rady; 1553 sedmého dne Čerwna zvolen sem šrže hlasy, a na ráno potvrzen k Bradu Biskupskému; třináctého pak dne potom obrán sem od celé Rady za Písáře Sednoty.

17. To ten o sobě, anižby mohl kdokoli gínj gínat o sobě neb gíněm; magj zagistě Knihy, w nichž wšech Synody swé, a osoby k tomu nebonomu stupni žřizené, nýbrž w žiwoty a dokonánj každého z Kněžj swých zapisuji; s dotknutjm, gaž tož ctnostj zwláštijnj, kterými se kdo stkwěl, tak w wad někdy, bez nichž žádný žiwj není.

18. Chwá.

18. Chválil takové při Bratřích wěch Erasmus Roterodamus Léta 1511 gals w Knize III. vřázáno; Chválil y Luter w listu Léta 1523 k Bratřim psaném, těmi slovy: Je Biskupy, Kněží, Jahny, kterizby Slovo Boží kázali, a Swatostmi slaužili, sami z sebe wolite (ohled magice na umění a život) chwálím; ale to se nesrownává s Ewangeliem, je jim bráníte Manželství. (To Luter; ale gá o Manželství Kněžském nijegi dořku.)

19. Je pak Bratři Kněží své, gako Rytíře Krystowy na wognu Boží wyprawugje, tak zawazugj, činj totěz, co Apostol činil, mladého Kněze Tymotea tak napominage: Bogu dobrý bog, máz ge wjru a dobré swědomj, (1 Tym. 1, 18.) A což činjwali, dlě swědectw Vegetiowa, Křmstj wogáč: Přisahaji (b), že wšsecko chřegj konati státečně, cokoli poručj Heytman; že neopustj nikdy mjsa swěho, že umřiti pro Dbec Křmskau líknowati se nebuda.

20. Dwšsem tedj Nebestěnu Heytmanu Krystu Rytíři geho Wjru slibowati a držeti; to gest, powinnosti své nikdy neopauřteti, Zbraň Duchownj w rukau wždycky držeti, proti Neprátekům stále bógowati, o Pravdu se až do smrti zasazowati ic. powinni gsau.

Kapitola XVII.

O Vměňi Gazyků mezy Bratřimi, a o
Duchodjích gegich.

1. **A**by wjdnych w Chrkwi oswjčení Muži byli, posylagi Staršji někeré, doma gakž takž wycwicené Mládence (při nichž se obzwlášinj k cizjým gazykům chut a spůsobnost spatruje) do Afas demij.

2. Giné cwicij při sobě a při Zprávčech w Vměňi liternjm a pobožnosti, aby z mládi hned ghu práč Chrkewních zwnkali.

3. Wyznati se pak musš, že Bratři wice o Pobožnosti bez liternjho Vměňi, nežli o liternjm vměňi bez pobožnosti smyšlegj; a wěšši snážnost na Mrawů sšlechtnost a Wile Boží známost, nežli na Vměňi swobodných powědomost wynakládaj.

4. Gakož pak Bůh žiwot wěčný, ne dobře se věčjm, ale dobře wěřčjm a činčjm zasljbil; o Věcnjch pak, a věcnjm se wynášsegichjch (gakjchž wěšši díl wjdnych bñwal, y mynj gest) powědel, že Vměňi nadhñmá, ale lášta wzdělává, (1 Kor. 8, 1.)

5. Erownává se s Bratřimi Quintilian onen, tak (w Knize 1. Kap. 3.) pišfe: Kdyby gště bylo, že Školy, liternjmu Vměňi napomáhajice, Mrawům škodj, zdáloby se lépe, do počestného raděgi žiwota, nežli do nehlepššjho věcnj Mládež zawoditi.

6. Divjm se wšak, odkud to domněnj o Bratřich w myšli někerých wrostlo, gakoby vměňjm Gazyků naprosto pohrbali, a ge zamjstali.

7. Ano,

7. Ano, tak gsau newážnj, aby Duchu S. dary zlehčovali, a nechťeli, mohau, gazyků rozličnými mluwiti, aneb gich wykládati, gatz Apostol mluwj (1 Kor. 14, 5.)

8. Geshlize pohrdánjmi Gazyků slauti má, nez mocy se gim učiti, pro nedostatek přicin a pomoch doma, a ginde nesmjti pro bázeň nakazenj modlářstwijn a bludy (gatz býwalo w Papežských Školách) pohrdagi nimi Bratři.

9. A tak nimi pohrdl za swého wěku Auguštijn swatý, Řeckého gazyku málo, (gatz se přiznáwá w Knihách o Trogien) Hebrejského pak do konce nic powědom nebyw; gako y ginj mnozý z starých Theologů.

10. A do dnes Judyáni, Armennáni, Šrozwe, Arabowé, Řekowé, Rusšacy, na swém gazyku přestáwagi; y sám nyněgšj Konstantynopolitánský Pápež, aneb Patriarcha, Geremiáš, (gatz sem od něho wyrozumeti mohl) Řecký toliko a Turecký umj, a wšak množstwj to swěrených sobě Črkwj (gatz dalece pro moc Tureckého gha lže) do bre řidj.

11. Těchto wšak časů Bratři, k Školám z milosti Boží od bludu obnoweným přistup magice, na oměnj Gazyků pilně se wydáwagi; a wysšetrjno gest, že Mládency Bratřstj wjce w gazycích prosřiwagi za dvě lété, než ginj za čtyry.

12. Uniz wěrm, aby Waldensstj starj wjce přicin měli, nežli Bratři, proč o Náboženstwjswém nic Latine ne sepsali a newydali.

13. Bratři wšak, prostrannosti trochu do-
stawsse, gať se přicin chytiti neobmeškali, tak mno-
há věcných mezi nimi Kneží a Biskupů příkladové
ukazují; gmenowitě, B. Lukáše Pražského, Jana
Augusty, Matěje Gerwenty, Jana Blahoslawa,
Petra Herberta, Jana Lorence, J. Rokny, J.
Eneasa, Vírjka Stregce, Lukáše Libána, Jaiáše
Cybulky, Symeona Turnowského, Jana Effraima,
Pawla Gesena, Jana Kapity, Jeronýma Fikara,
Lukáše Helicia, Jana Syferta, Jana Circea, Ja-
na Kampensia, Samuele Sussického, Jana a Bar-
toloměje Němcanských, Zacharyáše Urysona, Uda-
ma Feljna, Jana Lanecia, M. Mikuláše Alberta,
a jiných.

14. Wšwědčují totěž některé Knihy gegieh,
zwlaště Bibli swatá, z půwodných gazytů w Ce-
sttinu nad mjrů pěkně wwezená. W prawdě Bibli
z Hebrejských a Řeckých studnic do wlastního Gazy-
ka čísterny tak mistrůwsky a uměle přewěsti, gať se
tuto stalo, že není wěc ani gedné hlawní, ani mno-
hých, Gazytů a Wěcí nepowědomých, wznati
musí, kdokoli o wěcech saude, že sám bez saudu ne-
ní, ukázati chce.

15. Postupují k jiným věcem. Každý z Bra-
trů, negsa gíst, kdy ho Pán Bůh zawola, hotový
hledí mjeti Křasťt, kterýmž o pozůstalosti své, po-
smrti své, porizuje; a aby to y Posluchači činili,
a po sobě zmatků nenechawali, k tomu gím radý
wagj.

16. Který w Stawu swobodném žiwot tráwi
(gaťoť Kneží wětšim dílem tráwi) ti, magjli co z
běží

bědicťvi po Rodicích, to obyčegně za žiwota na rozličné potřeby Cirkwe obracegi, aneb při smrti bratřiwu, a dšl také mezy přibuzné podle Zela odkažugi; ostatek Cirkew dědj.

17. Nemagi pať žádných giných důchodů aneb platů, (zwlaště w Čechách a na Morawě) kromě co gim z dobré wůle pobožněgšš z Poslucháčů udelugi, aneb celádka gegich prácy rukau swých wydělá.

18. A poněwadž Apóstol o Zbjrkách na swazté zmjnký částé činj (Řim. 15, 16. a 2 Kor. 9, 1. a Gal. 2, 10 ic.) gafo y Justinus Martyr (w Obrazně Křestani druhé) těmito slowy: Nedělnjho dne scházjme se wšicknj w gedno; Apóstolská a Prorocká Pjsma čteme; bohatšš, podle dobré wůle swé gedenkajdš, skládajj almužnu; co se nabhjrá, zanechává se při Předloženém, kterýž odtud pozmahá syrotkům a potřebným ic.; přigde nezasmlčeti, že w Bratřj také Zbjrký gsau, a to dwozgitě.

19. Gednj wrčite, každého čtwrt Léta, při Sůchých dnech; kterěz se oddávajj osobám k tomu zřjzeným, (Hospodáre Zboru ge gmenugi) a wpišugi do Knih, co kdo dá zegména.

20. Druhé gsau dobrowolné Almužny, kterěz se vmjtánjm, co kdo z pobožných chce, do Pokladnice Cirkewnj (každau Neděli, nepředněgi wšak po S. Posluhowání) shromazdugi; a w opatrowánj žištawajj samému Zprávcy, s přidánými k tomu osobami, genž Šaffárj Almužen slowau.

21. Dnyto prwněgšj Zbirky obracegi se na potřeby Echrámowé, Wino k Stolu Páně, Swjce časů zymnjho (když se y předeďnem Řázanj držíwagi) oprawy Zboru a Domu; a zbýwáli co, připoguge se mezy Almuzny, a obracy na potřeby chudých, domácích y přichozých, zwláště Wyhnanců pro Ewangeliū, až y nuzných Knězi a Zprávci.

22. A nimž ó by štedřegšj chtěli býwati posluhaci, zwláště náše milé Panstwo! když onino chudiny tak ostýchawj gsau, že od žádného nic, leč kdo co sám od sebe poskytne, nežádaj, owšem ne wyhledawagi; nšbrž ani, co se jim z lásky dáwá, nepřigmanu téně, leč co do nich wprošš, gaž mi o tom často wyprawowal pobožný onen stárec, Pán Jakub Hrabě z Ostrořogu, Welikého Polska Generál; y sám sem žuschl.

23. Hledj nepochybě na to, co Aposstol řekl, že blahoslaweněgi gest dáti, nežli bráti (Skut. 20, 35.), a že Služebnjš Krystů y od twárnosti žádosti mrzkého žysku vzdálen býti má. (1 Tym. 3, 8.) a přisluhugjchmu Ewangeliū je mrzutá wěc gest jebrati.

24. Dáwášli mu wjc, než potřebuge, ne wezme naprosto; tak že se gá opatrowánj těchto lidj Božskému w prawdě diwj.

25. Ale hanba, že někteří z Brozených nassich tak gsau k Služebnjšm Božim šrbnj, a tak wgnj duchodů swých, kdyby co dali, se bogich, že y to, co pobožnj Předkové k swatému wžíwánj obětowali, swatofrádežně zase wchvacugi; an proto nic bohatšj než ginj, genž toho nečinj, negsaw.

26. Ge

26. Gesto byliš Oltáře, a věch na Oltář obětovaných včastni ti, kterjž Oltáři slaužíli (4 Mogž. 18, 8.), a chtěliš Jarao, aby Kneží wšicknj vloženu potrawu měli z obilnic Královských (1 Mogž. 47, 22.) a poručiliš Ezechyáš wšemu lidu, dáwati díl Knežim a Lewitům (2 Par. 31, 4.); také přisluhujicj Ewangeliu z Ewangeliu živi býti magj; nebo tak nařídil Pán (1 Kor. 9, 14.), a Upostol každému, kdož naučenj přijmá w Slovu, zdjeti se poraučj s tím, od něhož naučenj bere, wšim statkem swým (Gal. 6, 6.)

27. Což kdybychom činili, nepochybnebychom y věcnjch Muzů (kterjž se w Školách lěhnauti musj) wjce měli; y Zprávciim swým vlehčilbychom těch starostj, kterymž se pro opatřenj sebe a swých zaměstnáwati musj.

28. Nesluffnost gest, komus mnoho porwien, málo oddáwati; křiwda pak žregmá, zdržowati dělujfu anebj wernému čeledjnu zaslauženau geho mzdu; a což teprw bude wernému Křystowu sluzžebnjfu?

Kapitola XVIII.

O Prácech robotných mezi Bratřimi;
a o Staru Bezženském.

I. **S** Emman smyšlil Petrus Martyr, Theolog
významný, tak píše: Děje se hřesň, kteříž Slu-
žebníkům Božím vychováni aneb nedávají aneb
lštívě dávají; což některý činí z lakomství, že jim
vchází se zdá, co se koli sem obrach; jiní z nezmě-
lé horlivosti. Nebo slyšice, že Pavel a Barnas
bás vlastníma rukama živnosti sobě dobývali,
mždy od Cirkve neberouce, myslí, že totéž všickni
Cirkve Služebníci činiti mají. Ale ten důvod
negde, proto že od příkladu částečného Zákon we-
řegů ukládati chtějí; an by na odpor tomu zavo-
rati měli, že jedním příkladem mnozí sčezováni bý-
ti nemají. Tak že se nassich časů dege w Polště,
praví, kdež Bratři Waldensští Cirkve zpravují,
že od lidu neberau platu, ale z práce rukau svých
živi gsau, a co jim zbývá, mezi chudé rozdělují.

2. Potud Martyr (Locorum com. Classe 4.
loco 2. num. 3.) dobře o Mzdě Služebníkům po-
winné; ta zagisté že jim náleží, wysvědčil Krystus
(Mat. 10, 10.), ale aby se Bratři w smyslu při we-
cy té mšliti, nepowolugi genu.

3. Nebo w Kapitole IX. již gsau pracovitosti
gegich přičiny vřazány, několik gich, a ne sám
Pawlu a Barnabassu příklad; ac ten proč by jim za
přední třeba důvod nestál?

4. Gisté

4. Gisté tentž Pawel Zilipenským proti falešným a lhostegným Bcitelu swodům wýstrahu a regule gisté dáwage, prawj: Následownjch mogni buďte, Bratrj, a štetěte těch, kterjž tak chodj, gáž máte příklad na nás (Zil. 3, 17.), a Tessalonyecnské pobuďte, gážym kdý vmyslem co činil, takto mluwj: Sami wjste, kterák gest potřeby následowati nás, poněwadž sme se mezy wámi nechowali nesluzšně; aniž sme darmo chleba gedli v toho, ale s prázdností; a dokládá: Ne gakobychom neměli k tomu práwa, ale abychom se wám wystawili za příklad, abyšste nás následowali (2 Tes. 3, 7. 8. 9.)

5. Což ačkoli se zdá wěregně býti powědjno, tak o pobožnosti, gako o pracowitosti, a to ku Posluchačům; na giném wšak místě Biskupům samým w té pracowitosti a Posluchačů wštetřowánj následowati sebe poraučj (Skut. 20, 33. 34. 35.)

6. Magj wšak Bratršstj Knězi w Polště roli, kterauž buď sami s čeládkami dělaj, aneb na to místo od Pánů těch gruntů prowizj (od Dobilj neb y peněz) berau; ne takowau šyc, kterážby žbytečná byla, ale kteráž wždy Služebnjku Ewangelium hládem wmrjti nedá.

7. Ale w Morawě a w Čechách, kdež roli Boží hogněgi rodj, takowá po místech gest Lidu k Spráwceům swým ochotnost, a o ně péče, že částěgi w štetřivosti své hamowáni, nežli k nj pobádání býti musěj; an Služebnjch proto předce, gakož přemysšlowánj w Slewu Božim, tak y cwičenj těl prácennj žewnitřnjmi neopauštěj, proto že Zelo, máli porwolné

wolné býti Duchu, wsseligat podmanowáno býti musy.

8. Brž y ti Knězi, kterjz w Poznánj gsau (ge- den Polského, druhý Německého Zboru Zprávce) ač platu gistého nemagi, opatrenj wssat své magi; řdyž, gač tam někdy Eliášse na paustti, z Božjho poručenj, Arkawcy na každy den chleb a maso při nássegice žiwili, tak ténito gedem z Měšťanů chleba, giný maso, giný ryb, giný piwa, giný giných po- traw (někdy gakoby se namluwili) přinášsegj; wáre pak dobáwa zahrádka.

9. A podobný žiwot Krystus s swými je wedl, důwodem gest, že Sidáš Měšec sobě swěcený měl, a, co do něho kladeno bylo, nosyl (Jan. 12, 6.) Lukáš pak oznamuje, že Pán chodil po Městech a Městečkách, káže Slowo Boží, a dwanácte s nim, y jeny některé, kteréž byl vždrawil od duchů zlých a od nemocí, a gině mnohé, kteréž posluhowali genu z statků swých (Luk. 8, 1. 2. 3.)

10. Přjčina mi se tuto dáwa o Bezzenstwi Kněžském něco promluwiti, pro kteréž Bratrstwi Knězi w zlému donnēnj y některých gsau; gakoby pak jim nemohl daru toho dati Bůh, kteréhož při sobě Hāncowé gegich newidj, a gehožby y giným wjce Bůh neodpřal, řdyby ho žádostiwēgi nežli žen hledali.

11. Zdrželiwost od žen obzwláštjn gest Nowé- ho Zákona, gi schwalugjchho (zwláště při Služe- bnjch Chřtwe) ozdoba; slawná někdy a častá, nynj pohrdaná a řjdká, tak řjdcy o ni stogj a pra- cugi, žádosti hned powolugjce, a žádného s Tělem bože

boge wystáti nechtíce; a gakhčž wšak negedni, ob-
tížnostj ženských dobře pochťje, pozdě teprw, že do-
brá byla Aposstolská rada: Dobré gest, ženy se ne-
dotýkati (1 Kor. 7, 1.), místo dárwagi.

12. Mezy Bratřimi mnozý gsau Kněžj nežená-
tj, nýbrž od počátku hned Jednoty řjdců ženatj,
wymnjc ty, kterjž w Polště wolněgšj byt magj; a
to proto, že w pokussenjch téměř wstawicnjch byli,
wyhnanstwj negednášesli, y posawád se bogj, když
titjž Ewangeliwm Swatého Penawistujcy žiwi
gsau.

13. W takowý zagistě čas nic nemj bjdněgšjho
nad ty, kterj ženau a dětmi, gako břemenem, ob-
tíženi gsau, tak že ne bez přjčiny onen Keč napsal:
Estasinj, kdo žádnému nic dlužen nemj; po něm,
kdo bez ženy; pak kdo bez dětj gest.

14. Druhá přjčina, že Pawel Aposstol w ne-
bezpečenstwjch býwage částjch, tak o Panenstwj (a
Panictwj) smýšlel a radil: Za to (pry) mám, že
to dobré gest, pro nastáwagjch potřebu (1 Kor. 7, 26.)
Item: Rádbjch, abysšte bez pečowanj byli
(w. 32.); a wšfe: Čhtělbych, aby wšicknj lidé by-
li gako gá ic.

15. Což buď, že o Wdowstwj mluwj, (nebo
že předtjm ženatý byl, pššj Ignatius, Clemens,
Eusebius) buď že o Panické zdrželiwosti od Boha
sobě dané (gakž gjnj smýšlegj) gedná a táz wěc
gest.

16. Čhce zagistě tentž, aby Biskup zdrže-
lím byl (Eht. 1, 8.); a muželi kdo býti bez že-
ny, (kterauž potřebným žlým nazwali Filozosowé)
ten

ten právě svobodný gest, jako pták v kleci nezá-
vřený.

17. Třetí příčina, že bídá věc gest rodová a
děti zůstali po tom, kterýž málo co svého má;
ovšem pak bídá, když se komu žena bůdná,
pýšná, svárlivá, vtrátná, opilá dostane.

18. Přístupují k vychovávaní dítěte mno-
hé starosti a těžkosti, gichž svobodný prázdni gsau.

19. Naposledy, že kteří gsau bez pečování
wezdegssich (gafž Upostol o Svobodných mluví)
daleko způsobilější gsau k práci mysli; o čemž
Upostol dj: Dženilis se, nezhrěšils, a wdalali se
Panna, nezhrěšila; ale trápení Zela mji budau
takowj (1 Kor. 7, 28.)

20. Aniž se wšeligať mýli Bratři; poněwadž
gisté gest, že wětšj díl ženatých w pečování o věci
wezdegssj (aby ženě a dětem vhoweli, a k zanechá-
ní po sobě něco nashromáždili) pohřženi, a tak při
službě Boží roztržiti gsau; čemž Svobodný wy-
hnanti mohou.

Kapitola XIX.

Bestě o Stawu Swobodném y Man-
želském; a o nawrácení se k
Manželství.

1. **A** Wšak, poznáwagšli Bratří, že daru zdrželi:
wosti někdo nemá, aneb geg nemocmi, w nichž
negdůwěrněgšijho přitele služeb potřebuge, obfličez
něho widj; nebrání, oženiti se, buď před přigetím
Brádu Kněžského, aneb y potom; a to proto, aby
zachwácen gsa, pohany newwedl na Chrkew, kteráz
bez wšomny bŕti má, a w neduhu swém opatrowán
býl lépe; a wšak aby sobě tu pogal, gegjžby ctnosti
známe byly Chrkwi.

2. Býwá nic méně y tomu, kdožby sobě takowé
zástěry bral, razeno, aby, mŕželi se přemocy,
a pro Králowství Boží Panicem zŕstati, (nenadarmo
žagistě dj Krystus: kdo pochopiti mŕže, pochop u
Mat. 9, 12.) raděgi bez ženy wěf swŕg stráwif, ga-
fo Lwtus, Tymoteus, Klemens; o nichž Ignatius
Martyr, že w Panictwi zŕstali, pišfe.

3. **A** Apofstol, že kdo Panny swé newdává,
lépe činj, než ten, kdo gj wdává; a wdowa že
blahoslaweněgšij gest, zŕstalaliby tak, wyswědčuge
(1 Kor. 7, 38:40.)

4. Kterýmž slowy poněwadž Staw Swo-
bodný předstawuge Manželskému, s sebau tak mno-
há zaměstknání, pečování a roztržky nesauchmu;
Služebníku pak Krystowu neylépe gest, bez roztržis-
tošti

tošti býti, nediv, že Bratři téhož s Apollstolem smyslu gsau, kteréhož v starj Křestané byli, gafi Epiphanius (Heresi 80. kdez obyčege Chřtwe Rato-lické wypisuge) swědčí: Prwnj (prn) základ gest Pa-nenstwj aneb Panictwj, gehož ostrihagi mnozj k sláwě Chřtwe.

5. Tak Justinus (w Apologii, podané Chřtři Antonýnowi, Léta Křystowa 141): Mnozj v nás (bj) obogjho pohlawj se nacházegj, šedesate let v sedmdesáti ic. v wšse, starj, kterjz od dětinstwj w Náboženstwj Křestanském schowáni bywšse, čistotu těla posawád chowagi.

6. A okolo týchž časů Atenagoras pišse: Na-gdau se mezy našimi obogjho pohlawj, kterjz w swobodném starwu až do starosti trwagi; Proto že tak libezněgi Pánu Bohu slaužiti se naděgi.

7. To též tedj Bratři činj, zwlašť Knezi, starých oněch swatých ctnosti následugjce, že bez zá-wazowánj se bezděčnými Záwazky, ani z nucenj ga-tého Staršjch swých, a pohrůžek při tom gatých, ale dobrowolně, w pravě čistotě až do smrti trwa-gj, wstawičnj gsauce w prácech a modlitbách, w gjdle pak, pitj, spánj strizlinj.

8. Aniž Muži to toliko činj, ale v Ženy; i nichž některé dšwátka wj šiti, giné čisti a psati; giné oddabauc se plněgšj Božj službě, příkladem Marje, sestry Marty, a Prorokyně Anny, a oněch Křysta následugjch Matron (Luk. 8, 3.) gsau při Zprávch za Hospodně a Kucharčy, aby každe-denně Slowo Božj slychati, při Modlitbách býwa-ti, a Křystu w Sluhách geho slaužiti mohly; kdez

diwnau

divnou stýdlivost těchto v oněchno se wsselikaui
čistotau spatrowati gest.

9. Co se druhého Manželstwí dotýče, nenez
wěd Bratří, že některý z starých Theologů za to mē-
li, gafo v po dnes Řekové a Rusšáci magi, že ge-
dné Manželky Muzem býti Kněží a Biskupu wolno;
ale omřelaliby ta, ginau sobě pogimati newolno;
tak že kdo z Kněží owdowj, a nebo musy žůstati
Wdowcem, a nebo zanechati Kněžstwí.

10. Ale to je z nedobrého srozumění Apostol-
ské řeči (že Biskup má býti gedné Manželky Muz)
pochodj, gisti gsauce Bratří (poněwadž regule wes-
regná gest, že lépe w Staw Manželstí wstaučiti,
nežli se páliť (1 Kor. 7, 9.), a že Bůh k tomu, což
vžitečnějšího gest, radj, ne proto, aby osyřdo
wvrhl, w. 35.) nezbanugj Kněžského Wřadu toho,
kdožby gednau v podruhé owdowě k Manželstwí se
nawracel.

11. Nebo gisté gest, že negednostegný dar přiz-
gimáme od Boha v w této věci. Někdo se welmi
pálj žádostj plození; giný od toho do konce odwrá-
cenau mysl má; giný odpoľu, tak že se obrániti
můž, přistaupjli práce wěrná.

12. Magi tedy Wstanowenj Papeže Řehoře
(kterýž Léta 1074 Papežem žústal) za Antykrystské,
a z wčenj dábelského poslé (1 Tym. 4, 3.), aby Kněží
žen nepogimali; a kterj pogali, aby ge aneb
Kněžstwí opustili; a žádný napotom k Wřadu Kněž-
skému připauštin nebyl, kdožby dokonalého bez-
ženstwí neslibil, (gať pisse Sigonius Wlach, de
Rebus Italiae libro 9.)

§

13. D kter

13. D kterauž wěc dāwno syc předtjm pokau-
šel se Siricius Papež (okolo léta 390); ale dowěsti
gi nemohl; čehož swědkem gest Gratianus (Distinct.
52) a Polydorus Virgilius (libro 5. Cap. 5.)

14. Že pak ta Aposstolská slowa: Prost gsy od
ženy, nehledeg ženy, negsau rozkaz, ale rada, gji
následowati (neb nenásledowati) na swobodě gest,
sám Aposstol to wskazuje, prawě: D Pannách Pře-
kázani Páně nemám, ale wšak radu dāwám; sychy
hřessili wšicknj Wdowcy a Wdowny, zase w Staro-
Manželsky wstupujsch.

15. Za tedy Aposstolská slowa, (o Biskupu a
Zahnu gedné Manželsky Muži) ačkoli starj Běiteli
ginať a ginať rozuměli, Bratři wšak s Jeronýmem,
Chryzostomem, Augustýnem a Theodorétem, Kato-
lickými Běiteli, rozuměgi.

16. Jeroným takto pisse: Ž Židů byl Aposstol,
a prwnj křestanská Cirkew shromáždowala se i
ostatků Izraelských. Wědel pak, že Zákonem bylo
dowoleno a příkladem Patryarchů lidu bylo w zwys-
wesslo, wice pospolu žen pogymati, až se y Kněží
swobodny té vgmali. Porauj tedy, aby Kněží Ro-
wého [Zákona swobody] té nevwjwali, ale každy ge-
dnoho času gedné Manželsky Mužem byl. (Hieron.
tomo 1. ad Oceanum.)

17. Zentjž v wykladu na Epistolu k Dytom:
Zwys byl v Židů, buď dvě spolu mjtí ženy, buď
wice gich. Čhtěgi tedy tomu, že tuto Aposstol pře-
kázani dāwá, aby kdo na Biskupstwí wolen byti
má, neměl gednoho času dwau žen.

18. Toti

18. Totéž smýšlí Chryzostom, a Theodoretus, tak na ta slova píšíc: To, gedné Manželky Muž, dobře některj tak vykládaji, že Židé y Řekové zvykli byli po dvou, y třech, y wje Manželských mýwati; nýbrž y nynj, když Práva Římského Císařstwj dwau žen spolu prigmati nedopauštěgi, chowagi wšak sobě některj sauložnice.

19. Aposťtol tedy wěj, že sám ten, kterýž s gednau Manželskau počestně žiw gest, na Biskupstwj rýžen býti hoden gest. Nebo aniž Manželskwj druhý he zawrch mohł ten, kterýž ge hned na témž mýstě schwálil, řka: Žena přiwázána gest Muži Zákonem, dočudž žiw gest Muž gegi; pakliby umřel, swoz bodná gest, může se wdáti, za toho chce, toliko w Pánu. To ten.

20. Aniž ginať Augustyn, kterýž (libro de Fide ad Petrum) tak dj: Poněwadž šfřiti mdloby wždycky musíme, umřeli komu Žena, a on sobě pogiti chce druhau neb y třetj, žádného z toho nez bude mýti hřichu, ošřiháli gen při tom čistoty, aby gedn s gednau toliko spogen byl, s ginými se neshňugje, ani on ani ona.

21. Dobře to tak Augustyn, kromě že newidim, pročy y přes třetj Manželskwj giti dál nemohl, komubz toho třeba bylo. Nebo Manželskwj se nikdy žádný nepoškwrnuge, kterčž Bůh za lékařstwj proti poškwrnám narijčil.

22. Esau zagistě některj přirozenj takowého, že samotnosti a wdowstwj žádným způsobem snášeti nemohau.

23. Umřela w Bazylei na mornj ránu (w počátku léta 1564, když sem odtud byl do Geněvy odšel.) Dorota Werferowá, gedenácte Muži Manželka. Widěl y Swatý Jeroným w Kjmě Ženu, která dwadeceti dwa Manžely rádně, (jednoho po druhém) měla; a Muže, kterýž byl dwadeceti Žen, a naposledy tu gísta u pogal, gž y přecelal (Hier. Tom. 1. Epist. ad Geruntiam.)

24. Znám y gá w Polště dwa z Kněží, Muže pobožné, z nichž se každému w čtvrté Manželství wstoupiti dostalo; gímž kdo maudrý za zlé míti bude, gestlize gínať buď swědomj, buď zdrowj swěho opatřiti nemohauce, tak ge poblé Božjho, buď zřetelj, buď dowolenj, opatřiti hleděli?

25. O by totěž někdy aspoň zase také swým povolil Biskup Římský! aby y tjm způsobem Babilon geho welikau Newěstkau býti přestal, (Zgew. 17.)

Kapitola XX.

O Postech Bratrských.

1. **P**owěditi byl se tuto něco mohlo o Postech Bratrských (kterýmž, když k tomu Modlitba s Břat a Pokáním, a k blížnjm Milosrdenstw přistupj, būgnost Zla dolu tlačena, mysl pohlávkou pozdwihowána býwá) kdyby se to lépe z Řecí fessy a Apologie gegich poznati nemohlo; a wšak dočkáme krátce.

2. Postjwagi se často, gednau toliko za dobřidagice, obněgně w Středu a Pátek, bez bratřowánj pokrmů; obzwláštjn wšak a wěrejn Postj

Posty mají čtyrykrát w Roce, w Suché dny; a ten den před Wyročnými Slavnostmi; a před Posluhováním; a na Synodech před řízením Kneží; a když sobě den k Modlitbám zvolí, w čas wezregných Božích pokut, aneb zvláštních negatých potřeb.

3. Gako když se Stawové Země k Sněmu shromáždí, a nový Král wolen býti má; aneb když se rána Morní, aneb Válka, aneb Hlad, aneb negatě Církeve Protiwenstwj okazuje, a co tomu podobného; aby sobě y posluhačům k horlivým Modlitbám a Pokánj přejinu dali, Půst wyhlássují.

4. Tak Danyel, Ezdráš, Nehemiáš, a jiní, w takových příčinách činwali; tak Nymyritstj hněw Boží vkrotili; tak Ester, aby Král od ukrutného předsewzetí odvrácen byl, obdržela; tak Anna Prorokyně, přidawajíc k Modlitbám Půst, dnem nocí Bohu slaužila; tak Vědlnicy Páně dábelstwj wyníjali; tak se Korneliowi postjčnu se při Modlitbách Angel ukázal; tak Vědlnicy Janowi, y sám Pawel často se postili (Luk. 5, 33. a 2 Kor. 6, 5.) Tak Dawidowá kolena postem klesala (Žalm 109, 24.); tak Židé přicházegjchho od Antiocha hrozného Bezpečnstwj Postem a Modlitbami třech dnů znišli, (2 Mach. 13, 12.) tak starí Křesťané w ykostech svých postjwali se, až Želo gegich wysychalo, a kůž je na nich se zvráskala, gakž Tertullian pišše (Apologetici Capite 40.)

5. Uposttolé pak že narijdi Půst we Čtvrtek, kdež wzhůru wzat gest Pán; a w Pátek, kdež ukřižován,

žován, až do hodiny Messporij, píše Epiphanius (harefi 80. et 75.) a zmínku o Postu těchto dnů čí-
ní Augustín (ad Cassulanum); Snad je to Pán byl
předpověděl (Luk. 5, 35.)

6. Židé také zvykem přigato bylo dwakrát
w týdni se postiti, gakž Jarnzeus onen věj
(Luk. 18, 12.), a to že bývalo w Utéry a w Pátek
(Feria secunda et quinta Sabbati) Clemens píše
(Constit. Apost. 7. cap. 24.)

7. Nepřipomínám giných gegich Postů, gakž
3 Mojz. 16, 29. Zach. 8, 19., a kterýchž od nich
Bůh sám strže Proroky vyhledával, říkaje: Obrátte
se ke mně celým srdcem svým, s Postem a pláčem
(Joel 2, 12.)

8. Ale nynějšich časů w některých Ewanger-
lických Městech a Zemích netoliko neznámá wěc gest
Půst, alebrž za powěru Papežskou se drží; gestto
Cýsar Augustus nebyl Papeženec, kterýchž wšak psal
k Syneriowi (gakž slova geho poznamenal. Suetonius):
Ani Žid tak pilně w Sobotu se nepostí, gakž
to gá dnes, kterýchž sem po prwnj hodině noci teprwa
dwa kausky chleba snědl, než sem se mazati, (na
noc) začal.

9. Dobře to Cýsar řekl, nebo Židovských Půst
ne do noci, ale do Západu Slunce trwal; aniž
se skonával na chlebě, ale na masu a giných po-
krmích.

10. Bratři po wšeckem žiwot swůg ostřihagi to-
ho, k čemuž Jeroným maudre radil, těmi slovy:
Strowni pokrm a žiwot wždycky lačný lepši gest
než Půst třech dnů; proto že lépe každodenně málo,
nežli

nežli někdy do sytosti, přijmáti. Nic neprospěje, dva neb tři dny prázdny nositi břich, gestliže ho potom zase nacpáš; y z negspatněgšich potraw sytosti vyhlybati sluffj, (In Regula Monachorum, et Epist. ad Furiam.)

II. Tentýž ginde (Epist. ad Eustachium): Uniz myslí, by ty se dva dny postil, že lepsi gý než druhý, který se nepostí. Ty se postíš, a huěwáš se; on gý, a wlidně se má. Ty lačnost žaludka a trápení myslí zajíwáš, wadě se; on pozkrmu mjrně pozíwá, Boha chwále. Co to za Půst, na gehož hněwivost negu zapadá Slunce, ale y Měsíc? (to gest, hněwa se lehage y wstáwage.)

12. Podobně Althanazyus (w Kniže o Pástenstwi): Ne ten, kdo se od pokrmu zdržuje, pravě se postí, ale ten, kdo od skutků zléh; to gest Půst. Nebo post se, a nezdržug rtu swých, aby nemluwili zlého, a newynásseli hněwivosti, aneb klamu, aneb křiwopřisahy, aneb vtrhání, coť prospěje?

13. A Syrach: Kdo se postí za hříchů swé, a zase odegda gich se dopaussiti, prosbu geho kdo wyslyší? a co mu prospělo ponížowati se? (34, 27.)

14. Protož pochybugi, postili se užitečně ti, kteří o mnohých swých Postech mluwí, obyčegů zléh neměnjce; poněwadž kdýž na onen čas podobně se postíjce Židé tak Bohu mluwili: Postíme se, a ty na to nepatříš; trápníme Dússe swé, a ty o tom wěděti nechceš, odpowědel Bůh: Ah, w den postu wasseho promodjte ljbost swau! (Isai. 58, 3.)

15. V nynjě we dny postů swých libosti provozij, kterj se nejwice posty honosj, Papeženy; gěgichž postowé nic negsaw, než lahodná pokrmů mēnēn; ale kdo prostym kaufem massa (bez korenj třeby a oprawy), aneb māsła, aneb wegcem gědnym neb dwěma hlad zapuditi chce, Kachřem v nich gěst, a hodny (což sem w Rymě a Parjzi wj děl) provozu.

16. A wssak Bratřj, poněwadž pak nedáwati žádněmu žádněho pohoršsēnj, a nehřessiti proti Dbcj (gafž napominá Syrach 7, 7.) vmysl magj, štetřj toho, aby we dny Postu podobných pokrmů s tēm, mezy kterjmiž bydlj, vjzjwali, bez powěry wssak, dlě swobody křestanské.

17. We dny čtwtoročnj, aneb Suché, Mrodlitby s Postem konagjce, děfugj Bohu za dobrodtj nj času minulého, a poraučejj ochraně gěho napotom sebe, Dbec tu, w njž gsaw, Wlast celau y wssěcko Křestanstwo, aby Bůh wssěckj w pokogj chowal, pohoršsēnj wyprázdnil, pokuty swé odwrátil, a wssěchněch byl milostiwým Dtcem.

18. Napominagjce wssěch swých k opravdowěmú Pokánj, a žiwotů napravowánj, aby w nás nepanowaly žádosti, škrze kterězbychom, a powowánj gim, swědomj w sobě poskwrňowali, Mysl zatemiňowali, zdrawy hubili, bljzj pohoršsowali, Angelj wywolených strážné od sebe zapuzowali, a Ducha Swatěho w srdcy wěřejch přebýwagjch formantili.

19. Dbywlässnj a saukromnj Posty, gaf sobě kdo z pobožných sám kdy, podle wznánj potřebj, w swědomj

svědomi svém zvolj, necháwagi Bratří na swoz bodě.

20. Gen aby to bylo, gakž Krystus věj, bez rozwolawánj toho, ne pro lidi a před lidmi, po Sarnzenstu ic. (Mat. 6. 16. 17. 18.)

Kapitola XXI.

O Způsobu wydávánj Knih.

1. **B**ráželi se kdy potřeba, aby něco k wydánj wúbec sepsáno bylo, poraučj se to gednomu z Staršjch, aneb syc někomu k tomu způsobnost miaz gichmu; a wšak na světlo nic negde, leč prwé od přednjho Biskupa (genž gest Sudj Gednoty) přehlédnuťo bude, aneb y od celé Rady, a přiwzátých některých rozumněšjch z Kněžstwá.

2. A to proto, že snáze mnozí vhljdati mohou, neopustiloli se něco potřebného, aneb nepřimysloli se něco nepotřebného, owšem omynného, neb zcestného a wášnivého, cožby celé Gednotě škodu neb vhonu přiněsti mohlo.

3. Magj zagisté obněg, wšecky Knihy své gménem celé Gednoty wydáwati; a to proto, aby audowé téhož Těla gedni při druhých čest měli, a odgala se Episkowatelim mysl polekáwagjch chlaubj žádost; sami pak Episkowé, gakžto společnj mnohých, wjce měli wáhy.

4. Čehož když se ginde neschťj, a každému wolno, co se na mysl a do péra namane, psáti, gde odtud nesmjrné Knih množenj, a světa matenj;

kdž sobě každy cokoli nowého wymyšleti, a (gaf) gest mysl lidská) y neylepsšj giných věcy tupiti, swobodu bère; odkudž tak mnoho rozdlušch a sobě odporných, při gedněch a týchž věcech, smyslu a domnjnek, hádek, roztržek a sekt.

5. Podobné pilnosti vžiwagj Bratři, kdž něs kbo cizj Knihu, z cizjho gazyku přeloženau, wydati žádá gazykem swym, mnoho wědětí musěj přiwé, což mnoho čjsti magj potom.

6. D spisowánj vlastních Knih gediny přiwed du příklad. Sepsal B. Jan Turnowsk, Páně Krotostých (na Rugawách) Kazatel, knížku o Tancu; w kteréž mocnými důwody, že ta bůgnost Zela Křesťanům nepřináležj, prokázal.

7. Což prawě wosseni gest, poněwadž takowé to rozdlušného pohlawj při kwasu spolu škákánj z Pohanswa posšlo, a skutek Zela (bůgnosti se na rozkossé wylěwagjchho) gest; a za sebau často záwisi, swádny, wraždy táhne, wždycky podnět k marnosti s sebau nese, a šrže to pobožným prawdiwé pohorššiwá wěc gest.

8. Při neymenššj toho se odeprjti nemž, že Tancčjny tomuto swětu se připodobňuj, proti začewné Boží zápowědi (Řim. 12, 2.), tjm wjce, že y počestněššj Pohané, gacž Řjmané byli, takowé škákánj w ohawnosti měli.

9. Protož Euem duchownj Laodycensk (Zela 368 držánj) zápowědel, aby křesťané na Swadbách netancowali, ani s Pohany hodů nedrželi; a mohlby sobě bůgny takowj přecišti w Dystorjich (Zwłáště in Crantj Saxonía lib. 5. cap. 10. 11.)

gaf

gak strasslivě někdy Bůh na rozpustilé Tanecníky pomsty své dopaustěl.

10. Dobře tedy B. Turnowský (Jana Turz nowského Theologiae Doktora, a Gednoty w Polském Biskupa Dtec) na ten Nerád horlil; a wšak Biskup geho, Jan Lorenc, důmyslně cosy (mimo Polčinu chatrnosti) wysvětil, proč se práce té geho na světlo dáti newidělo.

11. Gakož y sye nemnoho Bratří Knih vydá: wagi; ne žeby nemohli, gako y ginj, ale že to, co giž vydáno gest, čisti, a toho, co magj, skutkem ostrýchati, za wybělawatedlněgšj sandj; miji mnoho a vjzwati málo, nač gest?

12. Maudry Esalomaun giž za swěho wěku napsal, že dělání Knih není konce, a čisti mnoho, že gest zemdenj Těla (Kazat. 12, 12.), a Křstus, že káždeho prázdneho slowa, (kterěby kdo mluwil neb psal,) dá člověk počet tomu, kterýž wsta dal (Mat. 12, 36.)

13. Giž pak gisté gest, co Poeta napsal, že se nic téměř powěditi nemůž, čehožby powědjmo giž nebylo; zwlášť našeho wěku, kdež zahrabaná někdy Pravda tak zase; milosti Boží na světlo wywedená gest, že nyněgšj nowj Eskrybenti nemagj co wje wřazowati, a wšak předce wodu přelhwagj, gedni i druhých wypisugje.

14. Činž co se zprawj? To, že lidé zase začnau, a giž začínagj, obložje Bibli po lidských psánjch, wtípem lidským okrášlených, zewlowati; naplňugje sobě Bibliothěky své rozličnými, a mezy sebau se potykagjeymi, Wěnců důwti: py;

py; odkudž Čtenářů zmatený o věcech saub po-
cházy.

15. Gakoby nemohla něčemu wjce gediná stráž
něká z Knih Božich (nám za Prawidlo Wjry, Že
wota, Raděge, wydaných) bedlivě několikrát pře-
čtena a wvážena gsauc naučiti, nežli sto tisícé diwoté
pů lidj nám podobných, gegichž přemyslowání gsauc
diwná, a důmyslowé nebezpečnj (Maudr. 9, 14.)

16. Na žádně, kterj před námi byli, pauzy li-
dé, newylil tak Bůh darů swých, aby také nám
potomkům gich nepozustawil něco: Wylegi, dj
Bůh, Ducha swého na wšeliké Tělo (Joel 2, 27.);
kterž Tělo y my také gsme, ne sami Dtcowé ti byli,
wšicknj zespolká gak hřichům, tak nevmělostem a
bludům poddanj.

17. D čemž Jeroným dj: Wjm, že ginať magj
Apóstolé, ginať ginj Autorowé; a onino že wždy-
ckj prawdě wěj, tito někudy, gakozto lidé, chybugj.

18. A protož y w tom, gakž y w giném mno-
hém, chwálj hodné gest to, což se v Bratřj dege,
že Mládež gegich, hned gakž z Epišů Gednoty ge-
dnomyšlnému o Poctě Božj smyslu wyrozumj, do
Pisem gde, a tam giž v noh Bohu mistru pokorně
sedj; odkudž se mezy nimi wčenj čistota, a w něm
swornost, y we wšech giných věcech gednomyslnost
(Etnosti tak potřebné Křestanům) šťastně zachowá-
wagj.

Kapitola XXII.

O konání Gaudí skrze Starší Politycké, aneb Gaudce Zboru.

1. **W**ěchnost Bratří dělí na Církevní a Politický.

2. Církevní Wěchnost gest v nich Rada Bezdnosty, aneb Konsystor, wsecko co 1) k Náboženství, 2) a k Spasení, a 3) k Swědomím lidským náleží, opatrugjch / Politických pak věcí se nedotýkajich.

3. Což v tehdáž bylo, když Jeroným psal: To též gest Kněz, co Biskup, a nežli bábelským wnuknutím roztržky se w Náboženství začaly, (aby se říkalo, gá sem Pawlů, gá Petru.) wsecko se w Církwi společnau Kněžskau radau řídilo.

4. Kromě toho treho wsecko giné Bratří pausští Swětšké Wěchnosti, gakožto rádnému Společnosti lidské ochránci a obhagci; napomáhagjce wšak, gestliže Wěchnost křesťanské Pobožnosti následowati chce, radau dobrau, podle Wšemi swastých.

5. Dněmno náleží stráž Církwe, a zprawa wnitřní Swědomí lidských (o kteréž promluweno w Kapitole III. a plněgi se oznámj w Kap. XXVIII.; tento stráž zewnitřní lidské společnosti, a k tomu Měc a Berla k skrocowání zpaurn a zlosti zých; též plat a dan, aby odkud bylo činiti dobře dobrym, a chrániti gich.

6. Dbože Brchnost Boží služebník gest (Řim. 13, 4.), ale služby té způsob rozdílný. (Rozdílná gšan přisluhování, dj Apóstol, ale tentž Pán, 1 Kor. 12, 7.)

7. Politické Brchnosti poslaucha všeccká Církev, a vsať ne dále, než po Oltár; nebo chceť přes něze své kráčet, a poraučeti to, což Nejvyšší Brchnost zapovídá, tu Bratři (příkladem oněch tří v Danjele, a Apóstolů) vpadnauti volí v ruze lidské, nežli rozhněvaného Boha; protož také v nemilost lidšau tñtž vbíhají.

8. A je pak někdy žádný sám, bez pomocníků věrných, zprávy dobře vesti nemohl, (příkladové vřazují, a mezi jinými Mojžíšuv a Ezdrášuv, Exod. 18, 18. Ezdra. 7, 25). Protož Bratři, mezi Papežency bydlíce, vybrati občeť magi z posluhaců osvojenějšj, (z stavu vyššího v prostěho) kteržby jim nad řádem strážce držeti pomáhali.

9. Ty omi Staršími Politickými, a Soudcy Zborů gmenují; gakhčž je v Židovská Církev vřizwala, widěti gest z Ewangelistů, kterž wedlé Biskupů a Kněží, Farizeů a Zákonníků, také Starší lidu, tñtž připomínají (gako Mat. 21, 23. a ginde.)

10. Ti Zprávce Bratřstj, v duchovních prácech zaměstnání, magi za své vsi a oči, v dávání na lid pozoru; a býwají woleni ze všeho lidu, sřeze hlasy všeho lidu, potvrzení pak k powinnosti té sřeze Biskupa předewšim lidem, rukau dajím, gakh mnoho která Církev potřebuge, dwatři, čtři, wjc.

11. A ti powinni gsau, napřed sebe a své domácky tak zprawowati, aby z nich jinj prawě požehnání a ctěného chování živý příklad mjeti mohli.

12. Wedlé toho přednj péci mají o Zprávce, k hagenj geho dobré powěsti, sfluballiby kdo; nawšstěwugj též geho Dm tytž, a sstěj, co se děje, a potřebali čeho; Posluchačů k wděčnosti Zprávci svým napominagi; a aby wšicknj požehnání, spravedlivě a sřejlivě život wedli, pozorugi.

13. Widjli, že se kterj na cestu swěta sširokau wychylugj, napominagi hned; nenaprawugjch tresk; zpurně k Zprávci odnášegj; summau, aby pohoršsenj gáka nepodcházela, pozor dāwagi.

14. Někdj také sami mezy sebou (s wědomjm wšak Zprávce) o wěcech potřebných rozmławagi, k zachování mezy wšechněmi lástj a sworností přičin obmýšlegj, vzniklé newole mje, žlau o něsom powěst předcházegj, we wšem tagnost chowagi, a za Chřtew se často modlj.

15. Majj též swobodu Posluchače w Domjch gegich nawšstěwowati, a gá se Manželé mezy sebou, Dítj, Čeládka chowagi; nenjli něco pohoršlivého přinekom, mjwagjli Modlitby společné ráno y wečer, a co wje potřebj, pozor dāwati.

16. Též wandrownjm Towaryššim, kdjž přicházegj, a se opowjdagj, k gednomyslujm Mistrům dopomáhati; mladých Mistrů, aneb syc Hospodárů, k náležitému se do živnosti wprawenj radau

dau neopaušfěti; gako y giných povčenj potřebujících, třebas kdyby kdo w dluby giti počnal, nežby dále zabřede.

17. Powinni také, chudé w Špitáli, a giné mizné, y wdowoy a šyrotky na paměti mjeti, a gin z Almužen, gak možnost stačuje, wdileti.

18. Hospodáře w nemocy nawšfěrowati, posfěrowati, k činěni časné pořizenj, a opatřenj škrze to Manželky, Dítě, přátel a přibuzných (bez zapominánj y na dům Boží, a chudé) až y k splacenj dluhů (mohauli gestě před smrtj) a předcházenj wšech spletků, napominati.

19. Magji, aneb měli pod swým opatrowánjím gaké šyrotky, aby jim křiwdi nečinili, prosj; až pak y Zprávce, aby vmjragjchmi Běcěj Páně poslawil, žádaji.

20. Na swadebnjch Weseljch bšwagi přítomni, aby na počestnost při wšem pozor dávali, zbytečností a marností bránili, a k rozgiti se při mjrné weselosti (bez ožralstw) slaužili.

21. Gegich také powinnost gest, nedorozumění mezy bratřimi vzniklá pokogiti, a mohauli wyzdwihowati; pakli na gegich saudu strany nepřestáwagi, a k swětšému saudu chtěgi, napominati, aby tak své wěcy wěsti hleděli, aby odtud Chrkwi pohoršfenj nepošlo; odpausfěgce raděgi sobě wespolek křiwdy, příkladem Krystowým (Kol. 3, 13. Efez. 4, 32.)

22. Gest pak bratrské gegich Při rozejnávánj wšdyckj mjrněgšj, nežli to, kterěz se podle Praw swětšých dēge, kdež přisnost Práva často s sebau welikau přikrost nese.

23. Nýbrž

23. Někdy byl kdysi čas, že dobrých lidí zdá-
 ňi za právo stálo a vžíváno bylo; a do dnes w
 Zemi Bělských Maurenjů (genž Křesťané gsa, Ná-
 rod přestřelky) žádných psaných Práv nemají, Při-
 swau každý vstně, bez psaných Půhonů, na Saudce
 wznáší; a Saudce hned wýpověd, tak gak za slu-
 sně a spravedlivé vznáwá, wznáší; proto pry,
 aby se lakomstwjmi Prokurátorů pře nezapletaly a
 neprotahowaly (Sabellicus, Damianus a Goes &c.)

24. Měli kdo z Bratří rozepři s někým; gine
 Cyrkwe, pohnán gsa, stawj se k gakémukoli sandu;
 aneb ho požene sám, a s ním se saudj bez hněwu a
 žlosti, gen pro zastání sebe před křiwdu cizích.

25. Ale bylliby kdo sám swárů žádostiwý, a do
 ruznic se zapletal, býwá ze spolku sworných a poz-
 božných (pro příklad giným) wylaučen, proto že
 Cyrkew má býti stádec krotkých Dweček Křystowých,
 a ne būgných Rozlů, poněwadž nás ku pokogi po-
 wolal Bůh, a ne k swárům, wěcy Bohu tak oškliv-
 é, že Pawel, legát Křystů, wšech ty dílu w
 Králowstwj Božim zbanuge, kterjkoli nepřátel-
 stwj, hněvem, swárů a ruznicemi Boha y lidí
 dráždí (Gal. 5, 20. 21.)

Kapitola XXIII.

Chwála takové Zprávy, a o Starších
Sestrách.

1. **N** Toti gsau ti Saudcowé, o kterýchž Aposstol mluví: Kdyžbyšste saud měli o věcy časné, těmi, kterž gsau nezadněssj w Cirkwi, saud osadte; k zahanbenj wassemu to prawjmi. Takliž mezy wámi není maudrého ani gednoho, kteržby rozsauditi mohl mezy bratřimi swými? (1 Kor. 6, 4. 5.) Item: Proč gá mám ty, kterž gsau wně, sauditi? wssak ty, kterž gsau wnitř, wy saudite, (Kap. 5, 12.)

2. Sám pak Saudce wssch nás k zástupu mluwě, řekl: Proč sami od sebe ne saudite, co sprazwedliwého gest? (Luk. 12, 57.) Kterýmž slowy je tomu powěsti chtěl, abychom zniště newole sami mezy sebou, bez Wchnosti zaměstfnáwánj, rovnazli, gdauch zatjm slova (w. 58. a 59.) wkazuj.

3. Totěz se Martinowi Bucerowi, znamenitému Theologu, widělo, když tak psal: „Ten gistě způsob wyborný gest, kterž mezy sebou drj Bratřj (Přiharté řečení) kterž Wyznánj Wjry své Léta 1535 s Předmluwau D. Martina Lutera wydali; kterž téměř sami w Swětě s čistotau Bceni mor také Kážně Krystowj mezy sebou zachowali.

4. W čemž abychom jim chwálu dali, a Wá na, kterž to sám w nich působj, slawili, wěc samá nás nutj; ačkoli ti Bratřj v některých opatwěných w potupě gsau.

5. Způsob,

5. Způsob, kteréhož užívají, tento jest: Mnoho Kněží, Slovem a Swatostmi přísluhujících, mají vybraný počet Mužů opatrných, vážných a dary Ducha předějících, jejichž povinnost jest, nazpomínati a kárati bratří vystupujících, mjeřiti pohodlé, a wynášeti saudy w rozepřeč.

6. Wykládowati wssak moci nemají, lečby wěc na celý Zbor wznesená a společným owážením ysařena byla, to gj wypowídagj strze předního Zprávce Zboru.

7. O takových Starších píše S. Ambroz (na 1 k Tym. Kap. 5.) gakož y Židovské Školy, a potom křesťanství Zborové, takové Starší mýwali, bez gegichž rady nic w Chrkwi konáno nebylo; což gakuu neobánliwosti z zwýku wysšlo, newjm, leč snad Běitelů lenosti, aneb spíše pýchau, když sami čtj widjní býti, ic. „

8. Tak o tom Bucerus w Knize, gegj nápis jest: Pánj dwoge proti Latomowi, w Kap. O Mocy Chrkwe.

9. Ty též téměř powinnosti gsau Starších Sestr, při swém pohlawj; ne žeby saudy konaly, ale že, gako Matky čelednj w Domu Božim, na obcowánj mladších sester, newdaných, wdaných, Wdow, služebných děweček, pozor dáwagje, ku počestnosti jim slauží, w nahodilém pohodnutj mjeřj, y spatriklich syc kde co pohoršení, aneb ku pohoršení se chytjících, to předcházgj.

10. Stíněli která sestra, nawšťewugj, zarmaucených potěšugj, rady potřebujícím radj, při Swadebních Weselích k wsseliké počestnosti napomáhaj;

hagi; Staré Ženy at gsau počestné, dj Aposstol, aby mladice wyvěřovaly, kterakby Muže své y dítky řádně milovaly, (Eyt. 2, 3. 4.)

II. Summau, Staršj ti Bratřj a Sestry naz pomáhaji k tomu, aby nebylo w někom srdce zlé, odstupugich od Boha; a aby wšicknj chodili hodně Bohu, kterjž nás wolá do Království svého.

12. Tak že skutek toho widěti gest, k čemuž Tesſalonymceſkých napomínal Aposstol: Napomiz negte z řádu wystupugich, potěšugte chaulosti wych, snáštěgte mdlé, trpělivě se mēgte ke wšech něm, (1 Tes. 5, 14.) A wšse w (II.): Napomiz negte sebe wespolek, a wydeláwegte geden druhého. A k Židům (10, 24.): Sšetíme gedni druhých, k rozněcowańj se w lásce a dobrých skutcích.

13. Tak žagisté bývá, že kdž se kdo z těch naz pomínaných vpamatuge, a w svém wystupku pozná y wyzná, a za odpustěnj a nehoršěnj se na něm prošj, že ho ginj rmautjchho se potěšugj, ne bez napomenutj wšak, že, kdo se z Boha narodil, hřjchu nečinj (1 Jan. 3, 9.), protož napotom aby se wystřjhal ic.

14. Což wida wžácnj geden, věcnj, a dobré ho milownj Muž, Slezák, za času Luterowa, gmenował Bratřj Gádrem Křestanstwa; k tomu se přiznaw vprjmně, že teprw, gaž těchto lidj Věcnj slyšel, a Řazen k šrocowańj zlych spatril, hřjchy práwě w nenáwistj mji, a o Spasenj své pilněgi se starati začal.

15. Podobně smýšlel Joachym Camerarius, Keckého Gazyku w Akademij Lipské Profesör, kterjž

riž Wáclawowi Plácelowi, Brozenému Čechu, do Estambuchu napsal: Gestliže w kterém Národu práwa Krystowá Církev gest, mezy Bratřimi Českými gest.

16. Což že bez sandu tak nemluvil wácný ten Muž, odtud gest patrné, že, poněwadž o týchž Bratřích Hystorii byl sepsal, y tistěním na swětlo dal, wyssetřiti prwe prawdiwě, co psáti měl, musyl.

17. Mnoho y předemnanu tentž Camerarius, w přitonnosti wzneseného Lékaře, Kaspara Peucezra, o týchž Bratřích mluwil Léta 1571, když sem potřetj cestu swau do Frankrenychu konal.

Kapitola XXIV.

O Wylučowánj.

1. **D**Alle pak, nagdeli se kdo mezy Bratřimi z umyzsle zlému chtiwý, a z cesty Křestanstwý swězho tytž se wychylugjch, toho snássegi syc do nekud.

2. Alle poněwadž musytedlně žádny nehřessj, ale swémyslně (gakž Lactantius napsal); aniž proginý chl Wúh člověku opatrnost, pobožnost, středmost poraučj, než aby opatrně, pobožně, středně žiw byl; nechceli kdo napomínán gsa wysmysliti sobě, a proměnití se w giného člověka podle Boha, býwá gakž shnilý aud od Zela Církwie odíat, a gakž nevjitečná ratolest; Winice wen wyworžen.

3. Wýz

3. Býwá, prawjm, takwý gako Pohan a
Publikán wíiněn, aniz w Chrstwi mjsťa má, gjž se
poslauchati zepřel, (Mat. 18. 17.)

4. A na to když přicházý, bývá napřed hřis-
tníku tomu hřích geho vřázan a stizen; potom rozkaz
Boží, o vyobcování a satanu w moc vydání; vo-
nmyslně hřešících, vhlássen, a teprw, ne vlekneli
se ani tak, koná se nekagjeho hřisniska wyobcová-
ní; vyhlássením gmentowitě před celým Shromáždě-
ním, že se mocí Křistí Křistowých we Směnu Dce,
Syna, y Duchu Swatého swazuge; poživání do-
brého Swědomí zbarwuge, že spolku dědicí Žiwota
wěčného wymítá ic.

5. A tu geden; Saudcu, aneb Zahnu, wy-
laučeneho wen wywede; Chřem pak, po napome-
nutí, aby se příkladem tñm wiřickñ káti, a hřestiti
báli, Modlitby k Bohu Otci koná, aby Dweče
poblaudile, a stáda Křystowa bawené (fdež od Pe-
telnych Wlků nebezpečenswj Duffi gest) dlanho w
hřissich wězeti a zahynauti nedopaustřel.

6. Každý přijímá vřimá se proto, aby nestře-
stáný hřích po sobě ne wabil gnuých; a Chrám Bo-
ží (Chrám Kristowá, genž společnost swatých lidí
býti má) neobracel se w peles lotrowskau; a aby y
malicko kwasu wšeho Dřsta nenakwasýlo; a gediná
prassiwá Dwce celého Stáda nenakazýla; a pro
gednoho nefflechetného celá Chrám w zlé potwěsti
aby nebyla; a což předního gest, aby tak zahánbe-
ný hřissný poznati se, a zastýdětí, a naprawen, a
tak; z mocy satanu wychwácen býti mohl.

7. *Deffit*

aby myšleno nebylo, že to buď z nevážení, aneb z vášně (z hněvu neb pomsty) činj.

12. Protož zaslaužili kdo takové Řázně, wzne se to Zprávce na Radu Církevní, Bratři Soudci, kteří, čeho zaslaužil a hoden jest, uvážuj; gegichž zdání jestli nejednostegné, teprw Zprávce z Božího Slova, gak se o tom souditi má, ukazuje.

13. Řhbrž w věcech wěššjch býwá celá Církew swolána, aby společně, na čem žustati má, vsauzeno bylo; poněwadž Krystus moc swázowánj a rozwázowánj celé Církwí swěřil (Mat. 18, 17. 18.) a Aposstolé k vsudkům Synodijnim y Církew připauštěli (Skut. 15, 22.)

14. Koryntským také Aposstol, aby nečistého hříšňjka wyobcowati a satanu wydati magjce, shromáždili se, poraučel (1 Kor. 5, 4.), a když ho zase do spolku přigiti měli, tak jim napsal: Komuž wy co odpauštíte, y gá (2 Kor. 2, 10.); totěž tedy y Bratři činj.

15. Gimž chtěliby kdo za zlé míti, že Posluhače své některé gmenuj swatými, giné ne tak, ten nech wj, že y Aposstolé tak mluwili. Gako Fil. 4, 22: Pozdrawuj wás wšicknj swatj, zwelášťte kteříž gsau z Domu Císařowa; a ginde často.

16. Řhbrž wšicknj Křesťané w Symbolum Wíry své Dbcowánj Swatých wyznáwáme; ačkoli ty, kdož Dbcowánj to Swatých russj, předce w tom Swatých spolku, proti poručení Krystowu a Aposstolů Swatých příkladu, s gístau škodau Církwe trpíme; čehož pobožnj Bratři neciníce, w přesnosti Církew zachowáwaj.

17. Po

17. Powědjte jagisté nelze, gať gest takowě hříchům bráněnj vžitečné, nýbrž newyhnutečně potřebné Krystowě Cirkwi, poručenj to magičj, aby byla swatá, bez posskwrny a wrásky, aby se w Poswěcenj swém s báznj a třesenjm ostrihala; aby se od wsseliké posskwrny Ducha y Těla očistowala; aby se kwasu Zaryzenského wylstřihala, aby se k swětu tomuto nepřipodobňowala, aby kwas z sebe wylstřihala; a co wjc na tishce toho.

18. Obzwláštně pak potřebné gest tohoto wěsku, w němž wtlacená předtjm satanowan lští Práwda, a w tyranskwj proměněná Krystowá w Cirkwi moc, zase z milosti Boží w swém blesku se wylstřihá, y gině mnohé porušené wěcy na swé místo wracugj; aby y toto spashytné proti Nákazám lékařstwj, Kázeň Církewnj, na swé místo byla nawracená.

Kapitola XXV.

Wychwálowánj Kázně Církewnj.

1. **R** Gakému Cirkwi gest vžitku zlych z Církwe Wylučowánj saude weliký Muz, D. Luter, tak o tom napsal: Wylučowánj diti se má, netoliko pro bludy Kacířské, ale y pro gahykoli pohoršlity hřích. Což (pry) widěti gest z Upostola, wylučowati poraúcegcjeho Smjlnjstj ic.

2. Tak y Genewensstj (v wýkladu třinácte Kapitoly třetj Knihy Mojž.) píší: Malomocnstwj znamená, že každá Necistota wycistowati se má z Církwe,

Črkwe, gakaubny se koli mohla naprzniti služba Boží; znamená též pravé vžívání Kládky. Nebo přewrácení, žli a w nepravosti trwagich magi od Děla Črkwe a spolku Swatých odlučowáni býti.

3. U Kalwijnus (Instiř. Kniže 4. Kap. 12. §. 1 a 2.): Kdokoli Rázně z Črkwe wybyti obmýšlegi, aneb aby wwedena nebyla bráni, ti, buď že to je žlosti činj, aneb z nerozumnu, gisté gest, že žkáž Črkwe hledagi; Nebo což bude, budeli každému, co libo, to wolno? To pak bude, nebudeli Služebníkům negen wšbec kážati, ale y saukromně nám pomynati, trestati, a giných prostředků (gimíž se Děni podypjra, a aby daremné nebylo napomáha) vživati wolno.

4. Rážen tedy mįsto wdíel gest, kterýmž se swjra a kroti proti Krystowu Děni powstáwagich bůgnost; a mįsto Dřnu, kterýmž se nechtiwý pobádagi; a mįsto metky Dtcowské, kterauž vžitečně, w tichosti Ducha Krystowa, přemřstěni býwagi padlj.

5. Poněwadž tedy nastáwati widjme w Črkwi žanebnau směšych, gdauch odtud, že ani péce ani spřisobu nenj k žadrženj ob rozpustilosti lidu, sama nužná potřeba wola a křicj, že gest lékarřwj potřeba. To pak gest to gediné lékarřwj, kteréž Krystus nariđil, a od pobožných vživáno wždyech bylo, Rážen Črkewnj ic.

6. Nebo bůgným tēm, kteréž řřze swěz wolnost swau, netoliko Wecere Páně, ale y spolku Črkwe se žbawugi, vžitečně býwá, řřze Rážen wyrozuměti, co to gest: Pomni, obřudjž

kudžs wypadl, a čiii Pokánj, a první skutky
(Zgen. 2, 4.)

7. A gisté nebudeli přezlého tohoto k koncy světa
věku (kdež negen co Rok, a co Měsíc, ale co den, hůře
zacházíme) této Života Mistryni, Kázni Cyrkevní,
Regiment zase pustiť, (aby ona vyskytagich se hříchů
střocovati, porušené obyčeje napravowoti, a zlé od
dobrého odměšowati moc měla,) newidim, gakby Lid,
tak vprkem we zlé letich, samým Slova kázáním a
wěregným na hříchů zehraním zdržán býti mohl.

8. Z blizka musy Pastýř k Dwcem přihledati,
chceli ge zachowati; a poznage wlastnj gedněkážde
neduh, na ten gi tak hogiti, aby zhogil.

9. Syc proti nim žurimž znj Boží hlas: Bez
da Pastýřim Izraelským! Tuf gjdáte, a wlnau se
odjwáte, stáda wssat nepasete; nedužitwé neposly-
žete, a nemocné nehogite, a glámané newaguz-
gete, a zaplášené zase nepřiwodíte, a zahynulé nez-
hledáte ic. Blandj stádo mé ic. a nemj, kdoby se
po nich ptal neb gich hledal ic. (Ezech. 34.)

10. A Krystus sám (w Zgenwj 2. w. 20.):
Mám proti tobě něco málo, že dopauštíš ženě Ge-
zábel, w blud wwoditi služebnisky mé, aby smilnili,
a gedli modlám obětované. Což poněwadž Zprávce
Cyrkwe řečeno gest, každy Zprávce Cyrkwe hleděti
má, aby podcházegich w Cyrkwi bludy a hříchů
přetřowal.

II. Čehož příklad na sobě dáwá Pawel S. k
swým Koryntským tak piše: Předpowědel sem, a
předpowídám po druhé těm, kterj zhřěšili, že,
přigbuli k wám, neodpustim. A nize: Toto nez-
přistomim

přítomný gša pšši, aby ch přítomný gša nemusil býti
přššm, podle moci, kterauž mi dal Pán, k vzde-
lánj a ne k žtáze, (2 Kor. 13. w. 2. a 10.) Jtem
(w Ep. 1. kap. 4, 21.): Co chcete, s metlaui abych
přššel k wám, čili s láfkau a duchem tichosti?

12. Čeho všeho řady ostrihati hledí Bratři, čeho než vydělání Církeve hledí? Kteráz ginať se lepe nerozdělává, gafo odmišřováním plew od pšesnice; a zase hůře nezáchází, a nepadá, gafo řady zli s dobrými zarowen platí.

13. Widel Rázně vžitek, y w polityckém wá-
lečném běhu, Severus onen Římský Císař, k Bog-
stvu svému tak mluvě: Spolu bogowných mogi!
Rážen, gatauz sine od Předků přigali, zdržuge Dbe-
nassi; Bpusťjmelí Rážen, stracjme y gměno Říms-
ké y Kissi; gatkž se y stalo, že oslabnutjm mezy ná-
mi Řádu a Rázně, Císařstwj straceno.

14. Nýbrž v Církvi Římské, když gméno
 Kázně ginam obrátila, Pravdu Církve stratila.

15. A kdyby tato Ctmostj obhagitelkyně tak ne-
wzhnutedlně Chršwi potřebna nebyla, nebyliby gi
prvního věku Křestané tak pilně ostržhali; aniby se
ona nebyla hned s Ewangelium swatým tak do Náš-
rodu rozprostřela; ačkoli potomních časů nestastně
žasla, a po myštech gístých toliko žůstává.

16. Kdyby Židovské Církeve švédectvoj a přikladu potřebj bylo, mohli by se připomenauti, kteří v nich věstšího trestání nebylo, a gestě nenj, jako Wylaucenj. Odkudž onono w Ewangeliu: Neroznawali ho, aby ze Sfsoly nebyli wyobcowáni. (Jan 12, 42. a 9, 22.) Bložili byli

byli, kdoby ho koli wyznal Krystem, aby byl wy-
obcowán ic.

Kapitola XXVI.

Starých Dtců o Kázni Církevní
Swědectwí.

Ale za potřebné se widj z Dtců starých některá
přivěsti swědectwí.

2. Clemens (gehož starj psali býti towarýšem
cest Petrowých) píše tak: Když sme procházeli Ná-
rody, a utvřizowali Církeve, některé sme blížké smrti
zdravj nawrátili napomináním, a lékařským
slov; jiné zase, kterjž vlčení býti nemohli, z
Dwěnce sme wylaucili, aby se nimi zdravj Berán-
kové nenakazovali ic. (Lib. 6. Constit. Apostoli-
carum, cap. 8.)

3. A w Kap. 44. Knihy 2: Obcowánj męgte
Biskupi s těmi, kterjž pro hřichy odlauceni gsau,
napominagice gich, a potěsugice, a posylugice, a
řikagice: Posylíte se opustěné ruce, a klesagich ko-
lena ic.

4. Tak w Kap. 20: Prassiwa Dwce nakazuje
jiné, nebudeli od nich oddelená; a Člowěk morent
žarazený wtkán býti má; a Pes wzteklý nebezpe-
čenstwí s sebou nesé každému, kohož potká. Ne-
odlaucimeli tedy člowěka neschetného od Církeve,
činjme Dům Boží pelessi kotrowskau; protož hřessj-
čym neschussj přehlědati, ale napominati, zehrati,
trestati,

trestati, possem trápati, abychom giným slaužili k bážni.

5. A Kanon Apostolský desátý: „Gestliže kdo modlenj koná s wyobcowaným, byt y w domě byt, sám také at gest wylaučen.“

6. A w Kapitole dwanácte: „Gestližebý too wylaučený (bůd Klerýk bůd Layk,) a gestě zase do společnosti nepřigatý, obrátě se do giného Města bez psaného svědeckowj, přigat býl; tomu at se Wylaučenj geho gestě na dalšj čas přidá.“

7. Tertullianus pak (w Obraně Křestanů, Kap. 39.) takto (okolo Léta Krystowa 225.) pišše: „Scházýme se do Schromážděnj, abychom Modlitbami na Boha společně dotírali; Mášly toto mý lé gest Bohu ic. Tam též Přikázanj Boží sobě přepomínagjce, Řázenj při sobě konáme, napomínájmj, zehrájmj a saudem Božim. Nebo saud se tu činj wázně, poněwadž sme gisti přitonnosti Boží; a za nepřewěššj w nás důwod gest budauchho saudu tento saud, přicházegjch na toho, kdožby se tak pro hřessil, žebý od společnosti Modliteb a Schromážděnj, a wšech Swatých wěcj oblaucen býl. Kterýž saud konagj, Staršj, ne wkaupeni w ten Múrad, ale wproffeni.“

8. Eusebius (w Hystorie Cyrkwonj Kniže 4. Kap. 22.) o Dyonyzjowj, Korýntském Biskupu, pišše tak: „Giný list psal do Amastris Města, a giným w Pontu Cyrkwjm, w kterémž o Manželskwi a o čistotě mnoho položiw, aby wypadlé z Cyrkwe, bůd škrze těžkého negakého hřjcha winu, aneb kacyřský a zarážlivý blud, kdožby se gen

se gen cele obrátiti, láskavě zase přigimali, poraučij. „

9. Origenes, (genž byl učiněn Chrŕkwe Ceza-
ryenské w Palestýně Knězem Léta 232) píše tak:
„Metolito srze Apŕostoly dáwal Bůh hřissnity w
moc Nepříteli, (totiž satanu) ale y gessťe srze ty,
kterž postawuge w Chrŕwi s mocy swazugjey, dá-
wá k zahynutj těla; když pro hřichy své od Těla
Chrŕkwe býwagi odlauceni.„ (Homil. 2. in lib.
Judicum.)

10. Opět Cypryan (Léta 1258) tak mluwj:
„Zabijeti Bůh kázal Kněžim nepowolné a neposluš-
šné Soudcím. A tehďáz zagistě zabijeni byli Me-
cem tělesným, dokud Obržka trwala tělesná; nyní,
že Obržka duchownj w Lidu Božim nastala, du-
chowmj Měcem zabijegi se spurnj a nepodě-
š, srze wywrzení z Chrŕkwe; nebo aniž žiwí mohau bý-
ti wně, zbaweni gsau studnice žiwota Křysta, pra-
ménky své toliko w Zahradě Chrŕkwe své wypaustě-
gichho.„

11. Ambrož, (kterž se z Swěta odebral Léta
398), toto má: „Nic méně wylaucenému odpj-
rat pomocy, nemáli, odkudby žiw byl, neskuffj.„
A na Žalm 118: „Dobře tedy Kněž ránu, aby se po-
Těle Chrŕkwe nerozgýdala, gako dobrý lékař odřeže,
a tagjey se ohawnosti takowých wygerj y wywrže.„

12. Augustýn, (kterž žiwot dokoná Léta 430)
bj: „Geslit to samému Petrowi řečeno, Chrŕkew te-
dy toho nečinj; A paklit to y Chrŕkew činj, že swa-
žuge y rozwažuge ic., tedyt Petr Křice přigjmage
Chrŕkew znamenal.„ (Tractatu 50. in 12. Cap. Joh.)

13. A ginde: „Žádný Pisem těch, kteráz o sně-
sny zde zlych a dobrých mluví, tak neber, gakoby
to k zanedbávání Řázně Církevní služiti mělo;
Nebo aniž proto, že misseni se syni Izraelských s
Moabskými nepřiv Mojsíš přehlídal, vssechněm
odpusť; žbil zagiště Mečem negedny; a Synes Rněz
dva z nepředněgšich Enzoložníků Kopim probnal.
Cimž nepochybně vřázáno gest, že totěz Wylučo-
wáním fonáno býti má a musy, nyní, když w
Církwí pod duchowní Řád wvedené tělesný Mě-
přestáti měl. „ (De Fide et Operibus, Cap. 2.
et 3.)

14. Potom pak (k konci Kapitoly): „A tak gest
čas a způsob, gakoz přehlídati zlym a snášeti ge-
w Církwí; tak y zehrati na ně a trestati, buď ne-
připauštěním gich do Církwě, aneb y vyháněním
zase. „

15. A Zaga Zabo, bjých Maurénjnu Biskup
(w Rnizce, kteraž o Wjře a Mrawjch Abisšjnu
sepsal, přeložené z Kalbegska na Latinu od Damiana
a Goes) oznamuge, „že Patryarcha gegich proti
vrputným Klátbau a Wylučowáním postupowati
moc má; čehož tak přjsně mezy nimi ostrěhání gest,
že byt pak přestupnjku pokuta wstawicného Postu až
do wypuštěnj Dusse vložena byla, nesmí proti to-
mu činiti. Odpuštěu pry nedává žádných ic. „

Kapitola XXVII.

O Esfodách z opustění Kázně gdauchých,
a o Vyznání gj dobrém y zlé.

I To gsau ty Čyrkwe, to ti Bítelé (ať gich
wjc nepřipomínám) s nimiž Bratrj smysle
gice, hřessjch swazugj, kagjch rozwarzugj, aby toz
ho nečinjc, nebyli podobni oněm! Kacjřum, o ktez
rjchž Tertullian (libro de Prascript. adversus Hæret.
Cap. 41.) tak mluwj:

2. „Nepominu také, samého Kacjřského obcoz
wánj dotknauti, gať gest lehké, gať zemské, gať lidské
(totiž nic Božského w sobě nemagjch) bez wáznosti,
bez welebnosti, bez Kázně; summau, gaťa tam Wjz
ra, takowj Kád. Předně, kdo gest v nich Kates
chyzmu Wiedlnjkem, a kdo Wěřicjm gjž, neroz
jeznaš; spolu přicházegj, spolu poslauchagj, spolu
se modlj; byt y Pohan přissel, swaté psům, a perky
swinjm (ať prawých nemagj) předce mečy. Prosto:
tau nazýwagj Kázně posslapánj; a v nás o nj péci
hčenjm ic.“

3. Nic nad to prawdiwěgšjho, že za staroz
báwna Čyrkew křestanská mezy Národy Káznj kwes
tla; kterjž kwět gať gi zpádl, zassla krása gegj a
sličnost. Nebo nemůže ginať býti s Čyrkwj, než gať
býwá s Dbcj, w njžby ani dobrjm naděge odplaz
ty, ani zljm bázně pomsty žádné nebylo, (kdo s
toho býti mž, ten toho Pánem.)

4. Žalostné gest, že některj nynj nesměgj, cez
řeho Bradu swého při Poslucháčjch swých vyznati,
G 5 kterjž

čterjž wšak Duffe své gim swěřili; a čeho sami čini-
ti nesměj, do toho gakby gim trefowati mohli, ne-
wědj.

5. Prozwazugi toliko wzdychy, neswazugi ni-
kdy; odwjragi Nebe každému, nezawjragi žádnému;
přigimagi k Dbcowánj swatých wšecky, neodháněgi
ani nehorršjch neschetnjšj; Swazowati nekagich,
wykládagi, že gest swázané býti od Boha wěřiti;
čimž sami se z polowice Bradu svého zwlekagi, a z
mocy od Krysta sobě dané sami sebe laupj.

6. Gesto vjwálit, (a mušili vjwati,) Rázne
své Brchnost w Zprávě swětské, Praceptor w zprá-
wě Školské, Hentman w Wogstě, Hospodár w
Domě (gakoz bez nj nemožné rádu zdržeti); gak pak
sám Dům Boha žiwého, Wogsto toto, proti ne-
přátelům Božjim žšikované, Králowstw; toto ne-
bessé, bez Rázne bude?

7. Ginde nech má mjšto, ne w duchownj Kře-
stianů zprávě, (genž se Krystowau mocj děge) ono-
no Quintiliánowo powěděnj: Zláměš spjšse než zpřj-
mjš, co w křiwosti své zatwrdlo.

8. Ne tak gestě nás opustila Milost Boží,
abj neduhowé nassj, kdjby gen wěrnj Lěkarj byli
vlěceni býti nemohli; netať odstaupil od Čřkwe
Duch Krystů, abj mocj své prowaditi neměla moc
geho škrze nástroge své.

9. Necht se gen Pastýři Duffj zase vgman po-
opustěné, aneb sobě od Polityků na čas přewzate
mocy své, sobě ode Pána hned s Bradem dané
(čterauž Apostol moc k zwělánj Čřkwe gmemuge
2 Kor. 13, 10.) a nech lidu vkážj, gak prawdivě
škrze

šrže Rázně opustěni wšickni w Křestanstwu nerá-
dowě podešli, y samo powěrné Náboženstw; a
nech od sebe a swých Rázně a Náprawy vćinj začá-
tek; vzej, že dílo Boží pŕgde.

10. Zlé pry Moch Kljčů vjzvánj mnoho zlého
w Cirkwi natropilo, děgi nerádné swobody Dž-
hágcowé; aniz (pry) čim giným Papež Řimský sobě
Čhsare a Krále, než Wylučowánjm podmanil.

11. Ale protoliz, ó lidé! wěc samá z sebe do-
brá, a, což wice gest, od samého Krysta a Aposstos-
ků naržena, wyzdwižena bŕti má, že se gi někdy a
někde zle vjzwalo, aneb gestě vjzvá? protoli S.
Pawla Pšanj (y giná S Pšima) zawrženie, že gich
lidé bludni k swému vlastnjmu zatraceni natahugi?
(2 Petr. 3, 16.); Protoli železo, že se gim lidé mor-
dugi? protoli Wino, že se gim opjgegi? protoli
Ženská pohlawj, že se tak mnoho nerádu pro-
wodj, zamjtáme.

12. Aniz toho pausstime, aby Papež nepos-
božnjch lidj; Cirkwe wylučowánjm Krále Země so-
bě podmanil; lřtmi zagistě a podwoby, a lřtwhmi
žákraty, a powěrami, a smělostj, a pýchau, a mo-
ch tyranskau že toho dowěsti někdy měl, předwěsto-
wal Duch Swatý (2 Tes. 2, 3. 4.)

13. K tomu, naplniti se muselo, co w Zgowe-
nj (17. w. 8. 9. 10. 11. 12. 13.) stoji, o nyněšnjm
Řima Panownjku s Řizaty Europlřtjmi: Deset
Rohů, kterěžs widěl, deset Králů gest, kterjž sŕlu
y moc swau Eselmě dagj. (Máš, Řime, po čemžs
tauzil, zpjweg sobě Pšeni, žeš žlostj a nenábožnostj
Swět podmanil, dj Dpat Brřpergenský.)

14. Znám to, že nesluffně Židé Kládby vjíwal li, wěřich w Křysta že Eškol wyháněgje, (gakž při koncy Kap. XXV. dořknuto.)

15. Nesluffně y Dyotreffes (gakž miláček Křystu na něho narišá w listu třetím) Bratři ze Zboru wyučowal.

16. Uniž mocy té dobře vjíwal Konstantinu Papež proti Filippikowi, a Řehoř druhý proti Ewu třetímu, Ešarům Wýchodnjm, že Obrázů do Ehrázmů wwoditi nedali.

17. Pyssně a tyranský Řehoř sedmý, a Alexander třetí; z nichž onen Gindricha Ešare neginať zase k důstognosti Ešarské (gž ho pro některých Duchowenstwj prodán byl zbawil) připustiti chtěl, ge diné až bosy, a to w Žymě, po snihu gda, a pás na krku nesa, před bránu Města Kanushe (kdež ten Papež bydlel) přišel, a tu několik hodin odpustěnj omylu swěho prošyl; tento Frydrycha Ešare ne dějwe z Kládby propustil, až mu na Zem padna pokorně noby libal.

18. Přidáwagi (Sabellicus w Hystorii Benátské, a Jan Stella Kněz Benátský,) že se to stalo w Benátskách, a že Papež Ešari v nob swých ležčymu na krk nastaupil; gakž sent Hystorii tu malowanau sám widěl na Palácy Benátském, genž zhořel Léta 1576.

19. A takť owššem Papežowé té Kládbami hřimagicj mocy od Křysta Ehrkwe Zprávěcům k wydělánj dané, ne k žkaze (2 Kor. 13, 10.), přjliš žle vjíwal.

20. Ale dobře gi vžil Pawel Apostol proti hříšníkú Korýntským; dobře Gabián Papež proti Zilipowí Arabowí, mezy Křesťanskými Císari prvnímú, pro spáchanau při Gordiánowí Císari zradu.

21. Ne zle také Innocentius proti Arcadiowí Císari, kterýž Swatého Chryzostoma bez příčiny z Patriarchátský byl zřadil, gi vžil.

22. Slušně Mikuláš druhý proti Králi Lotarnowí, kterýž Manželku Teberku zahrnu, jiné nezřádné místo řádné vjíwal, horlil.

23. Spravedlivě také Ambrož Mediolánský Biskup proti Theodoznowí Císari, pro vraždu se hněwal.

24. Item jiný Biskup proti Swenowí, Denemarskému Králi, pro podobný hřích (o čemž Saxo Grammaticus libro XI. píše) powstal; at jiných příkladů wje nepřinášim.

Kapitola XXVIII.

Je Moc Církewní s Swětškau mýsli se nemá, ani gedná druhé překážeti.

Nízkaj, kterj lépe sporádané Církwe a Dbce, nad tu, w níz se zrodili, newjdali, že se Brchnostem Méc z rukau bere, pustili se k wyobcowaňánj nerádných moc Kněžjm.

2. Gichžto takowé domněnj gáf falešně gest, na swědectwí máme wš Ambrožů a Augustynů, w němž Řázen Církewní kwekla, gestto gž w Církwi Brchnost křesťanská (an wšak ani Brchnost Kněžjm toho, čeho předtjm vjíwali, nebrala, ani tito

Brchnostem w Bradu gegich nepřekáželi), a Gednota Bratrská, od Léta 1456 až posawád, y Řázi Ekrkewj mezy sebau, y Brchnosti křestanské nad sebau magich.

3. Muz náše wěc gest, Služebnjšm Ekrkwe odgymati moc tu, kterauž gim spolu s Ewangeliem Krystus dal.

4. Má wzdnych Brchnost co činiti w Dben, bez překážky Služebnjšm Ekrkwe; proto je giná wěc gest Politycká společnost, a giná Ekrkewj, giné práce tu, giné tam; giná Práva Ehsarská, giná Boží.

5. A byla Ekrkew dleuho sama o sobě, saubn swé konágc bez pomocy swětské Brchnosti; nebo až do Konstantyna Ehsare (přes tři sta let) Ekrkew bez ochrany swětských Brchnosti byla; tak dleuho g Pán odpornostmi cwičil, tak dleuho wdatnosti Ntjří swých, Mucedlnjšm, zřusowal.

6. Ale galk Ekrkew pod ochranu Kunjat swěta tohoto přišla, tu mocj sye a bohatstwjm zrošla, ale ctnostmi se zmenšila, (bj Jeroným, in Vita Malchi.)

7. Nřbrž méně má zaměstnánj Brchnost zewnitřnj společnosti lidské w Řádu zdržowánjm, pokud Ekrkew w Řádu swědomj zdržuge lidi.

8. Tresce sye také Brchnost lidi zlé, ale ne mnohé, a y ty téměř gen z požadněgšjho haufu. Tresce Eyzoložnjš a Zloběge; běhati nechawá Kurwáru, Zlolecu, Dpilcu ic., a galk Poeta řekl: Křkawcy sobě létagi, Holubi w léčách wáznau.

9. A poněwadž obyčegně Brchnost gest sobě žiwá, gak chce, sauditi se žádnému nedá; protož Bůh, neynwěšši Brchnost, sprawedliwými často rány Země a Města bige, kde se nesslechtnostíem průchod dáwá.

10. Což že bude wěda Krystus, dal Čyrkwi své giné Strážné, Wůdce, Pastýře, Saudce, Služebnjši a Šaffáře; oddaw jim moc swazowánj y rozwazowánj, odpausstěnj hřichů y zadrjowánj; a tak Kljce swětiw Králowstwj Nebeského.

11. Kteržž konati to, co ta přigmj gegich (Strážných, Wůdců, Pastýřů, Saudců, Šaffářů) s sebau nesau, musěj, chtěgili Bohu Wjru a sobě swědomj dobré zachowati; hyc tak neygdau třešťánj Pána toho, od něhož gsau nad čeládkau gehu postaweni, gakž y ti, kterj zle a tyransky mocy sobě propučené wjzwagj, (Mat. 24, 45. do konce.)

12. Nebo kdo třešťánjm zlého nepřetrhugé, zlému wnadudáwá; kdo zlych štanuge, škodj dobrým; kdo hřichy přehlídá, hřichům obcuge.

13. Ale poslechněme Petra Martyra, maudrés ho a subtylného Theologa, tak o tom pjsšichho: Pod gakým zámyslem, aneb zástěrau, zámjstá se nyněgšich časů Kázeň Čyrkerwj, poslechněme; Prazwj, že se obáwati gest, aby pod tytulem Kážně Kněžj neprowodili tyranskwj; žehjce, třešcyc, wykucugjc, ne podle sluffných přjcin, ale podle wáššnj.

14. A tomu Brchnosti nášše mynj (děgi) gsau ž mīlosti Božj křestanské, hřichy težšj samy třešcyc; Kážej tedy tato w Čyrkwi zbytečná se zdá.

15. A nesauidj dobřj ti lidé, že se tyranstwí Kněžského netřeba báti, ohradili se saud Církewní tak, gakž gest obmezen w Ewangeliu, gménowitě, aby se ne gednomu někomu moc a lybosť Brad ten, nenaprawitedlně; spolku vyháněti, swěřowal, ale na saudu a gednosworném sněssenj celé Církwě záležel; čeho se tu báti?

16. Aniz platnost gakau má, co o křesťan-
ských Brčnostech předstiragi. Poněwadž Církwem obnoweným často pod Brčnostmi Římskými býti se dostává, kterěz ge w nenáwisti magj, nercyli, aby jim ramena swého propugčowati měly.

17. Pakli které Papeže opustily, neginých wssat Práw než Císarských, aneb šic Politických, při san-
dech swých wjzwagi; a těm Církwí w gegim du-
chownjm Regimentu nic ne napomáhagi, w nege-
dnom wjce škodj.

18. Na příklad gsau, smilné bůgnosti, Džral-
stwj, Lakomstwj, Pýcha, a těm podobné zlé wěcy,
gichž swětšká Práwa netresčj, a poruffený lid za
smich ge má.

19. Nadto, mnohé hřjchy Brčnost swětšká
gen na Měšcy aneb wězenim tresce; čehož odbuda
hřissnj swoboden gest, aniz tu od koho na Spasení
Dusse geho gaký ohled gest.

20. Alle Církw tak tresce, trebas y kbyž sa-
tanu Zelo dává k zahubenj, aby Duch spasen byl
w den Pána Gejisse (1 Kor. 5, 5.); aniz w kázení
Církwě wzaty gako nepřitel gest, ale gako milý
bratr, o gehož z ošydel Nepřitele wychwácenij péce
gest wsschněm.

21. A v uvedenj pak, a w Chrkwí zdženj té, o
niz mluwíme, Rázne welice napomůze, aby Pisma
swatá pilně čtena a wważowána byla; tam zagistě
wssudy se naskytati bude, gak žiwot práwě kře-
stianský formowán býti musí.

22. Takéť sic y z starých Běiteli a Koncilií
mnoho se wžitečně bráti může, wyznávám to; ale,
eo se z samých Písem bere, mocnějšj gest, a swědo-
mjm pohybuje wíce.

23. Tak Martýr Léta 1556 k Chrkwím Polským,
kteréz tehdaž newje z Papežského bahna dobýwati
se počaly, a s prachy dobýwaly; tak mocně zwoť
lidi, w dobrém neb we zlém, drží.

24. Protož hodně gsau chwály Chrkwě obito-
wené w Šotlandu, w nichž se Rázne proti hříchům
ostré vžívá, tím spůsobem, že, kdo mrzkým něcjm
Boha a Chrkwě wraždí, státi musí wně před Chrá-
mem, chatrně přioděný (pytel tu Židům býwal w vžj-
wání) bos a s hlawau odkrytou, po tři Neděle,
(an ginj zatím w Chrámě Pánu Bohu slauží); po-
tom celau Chrkwě odprossuge.

25. Tak o Genewenské Chrkwí slowautný wě-
ku nasseho Škrybent, Jan Bodinus (ačkoli Pape-
ženeč pěkně swědečtwj dáwa (Capite 6. Methodi Hi-
storiarum editionis primæ); „Chwalitebná (pry)
gest y Genewenských wěc, gestliže kde w kterém Ná-
rodu, kteráž Dbec tu, nebohatswjmli a rozššire-
nim Paustwí, tedy etnostni a pobožnostj žiwet-
lau činj; Saud osazený w Chrkwí, nadenž nic
swětějšjho wymyšleno býti nemohlo k šrocowa-
ní lidských wáští a žádostí, kteréz se Práwn a sau-
dy

by lidštymi hamowati, owšsem naprawowati nedaj.

26. Kteréz škrocovánj dže se podle wnměrenj Krystowa, tagně neypraw a přátelšty; potom trwachu ostřegi, pak, neposlechněšli, půgde Wylaučeni od společnosti w vžiwánj wěch swatých; a zatjm tepraw trestánj od Brchnosti.

27. Špatná wěc gest, dj Seneca, podle Práw dobrým býti; tuto, čeho ginde Práva zahágití nemohau, zastawuge se bez násylj, a bez šturcu a šustu, od Saudců těch, kterjž domněni počestnosti a swatosti o sobě wzbudili. A protož o žádných smilných nečistotách, opilstwjch, fauchých, žebráčých w tom Měste neshlyšeli.,

28. To gsau slowa Bodynowa, Pařížského Advokáta; tak prawdiwá, žebych ani sám, kterjž sem se na wšěcko tam djwal, newěděl, co prawdiwějšjho psáti.

29. A z tět Genewenské dílny byl wysšel onen slawný Mucedlnjř, kterjž pro štalost při poznalé Prawdě na smrt giti mage, z wězenj gestě tak někdj towarjšštm swým, a gjž saudcům, napsal: Mimo Řitu a Wěcěre Páně za třetj Čyrkwe znameni mám Řázen Čyrkowj, kterauž Čyrkwi za nevyhnutedlně potřebnau (ku potěšenj pobožným a hrůžy bezbožným) býti šaudě, gj se poddávám: wěda, že gest od Krysta ustanowena, a od Apostolů vžiwána. Wěrjm wšak, že moc swazowati a rozwarzowati, (genž se Řhěj Krystowými gmenuge) není od Boha dána gednomu, neb dwěma, neb nětěrým, než celé Čyrkwi.

30. Tak

30. Tak Annáš Burgæus, Senátor Pařížský, y pobožně y pravdivě, kdyby více něco o Mocí Služebníkům Církevané (k odpaustění a zdržování hříchů) byl pověděl; kterýž nic méně živý spálen gest (1559, 21. Decembris) od Antykrystianů těch, jako y jiní mnozí před ním, z nichž on byl poslední.

31. Nebo brzy potom začala se Válka w celém Frankrenchu, když Ewangelický dělegi ukrutnosti té, pálení sebe gednoho po druhým, snášeti nemohauce, zepreli se, a Báh ge podpíral. Ale abychom se chyni věcmi nemešťali, nawratme se k svým.

Kapitola XXIX.

O Způsobu zase Přijímání Wyklaučených,
a o Mocí Beteře Páně.

1. **S**dmu se koli od spolku Swatých wyklaučenému bítí (pro nepravosti své) dostane, potud wen z Církevé zůstává, pokudž skutečným w lepším způsob proměněním opravdového Pokání neprožese.

2. Aťšak Slova Božího přede dveřmi Chrámů poslauchati, chceli, genu se nebrání, aby tím spíše srdce geho změklo a proměnu vzalo.

3. Ale k Stolu Páně přístupu se genu nedává proto, že posvátného Chleba a Wina požívání gest Zela a Krve Krystovy společnost, a Swatých w Církwí, jakožto w Zele Krystově, swazek, k němuž rateleš odřátá nepřináleží.

4. Chceli

4. Chceli pak do společnosti zase přigat býti kagjch hřissnj, musj hřich ten, kterjmž Boha vrazil, a wywolené geho zformantil, zgeroné wyznati a odprositi.

5. Což je býti má, aby, kdo probřessil, hanbu za hřich nese, příklad Marje sestry Možíssowej, kteráž z Božího poručení sedm dnj woné za Stalim bydliti a styděti se musela (4 Moží. 12, 14, 15.)

6. Napodobně Jilip, první křesťanský (okolo léta 246) Chsari, chtěge na den Welikonoční lidem wěřichm do Chronázdenj, k Modlitbám a Běcéri Páně wgiti, zbráněno sobě měl od Gabiána Biskupa, dokudž hřichu swého nepoznal, newynal, a mezy kagjcmi sobě wykazaného mjsa, w synu Chránowé, nepřigal (Euseb. Knih. 6. Dyst. Chřt.)

7. A o Teodoznowi Chsari Sozomenus (w Knih. 7. Kap. 24.) tak piše: Ambroz Chsari Teodoznowi do Chřkwe nedal, a od společnosti ho odlaučil; on pak zgeroné před Chřkwj hřich swjg wyznal. Přidává o témž Chsari Augustyn, že Chřkwj Ráznj škrocen gsa, ponjzil se a Pokánj činil.

8. Přihazjwá se pak, že wylaučenj od Bratřj gsauli zarputilj a nenaprawitedlnj, k giným Ewangeličkm Chřkwem (kterž, co swětšká Wěchnost w Swětě trpj, také mezy sebau trpj) se obracegj; gáfěmuž nerádu, a že zlosti z Chřkwe do Chřkwe přebjhanj w Polškém Consensu lékařstwj gest nalezeno, léta 1570, 20 Majj.

9. Ginj se y do Papežstwa, gako swině do kalfistě blata, nawracegj; gako y tam někdy z Wěcdlnjšk Křystowých negedni k Taryzeim (Jan 6, 66.)

10. Ale kterýchž se srdce dotkne Bůh, a k Zelené
Církvě zase přivostipeni bývají, ti vsmyslením sobě
a nawrácením svým veliké radosti přejínau bývají,
gakož samým sobě, tak y jiným Milosti Boží gini
přegichm; Zprávce pak neopomigegj laškavě s
nimi obcowati, pro utvrzení gich w vmyslu poz
božnosti, a povčení (podlé daných přejín) gak se w
milosti Boží ostrjhati magj.

11. Nebo aniž při tak ostré Kázni na lásku zas
pomijnagi; wlidnost gegich k svým veliká gest, wšak
kteráž bezbožnosti nesnášj; proto že milugi Boha,
kterž hříchů nenáwidj; a Duse lidské, giniž hřj
chowé gsau gedem; y následugi horliwosti Sinesa,
a wyijnagi zlé, ačkoli ne tělesným Mecem, ale gak
to duchownj lékař duchownjm lékařstwjm nákazu
předcházegjce.

12. Podobná bedliwost gegich gest při rozděl
wání Wecere Páně, kteraž oni (Kecského slowa
Liturgia následugjce) Posluhowáním nazývagi,
a řidu gj tolikrát přísluhugi, kolikrát při něm wniz
tijnho w Bohu obziwenj a poshlenj potřebu znagi.

13. W Swatostech zagisté zloženau bñti wěři
(podlé věni starých Dtců) duchownj moc, a newiz
ditebnau Boží Milost; a gakž w Katechyzmu
(wěstjm) wyznáwagi, že Wecere Páně vjwagi,
aby se w společnosti s Křstem a Církwi geho, v
Wěre a w Lásce y w Naděgi o dosazenj wěcných w
Nebi hodů obnowowali a utvřzowali; též odtud
ku práci dobré při Poswěcenj swém se probuzowali
a posylowali.

14. D kteréz moci Swatosti této plněgšijm
geště slovy Beza, ačkoli Kalwinján, piše, pra-
wě: Poněwadž netoliko specetěnj stáležo nám prwě
starých hřichů prominutj, ale nahodilých w nowě
odpuštěnj, w podaném nám Krystowem Těle a
Krwí docházjme, kdož dj, leč nemaudě, zebychom
žádného wžitku z Wečeře Páně nebrali? at mlčenjm
nemijm, gať sem neminul, že w náležitém wj-
wánj Wečeře Páně nowé dary Pán wlewá. (Apoc.
2. ad Claud. de Xiantes.)

15. A gisté, gestlizeť tělesnj Pokrm a Nápoj
na Těle člověka posyliti a rozweseliti mň; čím wjce
duchownj tento pokrm a nápoj na wnitřnjm žiwotě
nassm?

16. Obyčegně wšak w Bratřj čtyrykrát w Noč
Swatostj tauto se přisluhuj, (aby k náležitěmu se
připrawowánj, tím wjce času bylo; w Slawnosti
totiz wyročnj (Narozenj Krystowa, Wzkříšěnj, a
Ducha S. sešlánj) a na podjym, kdž Bohu za wro-
dy polnj děkowati příčina gest.

17. Někdj také w čas Masopustnj, kdž se tě-
lesnj Křesťané nejwice na rozpustilost wydávaj,
Bratřjm své tjnto gich k Krystu wkrizowaněmu
obrácenjm od Swěta odwracegj; štetřic wšak, aby
se nehodnj, swině a psy, nepřiměšowali ic.

18. Nebo kdo nehodně gj a pige, odsauzenj
sobě gj a pige, nerozsuzuge Těla Páně; pro-
tož mezy wámi mnozj gsau mdlj a nemocnj, a
spj mnozj (totiz zbitj gsau pro nehodně wjwánj,
(1 Kor. II, 28. 29.)

19. Kteráz

19. Kteráz slova hrozná gsau; aniž w starém Zákoně tak přisná pomsta dochazela na ty, kdož nehodně Beránka Welikonočního pojíwali, proto že tam stjn byl budauchšo dobrého, tuto Prawda, ačkoli nemiditedlně ic.

20. Nýbrž y k smrti pracujícím tento Mílozsti Boží záwdawet dáwagi Bratří, a podlé rady S. Augustýna, kterž, že lidé swatj y z swěta se vbjragjch Swatosti této zanedbáwati nemagi, smýšlel; y sám také, z Děla se vbjrage ku Pánu, vžiti gi nezasnedbal, Léta Krystowa 437.

Kapitola XXX.

Spůsob Připrawowánj Hodowníků k swatě Wečeři Páně.

Pro lepšj Lidu k těm Božským hodům přihotowenj, ohlašugi se dvě y tři Neděle před tjm, než se držj, aby každý wolný čas měl k sobě přiblizdati, a od hříchů Pokánjm, Modlitbami, Postem, Almužnami, za pomoci Krystowau se očistowati, a y v Bjře, žiwáli gest či mrtwá k skutkům dobrým, se zřussowati.

2. Což že se tak diti má, bylo tam v Figúře wšázáno očistowánjm Židovským před vžiwánjm Beránka. Essi mnozj do Geruzálema před Welikonoce, aby se očistowali (vj Ewangelista, Jan II, 55). A skrze Moggisse zapowědel Bůh, aby žádný nezčistj Beránka s ginými negedl, lečby se očistil (4 Mogg. 9.)

3. Magj

3. Magj pak obvyčej Zprávce w Jednotě, před S. Posluhováním lidí k sobě (neb do Chrámu) povoláwati, celé čelednosti spolu, a tu jim, gak se zkusowati magj, službu činiti; velmi potřebné.

4. Ne wšicknj zagisté to uměj; aniž co tak nesnadného gest, gako samého sebe a nedostatkj své znáti, a ge napravowati; lahodjme sami sobě obvyčegně, a hřichy své ztenčujeme, geden z tishce sotwa wadu swau chťj.

5. Řídkj gest, kdožby sám od sebe nedostatek swůg spatřil, owšem ho rád před Služebnjkem Čyrkwe wyznal; tak nám samomilenstwj přirozeně gest; pokryststwj sme hned od prwnjch Rodičů, tak patrně přestaupenj vkrýwati chťjch, zdědili.

6. K tomu, gsau hřichowě některj takowj, že se wůbec lehce wáží; gako, pro ledacos na blížnjho se rozhněwati; malého něco gemu vsmeknauti; zahálkau neb hříčkami čas mawiti; powinnost nedbale konati; bláznem toho, kdož nenj, gmenowati; očima chlipnost pásti; gměna Božjho lehce vjíwati; láti, žwáti, klewetowati, a těm podobné wěc, kterýchž tishotu chťj, ne ten, kdo ge páchá, ale ten, kdo o ně trestán býwá.

7. O čemž tak Isidorus napsal: Vžitečnau sobě wěc byti saudit každj kánpiti, smilniti, krásti; ale srozuměw, že to k wěcnému zatracenj cesta gest, wyznal blud swůg. Bludu pak wyznánj gest k nám prawě se přiznánj a přihlášenj.

8. Gest pak to Služebnjkům Čyrkwe za powinnost dáno, o duchownjm malomocnstwj (hned gakž se ho gaká známěnj wkazugi) saudit činiti; Swatého

Swatého psím nedávati; wěrnými tagemstwí Bo-
žích Esaffární býti; Rozly od Dwci odlučowati;
pokrm celádce Boží podle potreby rozdělowati; bedli-
wými w Domu Božím strážnými býti; lidi s Bo-
hem na místě Krystowé mýřiti; hříchů gim některé
odpauštěti, jiné zadržowati; což býti nemůž, leč
se dobrowolným hříšníkům wyznáním poznají.

9. Máleží gim také, zbařená lidská pro hřích
swědomj pokogiti, a tonauch w hlubíně sandu Bo-
žeho Dusse k Raděgi Milosrdenstwí Božího pozdwi-
howati; což kterať budau mocn bez obzwláštijnho s
lidmi o týchž věcech rozmlauwánj?

10. Bohu se gen chytiti zpowjdati, a hned sa-
mého sebe rozhřessowati, gest člověka nadutého,
moc Krystowa w Chrkwi přisluhowánj zlehčugjch-
ho, a při tom wíce Kněze, než Boha (proti němuž
hřessil) se ostychagjchho.

11. Gestto co? Neduh těla Lékari vřázeme,
(wědauc, že ginať rady není) a neduhu Dusse Legá-
tu Krystowu, wim odpustiti kagjchm moc magjch-
mu, nevrázeme?

12. Aleb kde gest přihodněgssj čas a místo, ko-
nati při lidech to, což Apóstol poraučj? totiž wy-
woditi ge z falešných domněnj a swodů; wydoby-
wati z nawyklostj zlych, gako z dáblových okowů;
wydowati nevmělé, trestati zpurné, potěssowati
chaulostiwých? ic.

13. Prawda gest, že Apóstol dj: Zkus sebe
sám člověk; ale prawda také, že Krystus dj: Kdo
z swětkla gest, gde k swětklu, (k swětklu Přisluhowá-
nj Krystowa,) aby zgerweni byli skutkové geho, že z
Boha

Boha učiněni gsau, (že se dobře kbo podle Boha zkusňoval.)

14. To že tak činěno býti má, smyšlel y Jan Kalwijn, přednj z Franciských Theologů, když tak psal: „Za powinnost tedy swau každy z wěřejchých toto zneg, aby, chtišlli pro hřichy tak hnetliwě swědomij, že sobě sám rady dáti nebmjś, aby za radau Bojz gba, šel k Pastřři Duffi swé, a gemu se tagnau zpowědi we wšsem wygewě, od něho rady a potěšenj hledál ic. Gakěž wšak Zpovědi at se ne oterwšech wyhledáwá, ale od těch, kterjz gi w sewěrej nj swém potřebuj, (Instit. 3. Cap. 4. §. 12.)

15. A w následugjchm rozdjle (§. 13): Aby se před Pastřrem swým Dwce, kolikrátkoli k Stolu Páně giti žádaj, stawěly, neodpřám, nšbrž aby se tak wšsudj dáo, winšňowalbých; nebo y ti, kterj magj záwadně swědomij, zwlášťnjho odtud wjstku docházegj; y kterjch šyc napomenauti w čem třeba, tu k tomu přiležitost dobrá; gen aby se nepřiměšňowala powěra a tyranswj.

16. Anjz ginať M. Bucerus (o Luterowj a geho pomocnjch w Anglij swědectwj dāwage): „Žádaj (pry) wšicknj, aby saukromnj Rozhřěšňowánj zachowáno bylo; gakož pro potěšenj Swědomij, tak y proto, že welmi wžitečný gest Cyrkwi ten Kád, aby lidé saukromně slyšáni byli, pro dosazenj přiležitostj k wywčowánj hlaupých. Nebo takowěho rozmlauwánj a wytažowánj opravdu gest lidem prošňm potřebj ic.

17. A Jakub Prilussus, Krakowskj Theolog a Jurysta (Ewangelik wjce než Papežence) wšše w Žejzenjch

Brájenich Království Poříšského Kniže 5. Kap. 14.)
takto: „Osten zábošty (žlých) z našeho těla nebývá
vyšat, pokud sme tu; a poněwadž řjdo wjetež
me, častěji padáme, musš to býti, abychem hrůz
žau Zákona přivedeni gsauce, y s blížnjm se mřili,
gehož sme vrazili, y před Kněze, (kterýž na myšle
Božjm gest) přicházegje hřichy wyznávali; kterýž
podle toho, gať hřjšnjka widj, kagichy neb neka-
gichy, zwěstowánjm hněwu aneb Mllosti Boží,
buď swazuge buď rozvazuge, abychom s Dny-
wistěnm postjchmi se, a s Petrem placjchm, k naz-
degi Mllosti Běrau pozdwiženi byli.

18. Ale y ti, genž gsau Augšpuršké Con-
fessy, před wjwánjm Běčere Páně Knězy se spo-
wdagj, (ale wěregně; nebo wšecky hřichy řdo
wyčte?) a zatjm přigjmagj rozhrěšeni. „ D čemž
Bucholcerus w Historyi své (na Rok 1523.) tak
napsal: Mše w Wittenberku složena gest, ale Zpo-
wěd Knězy s Rozhrěšenjm sakramntjm, (kteréž
byl Karlstad w nepřijtomnosti Luterowě složil) zase
owědena.

Kapitola XXXI.

O takowém k Weceři Páně se strogenj
swědectwj Starých.

1. **P**řipogme k Bítelům nowým staré, a gedno-
myslnost w tom obogich wkažme.

2. S. Cyprján (w Kázánj o padlých) dj:
„Wětšj Wjru a lepšj bázeň pronášeji ti, kteříž
modlářstwím se neposkwrniliwše štutecně, wšak, že
o tom myslili, to samo před Knězem bolestně a wprý-
mně wyznáwaji, radj swědomj swého ranám, ačto-
li newelikým, žádajce.“

3. Jeroným v Wškladu 16. Kap. Matausse-
wš: „Biskup aneb Kněz wyslechna rozdílné hřj-
chy, wj, koho podle powinnosti své swázati aneb
rozwázati má.“

4. Chryzostom w Kázánj 3. na Matausse:
„Zpowjdanj se z hřjchů znamenjm gest Swědomj
bogichho se Boha, a běge se s hanbau a pyřenjm.
Hanbiti se pak těžká gest pokuta; a proto Pán Bůh
z hřjchů se wyznáwati poraučj, abychom mjesto po-
kutn zahanbenj nesli.“

5. Co pak ty dj, že Bůh wyznáwati poraučj
hřjchy, rozumj to, co w 4 Knize Mogg. 5, w. 6. 7.
psáno stoji: Muž nebo Žena, učinili gahj hřjch lidstw,
wyznaji hřjch swúg ic.

6. Připomíná se také Teodolfa Aureliánského
Biskupa powěděnj: Napřed (pry) sluffj, se zpowjda-
ti Bohu, a potom Knězy, proto že Zpověď, která
se běge Knězy, k tomu napomocná gest, abychom
přigmac

přigmauc od něho zdrawingu radu, takowému napos-
tom hřichu vyhýbati uměli.

7. Ale my více o tom svědectví Starých ne-
sledávajice, co a jak Bratří nassi při Zpovědi či-
nj, uvážugme; jak oni Břijnj Papežské Zpovědi
powěru opustiwšse, prawého a potřebného Zpově-
di vživánj sobě zanechali.

8. Předně, magj w Katechyzmu položenau
wědegnau formul, sebranau z Příkazanj Božjch,
jak člověk k Služebnjku Cirkwe přigda, hřichy
swé wyznáwati má; napodobně jak se Danyel zpo-
wíbal (9. w. 4. ic.): Zhřěšili sme, ó Pane, a přes-
wráceně sme činili ic. Tobě přislussj spravedlnost,
nám pak zahanbenj twáři ic.

9. A Jákob (42, 24.): Kdo wydal w postlas-
čenj Jákoba, a Izraele w laupez? Zbali ne hospo-
din, proti němuž sme hřěšili? nebo nechťeli po ce-
stách geho choditi, ani poslauchati Zákona geho.

10. Tak Nehemiáš (1, 6.): Wyznávám hřichy
synů Izraelstých, gimž sme hřěšili proti tobě, ho-
spodine; gá také, a Dínz otce mého, hřěšili sme.
Zpronewěřili sme se, a neostřihali Příkazanj twých.
A w Kap. 9. w. 2. Stogjee wyznáwali hřichy swé,
a neprawosti Dtců swých.

11. Nebo gáž bj Esakomaun: Kdo přitřý-
wá přestaupenj swá, nepowede se mustastně; ale
kdo ge wyznáwá a opaušstj, milosrdenstwj důgde,
(Přisl. 28, 13.)

12. O způsobu Zpovědi nemálo čteme w Pj-
smich; to pěkně gest, což Dawid o sobě wypra-
wuge w Žalmu 32.: Řekl sem, wyznám na sebe
přes-

přestaupenij swá, a tys odpustil nepravosti hříchů mého.

13. Gaf pak wyznáwal? Gistě gest, že podle předsánj Zákona (3 Mogg. 4, 22.) šel do Stánku Božjho s obětj za hřích swůg, na kterauz wlože ruce své, wyznal hřích swůg, a Kněz wezma gi z ruky geho, zabil howádko, a pokropě ho tau Krvj, oběs rowal ge Bohu, modle se zaň.

14. Tak tedy Bratři také přeb každým Wečero Páně vjwánjm Zprávcm swým se spowjdagj, aby od nich, gakožto Křystowch Náměstků, rozhřeseni přigali, y s potrestánjm a napomenutjm, když potřeba.

15. Máli pak kdo gatau obzwlášnj w Swěbozau přetážku, radj Pastř, zdržeti se hodů Božjch, dokudjby celé swědomj brážené, wlastnj neb cizj, spokogeno nebylo.

16. Wšak newjli gíněho nic, než sobě se pro hřichy nelibenj a saudu Božjho hrůza, neodkládá Ducha potřeněho potěšwánjm Božjm pozdwihowati (ačkoli, gaf přezle učinil, tak se daleko to hřichy zapustě, až y wlastnjho swědomj saudem w zatracenij vběhl, wklazowati prwě nepomjg) a kagjchm za sljbenau milost gménem Křystowm zwestowati, y k Swátosti, wcastnost Zaslchy Křystowy wěřejchm přetjetj, připauštěti.

17. Wjwá pak někdy, že stýdili se kdo, wstati swau na sebe sám wyznati, a Zprávce se odgimud domj, (gako že se s někym pohněwal, neb se opil, neb něco podobněho) býwá gako pokřytec slown potrestán, že tak s newmptýnna

to pokřtstwj postizený ic. nepřístupů, (Clemens Constit. Apost. lib. 8. Cap. 15.)

24. A za času Eyrhlla, Alexandrynského Biskupa, a Chryzostoma, w užívání toto bylo, že na přístupugjch k Stolu Páně Služebnjm hlasem welikým wolali: Sancta Sanctis (Swaté wěcy Swatým,) na rozum dávagjce, že společnost Zela Křystowa posvěceným náležj (Cyrill. lib. 12. in Ioh. Cap. 10.)

25. Chryzostom pak dj (Tomo 5. w Řázanj 6.): „Prawjm to, chťe, abyšste wždycky k Swátosti swaté přístupowali; proto zagistě y Jahan tehdaž wolá, Swatými wás nazýwage, a tjm sloz wem, abyšste na poskwrny své dávali pozor, na pomjnage.

26. Swatj pak gsau (prawj ginde tenthj) wšstcknj, kterjž Wjru prawau a žiwot pobožný magjž byt žažrafu nečinili, byt dábělů newyháněti ic. „

27. A Clemens dj (lib. 7. Cap. 27.): Geštl kdo swatý, přístupů; nenjli, swatým učiněn prwé buď škrje Pokánj.

28. Justynus pak w Obraně druhé: „Krmienj toto v nás Wěteri Páně slowe, k němuž se žádný nepřipaušstj, kromě kdo Běenj prawé byti nášse wěřj, a vmyt gešt kaupelem nowého rozenj, a žiwot weđe podle nariženj Křystowa. „

29. Chryzostom pak (w Řázanj 81. na 26. Kap. Wataussowu) Služebnjku Črkwe tak napomjná: Žadný vkrutný ať nepřístupuge, žádný nemilofidný, žádný necistý, žádným způsobem; toto k sobě, tak wy, kterj přístupugete, gafo wy, kterj přislubugete, slyšste.

slyšte. Pomsta čeká na vás, gestlize vědauce než toho býti v nepravosti negafé, předece mu byl dáz wáte při Stolu tomto, nebo krwe geho z rukau was slich požádáno bude. Gdeli tedy Heytman, Knj: je, Král nehodně, nedeg, bran; wětšj mäs moc ty, než on. „

30. A hned potom: „Wšecky naprosto odház negme, kteréz nehodně přicházeti widjme. Žádný tu byl nemeg, kdo z počtu Wědnjšků nemj; chleba toho žádný nečistý, gako Gidáš, neber, aby odsau: jenj sobě, gako on, newzal. Wěsmjssli sám odház nēti, powěz mně, gá nedopustjm, aby se tak dālo. Dussj swau radēgi dām, nežli Zelo Pānē nehodně: mu; Krw swau wyliti radēgi dopustjm, nežli ney: swētēgssj Krwe nehodnému podām. Ale gdeli kdo s nečistotami swými wām newědomě, to wässe wina nebude. „

31. Ambrozjowá k Teodozyjowj slowa tak připo: mjnā Sozomenus lib. 7. Cap. 24: „Stüg, Chsari, cłowěku w hrššich postiženému, a ruce newinnau Krwj pokálené magjčymu nesluffj, do swatého mjsta wstupowati, ani k obcowānj tagemjstwjm Bozjm přis: pustěnu býti, dējwe nežby Pokānj učinil ic. „

32. Ale w wěcy tak samo z sebe chwalitebně třebali wjce swědků?

Kapitola XXXII.

Ceremonie Bratrské při Vjížování Věcí
ře Páně; s Přidáním o Svá-
tostech.

1. **R**ecmu Chryzostom napomínal, to Bratři či-
m; žádného kromě Vědlníků Křesťomých,
totiž Křesťanů pravých, k této Milosti Boží
zářadavším nepřipauštějce.

2. Protož y před Posluhováním gestě o
náležitém Tagemství tomuto obcování kázání se
drží.

3. Zatím se děje celé Cirkve, slovy Služe-
bníka, hříchů vyznání, s Modlitbou, aby se Dce
Nebeští, mdelm svým dítkám pro Krysta vyzdyech
milostivý, milostivě odpustil, od nich vmyl, ospra-
wednil, vnitř obnovil, spokogil, Srze Ducha
svého vtvedil, a tu pojízáví pravého Těla a Krve
Syna svého hodné učinil.

4. Zatím gde z milostných Božích zámluv
vzaté, a vraueně věrau přigaté, od win hříchů
Rozvázání aneb Rozhřesění.

5. Nasleduje Křáfftu Spasitele Světa vy-
hlášení, s vysvětlením takovým, aby všickni
věřili, že Chléb a Wino gsau (ne srze negatě pod-
staty proměnění, ale posvatnau moč) pravým
Křesťomým na Kříži rozpatým Tělem, a pravau
geho za nás na odpustění hříchů wylitau Krvi
kterých aby vjížovali pojízávní duchovním, věrau
k spasy

č spásybedlné srže to včastnosti wšech dobrodiní smrti Krystowau nám připravených.

6. A tak se tu děje to, což Apóstol praví: Kalich dobrořečenj, kterémuž dobrořečime, zdalž není společnost Krve Krystovy? (1 Kor. 10, 16.)

7. A což Augustyn dí: Přistaupj Slovo č žiwlu, a bude Swátost.

8. Žádali kdo neznámý, to gest přichozý a host, (swé žagisté Pastýř zná) včasten býti Swátosti, než docházý toho, leč aneb od Zprávce swého swědectwý vřáže, aneb někomu tu w Shromážděnj znám gsa, wyswědčenj dogde.

9. Chleba vžjwagi pšenicného, nekwasšeného, okrauhle frágéného, gakhý y Řimské a Luteranské Chřtíwí w vžjwánj gest nynj, a před tjm byl y Řecké.

10. Tak žagisté Epiphanius (in Ancorato): Okrauhlé gest formy, a bez hmotnosti, co se mocz dothče. Mluwj pak o Chlebu Wecere Páně, kterýž pro subtylnost praví býti bez hmotnosti, a wšak Mílostj Boží Čela Krystowa moc magich, a wěrjčym přinásegich.

11. Rusšacy do dnes vžjwagi přesného, a wšak tlustého, z něhož třídu berauce, do Kalicha drobí, a po kých spolu s Wínem dāwagi; Bratří, ac Dplatek magi, mocněgšj wšak, aby se gisti mohl.

12. Když Služebnj (prostým Řázatelským rauhchem přioděný; nebo giných těch Kněžských ozdob, genž gsau Papeže Prvního Estefana wýmyslel, než vžjwagi) slova Křšastu, wzał a lámal, hláshče řjčá,

říká, bére y sám Chléb, a láme; gako y o Kalichu mluví: Tímž způsobem wzav y Kalich a dobrořečí, bére také Kalich, aneb se ho aspoň dotýká; což nýsto dobrořečenj gest.

13. Sedánj při Večeři Páně zanechávajj Hořdu těchto strážců, Pánu Nebe y Země; nesmyslně gice, aby muslyedlně bylo, se vssechněmi těmi cerez monyemi swatau Večeři tuto, s kterými gi Pán, w smrtedlném gestě swém Zěle tu mezy swými gsa, držel, držeti.

14. Nýbrž za powinné saudy, aby pokornau Wěrau spatrugice přítomného sobě tu, a sliby své plnjýchho Krysta, co nehybně se ponížovánjmi ctíli, galk y starj smysleli: Nechtj wj křesťanská mysl, že uctiwost powinná gest tonu, k gehož swatého Zěla přigimánj přistupuge, dj Ambroz (na I. Kor. k. II.)

15. Wšak y samým takowým tagemstwjem že wždy negaká přislussj uctiwost, (poněwadž y ob zemského Krále danj dar uctiwě přigimáme) vssech křesťanských Wětelů smysl gest, a negebna k tonu v Starých napomínánj.

16. Eusebius Emyssenus (Distinct. 2. de Consecr.) tak piše: „Kdž k welebnému Oltáři, duchownjho nasyčenj hledage, přistupugeš, na swatě Boha twého Zělo a Krew wěrau hled, cti, dno se, myslj dosahug, a celého (Krysta) aocmi wniténjho cłowěka přigimeg.“

17. Ambroz pak: „Večeře Páně gest duchownj lékařstwj, kteréž přigatě s uctiwostj očistuge nábožného.“ A k Chsari Teodoznowi: „Kterak welebnau Krew Krystowu k všum přičinjs?“

18. Což

18. Což vvažugjce Polské obnovené Církvě (Konfessi) České, Augšpurské a Helwetské) tak se o tom na Synodu společném, w Krakowě Léta 1573 držaném, sněsly: „D Ceremonijch při Wederí Páně sněssenj se stalo, aby podle příkladu prwotnj Církvě na swobodě Církwj zanechány byly; na pomenutj toliko učiněno Bratřim, začalili kterj Seděnj vjzwati, aby ho Uryánim a Nowokřtěncim zanechali.“

19. Tak y na Petrkowském Synodě (Léta 1578) Canon učinili: „Poněwadž tu Ceremonij do Polských Církwj wnášeti začali ti, kterjž wšfěcně wšfěcko z gruntu mēniti se pokusywšfě, y Wjru w gedě něho Boha w Trogjch změnili, aby ta ceremonia, gakožto wlastnj tēm, y s Křystem y s geho Zazgemstwimi neuctiwě zacházegjchm, a sama w sobě také nenábožná, a Křestanům prostým welmi pohoršlívá zawržena byla.“

20. A opět na Wladislawském, Léta 1583: „Abj se Seděnj ic. nevjzwalo; nebo (pry) tato Ceremonija, (ačkoli sama w sobě, gako y giné, swobodná) nenj w vjzwánj w Církwjch Křestanských a Ewangelických; toliko newěrnj Uryáni, s Pánem se na rovně stolicj sážegjch, gi sobě zwolili.“ Tak o tom Synodowě.

21. W Bratřj Lid před Stolem Páně klěcěch, přigjmá od Služebnjka Křystowa do wšf sobě pod něho swatěho pokrmu a nápoje; kterěž wšfak někteřj do rukau neyprw (gest žagistě tak dobře rukau wězřichých, gaka y wsta, poswěcená) beratu.

22. A takí brali y Apoštole; wšak y první ten způsob že w vzwání byl staré již Chřtí, wšak se z Prospera, kterýž tak píše: „Když se láme Dplatek, když se Křev z Kalicha do wšerých leze; což se tu giněho, než Děla Páně na Křži obětování, a Křve geho z boku lití wyznamenává? „

23. Když pak gedni vzwagi, ginj Písne a Žalmy pzwagi, až y sami přistoupje, a na kolena pokleknauc, oči pak a mysl k Nebi wzněsauc, swátého pokrmu a nápoje vzwagi.

24. Kdež, aby někdo nemyslí, že se Swátosti, a ne Bohu, poklona činj, připomínati obvyčej má Služebník, nežli křesť, těmi neb podobnými slovy: Remilegssj, pzwati magice nebeských, od Křsta nám připravených, pokrmu a nápoju, padejme nábožně; ne před Swátostí, (což Modlári činj) ale před Otcem, Synem, Duchem Swatým, gedním Pánem Bohem swým, genu za wšecha dobrodinj, a zvláště Wykaupenj Křstem stali, děkujce ic.

25. Dřvědčovali se zagisté hned w počátcích swých Bratři (gafž w Řízi III. při Roku 1507 wšazano), že se tu ne tělesně aneb poswátj Děla Křstowa na Zemi přítomnosti, ale samému na Prawicj Boží sedjčmu Křstu klaněj, poněwadž onoho ani Křstus neporučil, ani Apoštole s nim za Stolem sedjč, gako y Křestané první, po domích poswátj Chleb lamagjč, necinili.

26. O čemž potom y dysputowali s Luterem, když jim tu na odpor byl; gafž oznaměnc w Řízi IV. při Řtu 1523.

27. Pozů

27. Používání co posvátného Chleba, to aneb Služebníci sami užívají, aneb k budoucímu Posluhování schová.

28. Po vykonání svatých Hostů děje se Božhu (s pokleknutím opět všeho Lidu) děkování za dobrodiní přigatá, a to příkladem Krystovým, kterých Bědění svou vykonage, sezpíval s Bědníky Písníku.

29. Užívá se při tom Bůh, aby včastnosti milosti té nyní došlým dal v novotě života žít, a šťastné v dobrém až do konce setrvání, proveda ge škrze všeho pokušení. Též aby Církev svou z Antikrystových bludů vysvobodil, v poznání Pravdy utvořoval, Pastýře věrné jí vzbuzoval, a ge potřebnými Duchu svého dary naplňoval; Lid pak svůj v Pravdě Učry, Lásky a Naděje zachovával, padlých pozdvíhal, kacířů přigímal, smutných potěšoval, Běžným pro Pravdu svou pomáhal, nemocné léčil, Bratřím křesťanskými sami řídil, Církvě své Pokoj dal, nepřáteli pak gegj aneb obracel, aneb strocoval ic.

30. Naposledy se všechněm k dalším a skutečně wděčnosti napomenutí čin, aby milosti Boží názdarmo nebrali, hříchů a poskvrn vřikali, Učmž jen a skutků dobrých pilní byli.

31. Už pak zvěstováním na všecko a na všechy Požehnání Božího (gafž Bůh Rukou poručil, 4 Mojz. 6. w. 24. 25. 26.) Shromáždění své se rozpauští.

32. A to potud o Bědění Páně, gafými se Ceremoniemi koná.

33. Po

33. Podobně Křtem Swatým přísluhugi w čistotě, bez rozšwěcowánj Swje, brz mazánj, bez solenj, bez wábła wyháňenj, a podobných wěcų, kterěz na prostém Božim Wstanowenj nepřestáwagjch buď powěra, buď drzost lidská wynyslila.

34. Gakýmž wěcem ačkoli se starozitnost gakásy připisuge; Bratři wšak přigimati za Aposstolské to, čehož Aposstolé že neobjíwali wědj, nesměgi.

35. Gako také y za Swátosti něco giného, mimo Křtu a Wěcere Páně, poznáwati; wěřce, že Pán to dvě toliko za dvě pečeti, kterýmžby se hříchů odpusttenj a wěcné Spasenj wěřčym pečeti lo, swým pozůstawił.

36. Aniž starj Křestané wice Swátosti měli; gakž se z Tertulliana, Chryzostoma, Augustyna, a giných, gen toliko Křest a Wěcere Páně připomínagjch, widj.

37. Aniž co wice z boku Křstowa, kromě Wodj a Křwe, wyplynulo; aniž stará Smlauwa pod Zákonem co wice za Swátost, než Dbrjzku a Beránka Welikonočnjho, poznáwala; na paussiti pak toliko Mannu a Wodu za nimi plynauch měla.

38. Rozhřessenj obracegi k Křcům Křstowým Služebnjům Chřtwe daným; bez kterýchž oni gsau podobnj Wchnosti bez mocy, a Ptakům bez frjdel.

Kapitola XXXIII.

Zawjřka celé Knihy.

1. **N**ě potud o Bratří Českých Původu, Řádu, Bře, Mrawjch a Matce wšeho dobrého, Řázi; nad kterauž lékařstwj platnějšjho k žhogemj neubuhj Chrkwe, (swéwolnosti a rozličných nerádů) nenagde se.

2. Přjližby dlanho bylo, wšecky následowá-
nj hodné wěch gegich wypisowati, dosti gest, že se
přednějšjch došlo; wice žádali kdo, můž sám giti,
a o co při těchto libech wice gest, podjwati se.

3. Gegich oběz gest, nie o sobě, cožby chřwá-
ly žádostj zapáchalo, nepsati a newydáwati; brž
sotwa giným o sobě co takowého buď psati, buď
mluwiti dajj, wšecku chwálu od sebe na Boha přes
nášegje.

4. Kterýž, gakož počátkům gegich w hustých
Papežských tmách přjstomen byl, tak y w tomto
swětě Ewangeliwm při nich žjstáwá, proti wůli
Nepřátel; proto že Božj skutek gest, čeho byl pů-
wodem a působcem, toho také žjstáwati obhagečm;
ale co wyslytnanc se mizj zase, že Kaukol byla, o
njž Pánu není péče, znamenj má.

5. Gá sem wěch Bratrské dlé možnosti wypsal,
a pod faud Chrkwe podal, netoliko Zprávci, ale
celé Jednoty gegich.

6. W kteréž gegich Chrkwi gestliže se který roz-
marilj aneb žmarilj nacházegj, to se bez winy
Zprávci, wěcnému Ženichu Chot geho postawiti k
přicho-

příchodu geho krásnau vsylugjých, děge; buď poslednjch těchto časů, w nichž láska vslydnauti, a roznoocy se nepravost měla, nestiastným osudem; aneb samého lidského přirozenj, wzdychy se na své porušení wracugjých, powahau; gaház že y Alposstolského wěku byla, že wssch gegich Epissol wě děti.

7. Tak lidé nikdy býti lidmi nepřestawagi; řidch prostředně dobří, žádnj dokonalj, wssichňch, nestatečnj, mdlj.

8. Mám pak naděgi, že čtauce wěcy tyto duchem tichým nepřátelé Bratrští, w nenáwisti k nim poblewi; Přátelé pak gegich w lásce se k nim, pro gegich ctnosti, rozniťj.

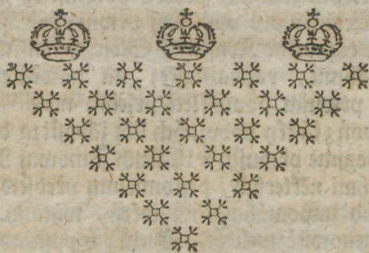
9. A gestliže kdo těmto w prosté pravdě ode mně o nich psaným wěcem newěřj, ten nech za obzporowěd má onono; Ewangelium: Poď a wiž (Jan. I, 40.), poněwadž wěrněgšsio nad oěj swědka nenj.

10. Bratřj pak samých, mně w Pánu welice milých, prošm, aby wssěcho toto na dobrau stránku obrátjce, čeho se tu nedostává, sami doplniti, co odemně nedobře wysseřjno, to lépe wyswětliťj, a potomkšm podati neliknowali se.

11. Gá za to mám, že sem předsewzetj swětu mu za dosti s pomocy Božj učinil, byť se pak glasným za dosti nestalo; pakliť sem kde pochybil, gaház o to lidem wzdychy snadno, prošm pokorně Boha, aby odpustil, w té naděgi, kterauž o doobrotě geho činj Alposstol, že budemeli wyznáwati hřichy své, wěrný gest a spradwedliwý, aby ge nám

nám odpustil, a nás od všeliké nepravosti očistil
(1 Jan. 1, 9.)

12. Ty pak, nejmilejší Spasiteli, Kryste
Boží, přigdiž k nám! přid brzo, tak dlouho če-
kání Vykupiteli! Přid k služebníkům svým, aby
ge z nářků vydobyl, Pane! přid, abys nedokonalos-
ti naše dokonalostí spravedlnosti své, kterauž nám
vnuřge křesťtował, doplnil, Naděgi w tobě zlo-
ženau oslawil, Lásku na věky rozjtil, a věrné
sliby své nám splně, nás z Káge zemského do Vdo-
lji pláče vyhnané bídne přestupníky do Káge
nebeského uvedl, Amen, Amen,
Amen.

Přij-